

ŽELEZAR

JESENICE, DNE 13. JANUARJA 1983

ŠTEVILKA: 2 • LETO: XXXII

Nas kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1967. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajst-dnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Vah. Naslov: Uredništvo Železarja, SZ - Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 2618, administracija 2619 in 2621. Tek: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju stav.: 421/1-72

KOMITEJI ZA SPLOŠNO LJUDSKO OBRAMBO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH

V posebnem poglavju zveznega zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti so prvič v zakon vgrajeni komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kot posebno pomembni organi pri uresničevanju sistema splošne ljudske obrambe oziroma v sistemu vodenja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

»LE Z URESNIČEVANJEM KONKRETNIH NALOG DRUŽBENE SAMOZAŠČITE JE MOGOČE DOSEČI VARNOSTNO, OBRAMBNO IN ZAŠČITNO ODPORNOST IN TRDNOST CELOTNE DRUŽBE«

»Varstvo neodvisnosti in nedotakljivosti države, ustavne ureditve, bratstva, enotnosti ter enakopravnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, samoupravnih pravic človeka in občana v združenem delu in na drugih področjih ter drugih pravic in svobod človeka in občana, družbene lastnine in premoženja ter zagotavljanje osebne in premoženjske varnosti občanov in nadaljnega družbenega razvoja je kot družbena samozaščita pravica in dolžnost občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij, društev ter družbenopolitičnih skupnosti.« (Ustava SR Slovenije, 310. člen).

Z navedbo širokega spektra nalog, oziroma pravic in dolžnosti s področja družbene samozaščite iz naše slovenske ustave, hočemo le poudariti, kako parcialno pa tudi neodgovorno se v praksi lotevamo tega vprašanja. Na zadnji seji občinskega komiteja ZKS Jesenice so, na primer, med drugim obravnavali varnostnopolitično oceno v naši občini ne celovito, parcialno, s poudarkom le na nekaterih vidikih družbene samozaščite in povsem izpustili eno temeljnih postavk družbene samozaščite: varstvo samoupravnih pravic človeka in občana v združenem delu in na drugih področjih, pa tudi vprašanje odnosa do družbene lastnine v širokem smislu besede, kjer je še mnogo odstopanj in negativnih pojavov, ki objektivno slabšajo položaj delavca v združenem delu. Vse to pa izredno pomembno vpliva na varnostnopolitično oceno oziroma stanje.

V resoluciji devetega kongresa Zveze komunistov Slovenije je nedvoumno in prepričljivo poudarjeno, da smo pri nas ta čas na razpotju, ko so lahko ogroženi rezultati revolucije, če ne bo delavec razpolagal s celotnim dohodkom na vseh ravneh. Razmere in protislovja v svetu, kakor tudi razmere in procesi pri nas doma v Jugoslaviji, namreč dokazujejo, da je bodočnost socializma najusodnejše odvisna od tega, kdo razpolaga s presežnim delom in odloča o njem. »Razvoj in utrjevanje socialističnega samoupravljanja sta odvisna od tega,« navaja resolucija, »ali in v kolikšni meri delavci že odločajo o družbenem kapitalu v vseh fazah in sestavinah družbene reprodukcije in v družbi kot celoti ter še posebej, ali odločajo v temeljnih organizacijah združenega dela o celotnem dohodku na vseh ravneh in o vseh namenih njegovega združevanja.«

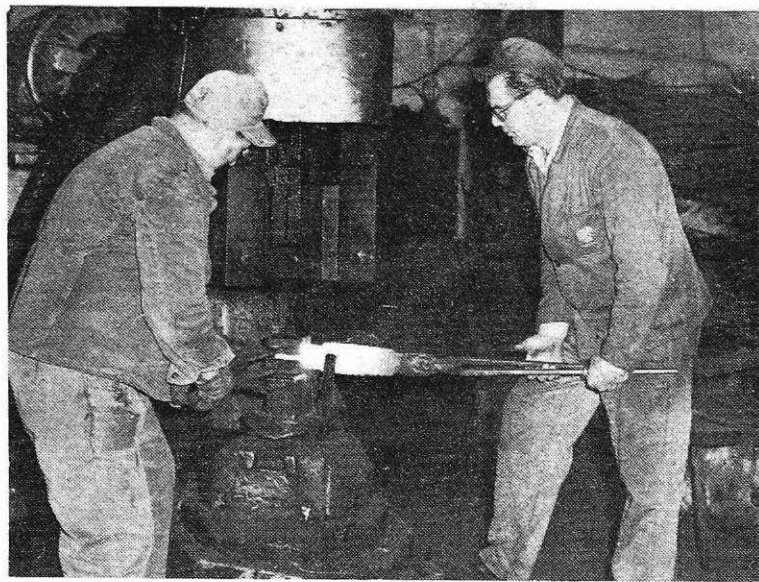
Prav gotovo v naši občini nismo izjema, da bi imeli v vseh pogledih urejene dohodkovne odnose, nasprotno vse več je primerov, tudi v naši železarni, odtujevanja ustavnih in zakonskih pravic delavcev, pojavov tehnološko-birokratskega obnašanja, odločanja ozkih skupin in podobno. Žal se niti komunisti v občinskem komiteju ne zavedajo, čeprav je na to opozoril deveti kongres Zveze komunistov Jugoslavije, da vse to ogroža rezultate naše revolucije. Mi pa imamo po ustavi dolžnost in pravico varovati pridobitve revolucije in zato je popolnoma nerazumljivo, neznanstveno in nepolitično, da se ob obravnavi varnostnopolitične ocene v občini ne analizira in oceni ta temeljni varnostni vidik, čeprav je znanstveno-politično dejstvo, da bomo obrambno in samozaščitno pripravljeno najboljše in najuspešnejše utrjevali »z nadaljnjim gospodarskim in družbenim razvojem, z razvojem socialistične samoupravne demokracije, s krepitvijo samoupravne vloge delovnega človeka« in ob trajnem usposabljanju delovnih ljudi in občanov za opravljanje nalog splošne ljudske obrambe in dviganju varnostne kulture.

Neposredno s tem vprašanjem je povezano tudi samozaščitno vprašanje odnosa do družbene lastnine, ne samo z vidika odtujevanja in malomarnega odnosa, temveč z vidika spoznanja, da so proizvodna sredstva družbena lastnina in da dohodek, ustvarjen s temi sredstvi, ni samo dohodek posamezne temeljne organizacije, občine in podobno, temveč družbeni dohodek. To spoznanje še ni prodrlo v našo zavest, kar se kaže še v vedno prisotnih primerih zapiranja znotraj temeljnih ali delovnih organizacij, v premajhni učinkovitosti pri integraciji celovitega združenega dela na dohodkovnih temeljih, v različnosti odnosa do zasebne in družbene lastnine in podobno. Prav to zadnje pa se pogosto kaže v slabem odnosu do dela, do uporabe proizvodnih sredstev, v ustvarjanju iluzij, da je mogoče v naši družbi dobro živeti tudi brez ali s slabim delom, delitvi osebnih dohodkov mimo rezultatov dela, v lagodnosti pri odpravljanju izgub in neupravičenih socialnih razlik. Vse to seveda objektivno slabša položaj delavca v združenem delu, s tem pa tudi našo varnostno in samozaščitno odpornost in trdnost.

Vse to so izredno pomembni idejnopolični vidiki za obravnavo varnostnopolitične ocene v občini pa tudi neposredne naloge komunistov in vseh subjektivnih socialističnih sil pri premagovanju in odstranjevanju vseh negativnih pojavov in slabosti, ki ogrožajo rezultate revolucije in slabijo varnostnopolitično situacijo v ožjem in širšem prostoru. »Le z uresničevanjem konkretnih nalog družbene samozaščite je mogoče doseči varnostno, obrambno in zaščitno odpornost in trdnost celotne družbe,« je poudarjeno v resoluciji devetega kongresa Zveze komunistov Slovenije. Te konkretne naloge pa izhajajo iz ustavnih načel in odnosov, ki so temelj in podlaga za uspešno spopadanje z zapletenimi gospodarskimi, družbenoekonomskimi, socialnimi in drugimi problemi, s katerimi se sooča naša družba. Zato bi morala biti to tudi osnova za obravnavo varnostnopolitične situacije v občini.

Zakon o splošni ljudski obrambi izhaja iz tega, da naloge in opravila splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite (po drugem členu zakona: ljudska obramba in družbena samozaščita se gradita in ustvarjata na enotnih družbenopolitičnih osnovah v medsebojni povezanosti pri uresničevanju skupnega cilja - obrambe države in z ustavo SFRJ opredeljene družbene ureditve s tem, da temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične in druge družbene organizacije in družbeno-politične skupnosti zagotovijo enotnost v pripravi in uresničevanju ljudske obrambe in družbene samozaščite) uresničujejo z ustavo, zakonom, statutom in drugimi samoupravnimi splošnimi dokumenti določeni organi v okviru

(Nadaljevanje na 2. strani)

Naša kovača (Foto S. Kokalj)

V PRETEKLIH DVEH MESECIH ČEZ ŠTIRI MILIJONE DIN INOVACIJSKIH PRIHRANKOV

V mesecu novembru in decembru so odbori za gospodarstvo v TOZD obravnavali 14 v proizvodnjo uvedenih tehničnih izboljšav oz. koristnih predlogov, pri katerih je sodelovalo 30 avtorjev. Odbori za gospodarstvo so enajst predlogov pozitivno ocenili in odobrili, dva predloga so odložili za obravnavo na prihodnji seji, za en predlog pa so sprejeli sklep, naj se zaenkrat arhivira. Novatorji so s svojimi predlogi ustvarili 4.172.335,00 din prihrankov in prejeli 256.879,00 din posebnih nadomestil, ali 6,15 % ugotovljenih koristi.

V DECEMBRU SKUPNA PROIZVODNJA PRESEŽENA

Za mesec december je bilo značilno, da je bil glede skupne in gotove proizvodnje daleč najboljši mesec v letu 1982. Skupna proizvodnja je bila dosežena s 101,3 %, blagovna pa 95,1 %. Dobava polizdelkov iz tujih virov je bila slaba - nižja, kot je bilo to predvideno v operativnim programom in je zaslug za dobro oskrbljenost skoraj vseh TOZD dobro delo delavcev v TOZD Plavž, Jeklarna in Valjarna bluming-štekla.

TOZD PLAVŽ

Oba plavža sta v decembru delala dobro. V primerjavi z gospodarskim načrtom so po višini operativni program presegli za 2,5 %.

TOZD JEKLARNA

Jeklarni so v decembru z družbenim planom predvideno proizvodnjo dosegli 98,8 %, in sicer martinarna 106,2 % in elektro jeklarna 86,2 %.

(Nadaljevanje na 8. strani)

NETO OSEBNI DOHODEK MANJŠI ZARADI POVEČANIH PRISPEVNIH STOPENJ

Dobri proizvodni rezultati v decembru so nam dajali upanje, da bo morada osebni dohodek za ta mesec še večji kot za november. Prvi rezultati kažejo, da temu žal ni tako.

Pri predvidevanju višine osebnega dohodka za december sta nam prekrizala račune predvsem dva pomembna vpliva:

1. Dosežena skupna proizvodnja je bila previsoko ocenjena. Namesto

ocenjenih 134.500 ton smo je dosegli le 129.700 ton in presegli operativni program za 1,3 %.

2. Od decembrskega osebnega dohodka smo bili dolžni odvzeti večje

(Nadaljevanje na 2. strani)

UVELJAVLJANJE STATUTARNE VLOGE ČLANOV ZVEZE KOMUNISTOV

V zadnji lanskoletni in v prvi letošnji številki smo že predstavili nekaj gradiva o aktualnih vprašanjih in nalogah pri utrjevanju idejne in akcijske usposobljenosti in organiziranosti Zveze komunistov Slovenije, o katerem že ves mesec teče javna razprava v osnovnih organizacijah in organih zveze komunistov in v drugih strukturah in bo zaključena 31. januarja. O vsem tem bo na šesti seji razpravljala tudi centralni komitej Zveze komunistov Slovenije.

V gradivu je posebno poglavje namenjeno vprašanju akcijske usposobljenosti zveze komunistov v temeljnih samoupravnih skupnostih, to je v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih.

VLOGA ČLANA ZVEZE KOMUNISTOV

Povsod tam, kjer člani zveze komunistov niso poglavitni nosilci oblikovanja in uveljavljanja politike ter akcije zveze komunistov, kar jim nalaga statut Zveze komunistov

Slovenije, pada ugled celotne organizacije zveze komunistov, navaja gradivo. V samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah se ne izvajajo usmeritve zveze komunistov ali pa se mehanično izvajajo le pobude organov zveze komunistov. V takih razmerah se seveda krepijo tudi možnosti, da v sedanjem težkem položaju prevzemajo družbeno iniciativno posamezniki ali skupine, ki uveljavljajo bodisi zasebne bodisi skupinske ali državno-lastninske interese.

(Nadaljevanje na 3. strani)

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Avtorjem Vladimirju Repetu, Niku Cenčku in Jožetu Torkarju je bilo za zamenjavo uvoženih zaščitnih pokrovov za stožčaste ležaje z domačimi odobreno izplačilo posebnega nadomestila. Prijavitelji izboljšave so na pobudo vodje priprave valjčnega pribora pristopili k izdelavi primerne orodja za preoblikovanje pločvine. Izdelali so orodje za pet različnih pozicij ležajev, s katerim je omogočena izdelava bakrenih obrobov v dveh fazah. Izdelani zaščitni pokrovi in strojni delavnicih tako dimenzijsko kot kvaliteto popolnoma uspešno zamenjujejo uvožene.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Avtorju Avreliju Ravniku je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za koristen predlog spremene načina doziranja vodika v mešalni postaji za zaščitni plin. V mešalni postaji se pripravlja zaščitni plin iz dušika in vodika v razmerju 19:1. Regulacija doziranja dušika je v redu, saj pri velikih količinah dušika manjša odstopanja ne predstavljajo problem. Problematično pa je bilo doziranje vodika. Zaradi preob-

(Nadaljevanje na 9. strani)

V DESETIH DNEH JANUARJA POD PLANOM

Prvih deset dni januarja smo v Železarni pri vseh najznačilnejših kazalcih uspešno pod izdelano realizacijo, ki je 32,3 %. Po podatkih, ki jih zbira statistična služba na sektorju za ekonomiko, so rezultati prvih deset dni januarja naslednji:

V TOZD Jeklarna so v tem času izdelali 12.526 ton surovega jekla, kar je 29,8 % mesečnega družbenega načrta, ki je enak operativnemu programu.

Tudi v TOZD Plavž so za dober odstotek pod družbenim planom, ki je prav tako enak operativnemu programu. Izdelali so 4.720,3 tone groblja.

Za prodajo je bilo v tem času narejenih 5.680,7 tone izdelkov, kar je 16,6 % družbenega načrta, oziroma 16,8 % nekoliko zmanjšane operativnega programa.

Skupna proizvodnja vseh proizvodnih temeljnih organizacij združenega dela pa je po desetih dneh 33.626,3 tone, oziroma 26,3 % družbenega načrta, ki je v tem mesecu enak operativnemu programu.

Komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v temeljnih organizacijah

(Nadaljevanje s 1. strani)

svojih pooblastil in redne dejavnosti. Ne da bi se vmešavale v samostojnost, pravice in dolžnosti teh organov, družbeno-politične skupnosti (razen federacije), temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti oblikujejo komiteje za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kot svoja koordinacijska in operativno-politična telesa, ki zagotavljajo usmerjanje in koordiniranje ukrepov in aktivnosti pri uresničevanju enotnih ciljev in nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, operativno-politično spremljanje in ocenjevanje razmer, pomembnih za obrambo in varnost države in pravočasno učinkovito delovanje enotnega obrambnega in družbeno samozaščitnega sistema v pripravi in akcijah ter uresničevanje z ustavo opredeljene vloge in odgovornosti zveze komunistov za zaščito socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih odnosov.

POLOŽAJ IN VLOGA KOMITEJEV ZA SPLOŠNO LJUDSKO OBRAMBO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

Po resoluciji XII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije Naloge Zveze komunistov Jugoslavije v razvoju in krepitevi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, si zveza komunistov prizadeva za usposabljanje in nadaljnji razvoj komitejev za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, za pravočasno, enotno in učinkovito angažiranje vseh dejavnikov obrambno-samozaščitnega sistema. Člani, organizacije in organi zveze komunistov se bodo borili za dosledno angažiranje vseh komitejev pri usmerjanju in koordiniranju obrambnih in samozaščitnih ukrepov in aktivnosti, pri operativno-političnem spremljanju in ocenjevanju razmer, pomembnih za obrambo in varnost države in za uresničevanje politike Zveze komunistov Jugoslavije pri utrjevanju obrambe in zaščite v celoti – v miru, v izrednih razmerah in v vojni.

Po zveznem zakonu o splošni ljudski obrambi komiteji svojo funkcijo uresničujejo v miru, še posebno pa ob neposredni vojni nevarnosti, ob drugih izrednih razmerah in v vojni. Stališča, smernice in zaključke, ki so jih sprejeli komiteji v okviru svojih pravic in dolžnosti, morajo uresničevati vsi izvršni organi družbeno-političnih skupnosti in organi uprave teh skupnosti, poslovodni, izvršni in drugi organi temeljnih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti s tem, da so izvršni in drugi organi pri uresničevanju teh stališč in smernic samostojni in ravna v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi (72. člen, stališče 4).

Posebej so predvidene pravice in dolžnosti komitejev v razmerah, ko so pristojni organi in organizacije onemogočene, oziroma ko objektivno niso v stanju izvrševati svojih nalog in opravil, povezano s tem pa tudi obveznost odločitev komitejev za vse družbene subjekte, sprejete v takih situacijah (74. člen).

Določbe o komitejih za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, v posebnem poglavju obravnavanega zakona, je treba obravnavati v kontekstu s ostalimi določbami zakona, še posebno pa je potrebno upoštevati določbo 12. člena, ki se nanaša na vlogo zveze komunistov v splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti. (Zveza komunistov Jugoslavije ima v ustavi SFRJ opredeljeno odgovornost za obvarovanje pridobitev narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije, za obrambo SFRJ kot celote in vsakega njenega dela in za zaščito z ustavo SFRJ opredeljene družbene ureditve. V vojni, v primeru neposredne vojne nevarnosti in v drugih izrednih razmerah je ZKJ na čelu borbe in splošnega ljudskega odpora in kot vodilna idejna in politična sila usmerja in koordinira vse družbene dejavnike pri uresničevanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Če pristojni državni in samoupravni organi ne bi imeli možnosti, da izvršujejo svoje naloge in opravila glede splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, delovni ljudje in občani nadaljujejo borbo in odpor proti sovražniku,

Zveze komunistov Jugoslavije pa z neposredno aktivnostjo svojih članov, organizacij in organov organizira splošni ljudski odpor in ga vodi ter je nosilka obnavljanja in usposabljanja državnih in samoupravnih organov za njihovo uspešno delovanje (kot tudi določilo v 109. členu, s katerim je predvideno, da Predsedstvo SFRJ lahko s svojim odlokom o uporabi orožjenih sil predvidi tudi določene pravice in obveze komitejev v pogledu uporabe delov teritorialne obrambe).

Z zakonom so opredeljena temeljna določila o pristojnosti za oblikovanje komitejev za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito tako, da komiteje oblikujejo in imenujejo člani komiteja v družbeno-političnih skupnostih skupščine teh skupnosti, v temeljnih organizacijah in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih organi upravljanja oziroma drugi ustrezni organi teh organizacij in skupnosti. Člani komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito se imenujejo na predlog zveze komunistov.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI KOMITEJA ZA SPLOŠNO LJUDSKO OBRAMBO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

Družbenopolitične skupnosti (občine, mestne in regionalne skupnosti, ki se oblikujejo kot družbenopolitične skupnosti, avtonomne pokrajine in republike) in temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti oblikujejo komiteje za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito zaradi:

- usmerjanja, koordiniranja ukrepov in aktivnosti pri uresničevanju enotnih ciljev in nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- operativno-političnega spremljanja in ocenjevanja razmer, pomembnih za obrambo in varnost države;
- spodbujanja aktivnosti orga-

nov temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti pri uresničevanju sistema splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite;

– pravočasnega in učinkovitega delovanja enotnega obrambno-samozaščitnega sistema v pripravi in akcijah ter zagotavljanja uresničevanja z ustavo opredeljene vloge in odgovornosti zveze komunistov za varstvo socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov.

Komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito navedene pravice in dolžnosti, kakor tudi druge pravice in dolžnosti, opredeljene v republiških in pokrajinskih zakonih o splošni ljudski obrambi, izvršujejo v skladu z zakonom, plani in odloki republik, avtonomnih pokrajin, občin in drugih družbenopolitičnih skupnosti.

Pri uresničevanju svojih pravic in dolžnosti komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito sprejemajo stališča, smernice in zaključke, katere uresničujejo izvršni in upravni organi družbenopolitičnih skupnosti, poslovodni, izvršni in drugi organi temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti s tem, da so ti organi pri uresničevanju stališč, smernic in zaključkov komiteja samostojni v okviru svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti, ki so opredeljene z ustavo, zakonom, statutom in drugimi samoupravnimi splošnimi dokumenti.

Komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito so za svoje delo odgovorni organom, ki so jih imenovali, kakor tudi zvezi komunistov, za uresničevanje njene z ustavo opredeljene vloge in odgovornosti, kot glavne pobudnice in nosilke politične aktivnosti pri varstvu in nadaljnjem razvoju socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov.

(nadaljevanje prihodnjiki)

NETO OSEBNI DOHODEK MANJŠI ZARADI POVEČANIH PRISPEVNIH STOPENJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

prispevne stopnje za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti. Povečala se je predvsem prispevna stopnja za invalidsko-pokojninsko zavarovanje (z 11,34 % na 13,29 %), republiški davek iz osebnega dohodka se je povečal z 1,40 % na 1,70 %, večja pa je tudi prispevna stopnja za izobraževanje (s 5,77 % na 5,90 %). Skupno se je zbir prispevnih stopenj za občino Jesenice povečal s 25,45 % na 27,80 % (prispevek za solidarnost 0,80 % je ostal nespremenjen in je prilepil k temu zbiru). Samo prispevna stopnja za otroško varstvo je manjša kot doslej.

Delavcem s stalnim bivališčem v jeseniški občini povečana prispevna stopnja zmanjšujejo neto osebni dohodek za 3,2 %. Prispevne stopnje iz osebnega dohodka so v SR Sloveniji v vseh občinah (razen Trzič) večje kot za jeseniško občino in nas torej sprememba stopenj ne prizadene toliko kot večino delavcev v Sloveniji. Ne moremo pa se strinjati s takim načinom določanja sprememb prispevnih stopenj. Tokrat o višini sredstev za financiranje družbenih dejavnosti niso sodovali delavci v gospodarstvu. Naša dolžnost oziroma nove stopnje so bile enostavno objavljene v uradnem listu.

Na ravni Železarne bo za december izplačano nekaj desetink odstotka večja vsota bruto osebnega dohodka kot za november. Ker je v decembru delalo celo nekaj manj delavcev kot mesec pred tem, bi tudi vsota na delavca bila večja. Zaradi spremembe prispevnih stopenj bo čisti osebni dohodek na delavca za 2,3 % manjši kot v novembru. Največja razlika je v temeljnih organi-

zacijah Plavž, Jeklarna ter Valjarna žice in profilov.

V TOZD Plavž je bila proizvodnja presežena po operativnem in družbenem planu, vendar je bila za več kot 3 % manjša kot v novembru, še večji pa je bil zaostanek produktivnosti.

Jeklarna je novembrski rezultat izboljšala, plan pa je bil izvršen kot v novembru.

Najbolj je za novembrsko višino osebnega dohodka zaostala TOZD Valjarna žice in profilov, kjer je proizvodnja zaostala za novembrski in programirano za december.

V vseh treh obravnavanih temeljnih organizacijah ne gre prezreti velikega vpliva prazničnega dela v novembru na višino osebnega dohodka.

Na večjo skupno proizvodnjo kot v novembru je vplivala predvsem TOZD Valjarna bluming-štelci z 10.500 tonami več skupne proizvodnje. Tudi v tej TOZD imajo praznični dodatki velik vpliv, pa je kljub temu neto osebni dohodek na delavca v decembru za 4,5 % večji.

Z izjemo TOZD HV Jesenice in TOZD Vratni podboji so bile vse predelovalne TOZD uspešnejše kot v novembru in so presegle tudi operativne programe proizvodnje. Zaostanek za novembrsko višino OD je v TOZD HV Bela, Jeklovlek in Elektrole manjši od povečanja prispevnih stopenj, TOZD Profilarna, Želblarna in Žičarna pa imajo poprečje precej višje kot v novembru.

Izplačilo osebnega dohodka za december vsaj v nekaterih primerih dokazuje, da je sistem merjenja učinkovitosti postal toliko elastičen, da v primeru vidnega izboljšanja proizvodnih rezultatov premaga vpliv dodatkov na izmensko delo.

P. R.

INOVATORJI O NOVATORSTVU

FRANC HUDOLIN je visokokvalificiran ključavničar in vodja remontne skupine na aglomeraciji v TOZD Plavž. Na Jesenice je prišel iz Davče v Selški dolini pred 30 leti in od takrat dela v Železarni kot vzdrževalec, od tega kar 26 let v tej temeljni organizaciji. Od 1976. leta, po eni od reorganizacij vzdrževanja, je bil delovodja vzdrževalcev na aglomeraciji, po ponovni reorganizaciji pa je prišel na sedanje delovno mesto. »Povsem pravilno je, da imamo vzdrževalci svojo temeljno organizacijo, tudi iz strokovnega vidika, če drugače ne. Proizvodni delavci gledajo na vzdrževanje drugače kot mi. Nekateri celo menijo, da smo jim bolj v breme kot v korist. Ne zavedajo se, da brez vzdrževanja ne gre.«

Franc se je že leta 1965 vpisal med inovatorje. V nekdanji rudarni je predelal vodilo za elevator. To je bilo še v starem delu rudarne, ki po izgradnji nove aglomeracije ne obratuje več. Po tistem je vložil še pet inovacijskih predlogov. Leta 1971 je predelal oporni valj za peletizirni in mešalni boben. Z vgraditvijo krogličnih ležajev so odpadli pogosti zastoji na tem delu priprave rude. Druga inovacija, ki jo je izvedel skupaj s sodelavci, je predelava stranic za tesnjenje hladilnika sintra. Prej so bile stranice hladilnika montirane tako, da jih je hladilnik med obratovanjem zapenjal in jih pogostoma potrgal. Menjavati so jih morali tudi po trikrat na teden. Popravilo je bilo naporno, terjalo pa je tudi veliko truda. Pri pretrganih stranicah je tudi uhajal zrak, namesto da bi šel skozi rešetke vozičkov hladilnika in ohlajal sinter. Ker sinter ni bil dovolj ohlajen, je večkrat prihajalo do vžiga transportnih trakov. Z dokaj enostavno predelavo stranic je Franc izboljšal tesnenje in preprečil pogoste zastaje pri obratovanju. Pred dvema letoma je predelal presipe iz transportnih trakov. Originalna izvedba presipov je imela to slabo lastnost, da so se obložne plošče v presipih hitro izrabile in jih je bilo zato potrebno pogosto menjavati. Presipe je s sodelavci predelal tako, da je na trakovih naredil posebne žepe, v katerih se zadržuje ruda ali koks, po katerem se potem pelje material, ki gre skozi presip. Na ta način so plošče zaščitene in prihranjeno je veliko dela in materiala. Včasih so obložne plošče menjavali enkrat mesečno ali še pogostejše. Sedaj je dovolj, če jih zamenjajo enkrat v letu. Še dve inovaciji je prijavil: predelavo transportnih trakov in predelavo vibratorjev pod silosi za drobni koks v transportne trakove v objektu 30.

»Tudi letni časi vplivajo na presipe in transportne trakove. V določenih letnih časih je manj težav, drugič spet več,« je pojasnil. »Najtežje je takrat, ko zmrzuje. Slisal sem že pripombe na račun predelave presipov iz transportnih trakov in zaradi predelave vibratorjev pod silosi. Toda lahko trdim, da se obe predelavi zelo dobro obnesejo, saj se zaradi zamrzitve traku ležaji na valjčnicah ne odtrgajo več, ko se transportni trak požene.«

Vse svoje inovacije je Franc izvedel na transportnih poteh na aglomeraciji. »Če bi vse naprave delovale tako, kot je bilo sprva zamišljeno, z današnjim številom vzdrževalcev sploh ne bi bili kos vsem zastojem, ki bi nastajali. V začetku obratovanja aglomeracije smo v objekte vgradili na tone materiala zaradi raznih prekomernih obrab, zlomov in podobnega. Vzdrževalci smo pogostoma delali na enih in istih mestih in to me je vzpodbudilo, da sem začel z inovacijami. Ko človek večkrat za povprečje odpravlja zastaje na enem in istem mestu, začne razmišljati, kaj lahko stori, da bo te zastaje odpravil za vedno. Tako zaradi potrebe nastanejo inovacije.«

V preteklih letih smo rešili veliko problemov, dosti pa je tudi takih, ki jih bo še treba rešiti. Veliko več sprememb smo na teh objektih naredili, kot pa smo jih prijavi. Kdo bi pisal za vsako izboljšavo inovacijski predlog?

Povedal je tudi, da se nekatere od teh sprememb obnesejo bolj, druge manj. Ne more si zamisliti, kako bi bilo, če se katera od inovacij ne bi obnesla in bi povzročala še kakšne dodatne zastaje ali materialno škodo. »Ni tako težko zamisliti si kakšno izboljšavo,« je še povedal, »veliko težje jo je izvesti, če zaradi nepretrgane proizvodnje. Potrebno je tudi pripravi odgovorne o nujnosti izboljšave.«

Z ljudmi iz proizvodnje se dobro razumemo in tudi dogovarjamo se o posameznih inovacijah. Inovacije pa vedno izvedemo na lastno odgovornost, saj nikoli ne veš, ali ti bo zamisel uspela ali ne. Pri izvedbi inovacije se ne morem kar spomniti in ustavi proizvodnje, da bi jo lahko izvedel. Najprimernejši čas za izvedbo inovacije je ob raznih remontih. Takrat imamo ponavadi dovolj časa in vsa dela lahko opravimo v miru, ne da bi nas kdo preganjal.

Transportnih poti je na aglomeraciji preveč. Doslej smo jih že precej racionalizirali, so pa še trakovi, ki bi jih bilo treba ukiniti, saj je brez pomena, da material po nepotrebnem kroži, toda nekateri odgovorni imajo

glede tega pomisleke. Včasih se mi zdi, kot da so nam Poljaki prodajali to aglomeracijo na kilograme, da so te poti razširjali.«

Franc tudi meni, da danes veliko lažje prodre s kakšno inovacijo kot včasih. »Nihče te ni bil pripravljen poslušati. Sedaj je glede tega bolje. Ljudje se več dogovarjajo, pa tudi vodilni včasih prislusnejo delavcem in tudi zato je danes več inovacij, kot jih je bilo včasih.«

Železarski globus

ZRN

Po zahodnonemških podatkih so danes svetovne rezerve surovin večje, kot so bile ocenjene še pred nedavnim. Zato je njihova razpoložljivost zagotovljena daleč prek leta 2000. Tako cenijo danes znane svetovne zaloge železove rude na prek 100 let. Poleg tega bodo imele v prihodnosti velik pomen zaloge surovin na morskem dnu. Z raziskovalno dejavnostjo je bil na tem področju napravljen precejšen korak naprej in velike zaloge raznih kovin v ocenah svetovnih zalog zaenkrat sploh še niso upoštevane. Med njimi so najbolj znani manganovi gomolji v Atlantskem, Tihem in Indijskem oceanu, kakor tudi zaloge železovega peska v Rdečem morju.

TOVARIŠKA IN HUMANA POTEZA inž. NIKOLIČA

Na zadnji seji delavskega sveta Železarne so že upokojenemu dipl. inž. Miroslavu Nikoliču podelili Lambert Pantzovo nagrado za leto 1982, ki je po pravilniku znašala 63.460,00 din.

Ob tej priložnosti se je inženir Nikolič za priznanje zahvalil z naslednjimi besedami:

»Iskreno se zahvaljujem za dodeljeno nagrado. In visoko priznanje za moje življenjsko delo v Železarni in železarstvu!«

Toda če je bilo uspešno, je to rezultat tudi tovariškega sodelovanja ne samo mojih ožjih sodelavcev v predelovalnih obratih, temveč tudi vseh ostalih v Železarni, ki so mi v primeru potrebe uvidno pomagali in prijateljsko šli na roko: od premikačev na prometnem oddelku do tajnic v glavnih pisarni ...

Če sem torej skupaj z njimi nekaj ustvaril in zaslužil priznanje, želim da z njimi, z delavstvom Železarne, podelim tudi nagrado.

Zato polovico nagrade odstopam sindikatu Železarne, da v sporazumu s sindikalnimi organizacijami posameznih TOZD in skupnih služb uporabi ta prispevek za svoje humane dejavnosti: za podporo in pomoč potrebnim in starejšim delavcem, pa tudi za veselje mladim, kajti na mladini svet ostaja – in naša Železarna tudi!«

UVELJAVLJANJE STATUTARNE VLOGE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pogoji za uveljavitev statutarne vloge člana zveze komunistov tako v zvezi komunistov kot v okolju, kjer člani delujejo, naveda gradivo, so: samokritičnost, kritičnost in diferenciacija na podlagi ocenjevanja rezultatov našega družbenopolitičnega dela. Le tako se bo dosegla tudi idejna in akcijska enotnost v zvezi komunistov. »Odločno se moramo spopasti z brezplodnim kritiziranjem in oportunističnim v naših vrstah, s kompromisarsko solidarnostjo in zamerljivostjo ob kritiki, kar vse zakriva nesposobnost in nepripravljenost mnogih komunistov v osnovnih organizacijah zveze komunistov in vodstvih za spreminjanje razmer,« poudarja gradivo.

Za spreminjanje razmer in krepitev ugleda zveze komunistov bo treba dosledno in sproti preverjati ravnanje komunistov pri izvajanju kongresnih usmeritev na vseh ravneh organiziranosti zveze komunistov. Člani zveze komunistov morajo za svoje delo ali neaktivnost odgovarjati svoji osnovni organizaciji in celotni zvezi komunistov.

Gradivo ugotavlja, da stopnja idejnopolitične usposobljenosti velikega dela komunistov zaostaja za zahtevami sedanjih zaostrenih razmer. »Član zveze komunistov se mora razviti v političnega aktivista, ki bo ustvarjalno dogradil v revoluciji izoblikovan lik komunista. S svojo teoretsko in organizacijsko usposobljenostjo, osebno poštenostjo in delavnostjo mora bistveno prispevati k uveljavljanju neposrednega odločanja delovnih ljudi in članov o vseh vprašanih družbene reprodukcije. Mimo je obdobje, ko je član zveze komunistov lahko samo mehanično prenašal direktive. Prav tako ne zadošča več, da bi komunist samo spodbujal, posredoval informacije in grajal tisto, kar ni dobro, ampak mora ustvarjalno in odgovorno sodelovati pri oblikovanju rešitev in utiranju poti za socialistično samoupravno reševanje družbenih protislovij. Ob tem moramo nameniti večjo skrb angažiranemu idejnopolitičnemu usposabljanju komunistov.«

OSNOVE ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV KOT MESTO IDEJNEGA IN AKCIJSKEGA POENOTENJA

»V sedanjih razmerah moramo hitro, samoiniciativno in ustvarjalno reagirati na probleme svojega okolja, da bi bili bolj sredi življenja, sredi aktualne problematike, ki ne zadeva zbolj tekočih gospodarskih in političnih, ampak tudi moralno-etičnih vprašanj, širše družbene procese, medčloveške odnose, odnos do dela in odgovornost do družbene lastnine.«

Pri uresničevanju take vloge in nalog zveze komunistov, pravi gradivo, je osnovna organizacija zveze komunistov temeljna organizacijska oblika za opredeljevanje in enotno izvajanje politike zveze komunistov med delavci in občani. Seveda v praksi ni povsod tako, kajti mnogokje osnovne organizacije kljub številnim sestankom in aktivnostim še niso ne idejno, ne akcijsko, ne organizacijsko dovolj usposobljene in učinkovite.

V osnovni organizaciji, ki mora biti organizacijska celota kot organizacija posameznih komunistov, ima (tudi glede na delo, ki ga opravlja) vsak svojo odgovornost in konkretne obveznosti. Vsak član zveze komunistov mora redno poročati svoji organizaciji o izpolnjevanju svojih nalog in terjati od ostalih članov kritično razpravo o pravih usmeritvah, ki jih zastopa v političnih organizacijah in samoupravnih skupnostih, kjer deluje.

AKCIJSKE KONFERENCE KOT STALNA OBLIKA DELOVANJA

Že v prvi informaciji o tem gradivu smo podrobno navedli, da je treba v delovnih organizacijah in temeljnih organizacijah združenega dela z več osnovnimi organizacijami za večjo akcijsko učinkovitost ustanoviti akcijske konference kot stalno obliko idejnopolitičnega delovanja komunistov. Te akcijske konference naj vodijo, predlaga gradivo, predsedstva konferenc, ki kot delovna telesa sklicujejo konference in skrbijo za izvajanje stališč. V večjih sistemih in SOZD pa je treba razvijati problemske konference in

druge oblike, da se okrepi povezanost in enotnost komunistov.

DELO KOMUNISTOV V KRAJEVNI SKUPNOSTI

»Tudi v krajevni skupnosti se kaže potreba po ustreznejši organiziranosti komunistov in po odpravi dvojnosti v mišljenju in ravnanju dobrega dela komunistov, češ da so za razmere v združenem delu odgovorne osnovne organizacije zveze komunistov v TOZD in delovnih organizacijah, za razmere v krajevni skupnosti pa člani, povezani v krajevni organizaciji zveze komunistov. Zaradi tega v zadnjem času mnoge krajevne organizacije zveze komunistov v krajevni skupnosti ne obvladujejo družbenopolitičnih in drugih razmer. Kjer je tako, so krajevne skupnosti slabo povezane z združenim delom, slabo delajo in nimajo ustreznih kadrov krajevne konference SZDL, slabo delajo ulični in vaški odbori in sekcije, ni krajevne povezanosti z osnovnimi organizacijami sindikatov, manjka komunistov v društvih, komunisti slabo delajo v zvezi socialistične mladine in ni odziva na pojave slabega političnega razpoloženja, slabše so razmere glede obrambe in zaščite,« ugotavlja in poudarja gradivo.

V krajevni skupnosti se zato večkrat pojavlja kritiziranje, ki demoralizira in ohranja občutek nemoči, ker tudi takrat, kadar se osnovne organizacije zavzemajo za določene spremembe, teh sprememb prek družbenopolitičnih organizacij in delegatskega sistema ne znajo učinkovito uveljaviti, pa tudi zato, ker pogosto ne dobijo ustreznih podpor občinke organizacije zveze komunistov, ki bi jim morala pomagati, da bi prodrl iz svoje zaprtosti. Seveda stanje v vseh krajevni skupnosti ni enako, verjetno pa je v mestnih krajevni skupnosti problemov največ. Zato bo potrebno okrepiti vlogo in učinkovitost zveze komunistov v krajevni skupnosti z mobilizacijo vseh komunistov, ki tam živijo in delajo, kar je tudi statutarna obveza članov zveze komunistov.

Gradivo navaja, da bi se v javni razpravi kazalo opredeliti do vprašanja širših povezav komunistov, ki so sedaj organizirani v osnovnih organizacijah zveze komunistov v upravnih organih, delovnih skupnostih, SIS in SOZD, družbenopolitičnih organizacijah in drugih delovnih skupnostih (ne glede na takšno usmeritev bi vsekakor morali nameniti več pozornosti tudi delovanju komunistov v delovnih skupnostih različnih upravno-izvršilnih organov, v samoupravnih interesnih skupnostih in organizacijah združenega dela), ali v organizacijah združenega dela, če delo osnovnih organizacij v krajevni skupnosti to nujno terjata.

Sveti zveze komunistov v krajevni skupnosti bi morali pri reševanju poglobljenih problemov mobilizirati in povezati vse osnovne organizacije zveze komunistov in vse komuniste in zato bo potrebno okrepiti njihovo vlogo in delovanje. Pri tem, navaja gradivo, so pomembna oblika zbori komunistov. V velikih krajevni skupnostih, zlasti v mestih, bi kazalo ustanoviti ulične in blokove aktivne zveze komunistov.

»Osnovne organizacije, sveti, zbori in aktivni komunistov v krajevni skupnosti morajo zagotoviti uspešno delovanje komunistov v SZDL in temeljnih delegacijah v zvezi z urejanjem vseh življenjskih vprašanj in problemov krajevne skupnosti — od preskrbe, gospodarjenja s hišami in stanovanji v družbeni lasti, otroškega varstva, preobrazbe osnovnega izobraževanja, do organiziranja pomoči tistim krajanom, ki ne morejo sami v celoti poskrbeti zase.«

Kakor smo že v prvi informaciji poudarili, je gradivo spodbujalo v javno razpravo po sklepu 19. seje predsedstva CK ZKS komisija za organiziranost, razvoj, kadrovsko politiko in usposabljanje v zvezi komunistov, v kateri bi morali doseči mobilizacijo vseh komunistov in osnovnih organizacij ter enotnost stališč in ocen, da bi februarjska seja centralnega komiteja ZKS oblikovala čim bolj konkretne dogovore in sklepe za nadaljnje akcijsko, idejno organizacijsko in kadrovsko usposobitev zveze komunistov.

V naši občini se je predsedstvo občinskega komiteja ZKS šele ta teden dogovarjalo o organizaciji javne razprave v osnovnih organizacijah, čeprav je bilo gradivo s pozivom za javno razpravo objavljeno že 24. decembra lanskega leta. Ponovno bomo v občini, kot že večkrat doslej, delo opravili površno, brez dosežene mobilizacije vseh komunistov in osnovnih organizacij zveze komunistov in kar je najpomembnejše, brez kvalitetnih premikov v delu organizacij in organov zveze komunistov v občini, kar naj bi razprave tudi pospešile, ker so nas tudi obšli kongresi zveze komunistov in zelo pomembni tretji seji centralnih komitejev Zveze komunistov Slovenije in Zveze komunistov Slovenije. Za to mora nekdo tudi odgovarjati!

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 17. DO 23. JANUARJA

17. januarja, OSKAR KÜRNER, vodja RO, Jesenice, Tavčarjeva 9, štev. tel. 81-214;
18. januarja, SAŠO MANDELJC, vodja TOZD Valjarna bluming-štel, Jesenice, Tomšičeva 88, štev. tel. 82-054;
19. januarja, TINE MARKEŽ, vodja TOZD Vzdrževanje, Jesenice, Cesta talcev 4 a, štev. tel. 83-345;
20. januarja, JAKOB MEDJA, vodja OTK, Jesenice, Titova 1 a, štev. tel. 81-117;
21. januarja, LEON MESARIČ, vodja TOZD Želblarna, Jesenice, Titova št. 3, štev. tel. 81-216;
22. januarja, SREČO MEŽNAR, vodja TOZD Vratni podboji, Mojstrana, Dovje št. 107 a;
23. januarja, MIROSLAV NOČ, vodja TOZD Remontne delavnice, Lesce, Na trati štev. 30, štev. tel. 75-991.

Dežurstvo je vsak delovni dan od 14. do 7. ure zjutraj naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času dosegljiv doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 7. ure do 7. ure naslednjega dne.

V času dežurstva mora dežurni opraviti en obhod po Železarni, svoja zapazanja vpisati v dežurno knjigo ter o tem poročati ob predaji dežurstva članu poslovnega odbora.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM	DNEVNI	NOČNI
PONEDELJEK – 17. 1.	FRANC NEČIMER	IGOR MEŽEK
TOREK – 18. 1.	FRANC NOVAK	IVO LEBAN
SREDA – 19. 1.	IVAN MEŽIK	STANE MENCINGER
ČETRTEK – 20. 1.	VANDA ENIKO	JOŽE PEZDIRNIK
PETEK – 21. 1.	JOŽE CEJ	BRANE CEPIC
SOBOTA – 22. 1.	FRANC BERNIK	JOŽE RAVNIK
NEDELJA – 23. 1.	MITJA KERSNIK	MARJAN DROLČ

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 17. do 22. januarja bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta – dr. Janez Zaletel in III. obratna ambulanta – dr. Želimir Cesarec.

POPOLDNE: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može Kovačič.

DISPANZER ZA BORCE: dr. Marija Može Kovačič.

SOBOTA, 22. januarja, samo dopoldne: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može Kovačič.

ZOBNE AMBULANTE:

DOPOLDNE: II. zobna ambulanta – dr. Alojz Smolej in III. zobna ambulanta – dr. Bela Gazafi.

ZA BORCE: vsak dan od 11. do 12. ure dr. Alojz Smolej.

POPOLDNE: I. zobna ambulanta – v. dent. Viktor Stražišar.

V soboto, 22. januarja, samo dopoldne: I. zobna ambulanta – v. dent. Viktor Stražišar.

Na osnovi sklepa delavskega sveta delovne organizacije železarne Jesenice z dne 30. decembra 1982 in v skladu z 91. členom statuta DO železarne Jesenice ter 123., 124. in 125. člena samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarna Jesenice, razpisna komisija objavlja

RAZPIS

prostitih del in nalog
»člana poslovnega odbora za proizvodno in razvojno področje delovne organizacije Železarne Jesenice«, za mandatno dobo 4 let.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

– da imajo visokošolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v gospodarstvu,

– da so angažirani družbenopolitični delavci z ugledom v širši družbeni skupnosti,

– da imajo ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, do naše politične usmeritve, da so poštene, da odgovorno gospodarijo z družbenimi sredstvi, da spoštujejo zakonitosti, da imajo pravičen odnos do ljudi ter da so sposobni povezovati pravice z dolžnostmi in odgovornostmi.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako: »za razpisno komisijo za člana PO za proizvodno in razvojno področje«, v roku 15 dni po tem razpisu na naslov: SZ – ŽELEZARNA JESENICE, o.s.o. 64270 Jesenice, C. železarjev 8.

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Jeklarna z dne 27. decembra 1982 dajemo

OBJAVO

za opravljanje delovnih nalog

STROJNIK TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE – 3 osebe

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

– najmanj osem razredov osnovne šole,
– izpit za strojnika TGM,
– najmanj eno leto delovnih izkušenj na delovnih nalogah strojnika TGM.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov »Kadrovski sektor Železarne Jesenice« z oznako »za TOZD Jeklarna«.

Posebne prijavnice dobite v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Remontne delavnice z dne 16. novembra 1982 ponovno

OBJAVLJAMO

proste delovne naloge
DELOVODJA MONTAŽNEGA ODDELKA, šifra 8644, D.5, 14. ktg., 1 oseba

Pogoji:
– strojna tehniška ali delovodska šola strojne smeri,
– tri leta delovnih izkušenj v stroki.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na kadrovski sektor Železarne Jesenice z oznako »za delovno skupnost ENT«.

Posebne prijavnice dobite pri kadrovskih ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Po sklepu odbora za delovna razmerja delovne skupnosti SEO, TKR, NG

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge na OTK
KONTROLOR ZA SPECIALNE RAZISKAVE, šifra 5719, U-3, 11. ktg., 3 osebe

Pogoji:
– srednja šola metalurške smeri,
– dve leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na kadrovski sektor Železarne Jesenice z oznako »za delovno skupnost ENT«.

Posebne prijavnice dobite pri kadrovskih ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

OBVESTILO BIVŠIM DELAVCEM TOZD IN DELOVNIH SKUPNOSTI ŽELEZARNE

Blagajna Železarne obvešča vse zaposlene v letu 1982 in vse, ki so prekinili delovno razmerje v tem letu zaradi odhoda v pokoj, smrti ali so odšli v JLA, ali bili kako drugače obračunani ter prekinili redno delovno razmerje, da dvignejo čimprej na blagajni Železarne gotovino za poračun osebnega dohodka za leto 1982, izplačanega 30. decembra 1982.

Kdor tega ne more, naj sporoči z dopisnico svoj naslov na blagajno Železarne, da bo denar nakazala po pošti. Do tega poročila so upravičeni tudi učenci in študentje, ki so bili zaposleni na počitniškem delu v letu 1982.

Blagajna železarne Jesenice

ŽERJAVOVODSKI TEČAJ

Razpisujemo vpis v žerjavovodski tečaj za delavce TOZD in delovnih skupnosti železarne Jesenice. Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so vsaj eno leto zaposleni v železarni Jesenice,
- da imajo vsaj šest razredov osnovne šole,
- da imajo odslužen vojaški rok,
- da bodo izpolnjevali psihofizične zahteve.

Kandidati dobijo obrazce (prijava) pri personalnih delavkah TOZD, katerim pravilno in čitljivo izpolnjene obrazce vrnejo do 28. januarja 1983.

Interesenti naj se prijavijo do roka, ker poznejši prijav ne bomo sprejemali.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz TOZD, v katerih se žerjavi uporabljajo.

KADROVSKI SEKTOR

STOJNINE PO TOZD V LETU 1982

V letu 1982 so posamezne TOZD naše železarne plačale za stojnine železniških voz naslednje zneske:

TOZD	din
Plavž	1.165.226,00
Jeklarna	885.803,00
Livarna	32.201,00
Valjarna bluming-štel	17.250,00
Valjarna žice in profilov	4.800,00
Valjarna debele pločvine	784.301,00
Hladna valjarna Jesenice	140.850,00
Profilarna	5.550,00
Jeklovlek	17.700,00
Elektrode	388.122,00
Želblarna	50.250,00
Strojne delavnice	47.850,00
Energetika	900,00
Transport	111.000,00
Hladna valjarna Bela	377.400,00
Novogradnje	15.300,00
	4.044.503,00

V TOZD Transport ugotavljajo naslednje vzroke za nastale stojnine:

- sunkoviti dovozi tovara,
- premajhne kapacitete skladiščnega prostora,
- slaba razkladanje ob sobotah, nedeljah in praznikih,
- slaba organizacija pri razkladanju voz,
- pomanjkanje delavcev za ročno razkladanje,
- pomanjkanje premikačev in lokomotiv
- ter okvare razkladalnih naprav.

Drole

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

DS za ekonomiko, tehnično kontrolo
in raziskave ter novogradnje

16. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta delovne skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo, raziskave in novogradnje je sklical 16. sejo 27. decembra 1982. Zaradi nenadne obolenosti predsednika je sejo vodil predsednik odbora za gospodarstvo Dušan SIKOŠEK.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so delegati ugotovili, da so v glavnem realizirani, razen problematike kadrov in nagrajevanja, ki so jih uvrstili na dnevni red te seje in pravilnika o ugotavljanju z delom pridobljenih delovnih zmožnosti, o čemer bodo govorili na naslednji seji.

Na osnovi obravnave in sklepa prejšnje seje delavskega sveta v zvezi s problematiko kadrov in nagrajevanja v delovni skupnosti je bila navedena problematika, ki so jo obravnavali na koordinaciji družbenopolitičnih organizacij. Na tej seji so bili prisotni vsi sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov, predstavnik sindikata, predsednik poslovodnega odbora Železarne in član poslovodnega odbora za kadrovska vprašanja. Eno od stališč poslovodnega odbora, ki jih je zavzel do te problematike, je tudi, naj se to vprašanje rešuje za vse tri delovne skupnosti istočasno, ker je prisotno tudi v delovnih skupnostih za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje in komercialne in finančne zadeve.

Na osnovi stališč, ki jih je predlagal poslovodni odbor Železarne in sklepov seje koordinacijskega odbora, je strokovna služba pripravila predlog dodatnih meril v sistemu nagrajevanja v delovni skupnosti. Izhodišče je doseganje operativnega programa proizvodnje. Predlog strokovne službe je obravnaval odbor za gospodarstvo delovne skupnosti in nanj ni imel pripomb, zato je predlagal delavskemu svetu, da ga sprejme. Pred sejo DS je bil tudi sestanek z vodji sektorjev. Soglašali so s procentnim deležem vpliva dela posameznih sektorjev oziroma oddelkov delovne skupnosti pri uspešnem izvrševanju operativnega programa proizvodnje.

Predlog meril za stimuliranje uspešnega dela delavcev delovne skupnosti je trenutna in časna rešitev, da se ublaži zaostajanje rasti OD v delovnih skupnostih za rastjo v temeljnih organizacijah materialne proizvodnje.

Delavski svet je na osnovi tega sprejel predlagana merila kot začasna. Po trimesečnem poizkusnem obdobju se obvezno izdela analiza smotnosti in ustreznosti meril.

Na seji so obravnavali sklepe samoupravne delovne skupine ERC, ki jih je delavskemu svetu ponovno predložila v obravnavo, ker je problematika, ki jo navajajo v sedmih točkah, v ERC še vedno prisotna. Problematiko so posredovali ustreznim službam, ki naj dajo odgovore in prikažejo možnosti rešitve teh vprašanj.

Delavskemu svetu je bil predložen v obravnavo in potrditev samo količinski gospodarski načrt za leto 1983 za delovno organizacijo in stroškovni načrt za delovno skupnost. V obravnavo je bil predložen tudi finančni načrt delovne organizacije, ki naj bi ga delegati preliminarno sprejeli do uskladitve skupno z zaključnim računom, ker bo treba določene stvari še popraviti. Isto velja za plan kadrov.

Celotni prihodek Železarne naj bi za leto 1983 po predlogu znašal 25,9 milijarde din ali 38,4 %, realizacija ali udeležba v skupnem prihodu 19,3 ali 41,8 % več, kot bo dosežena v letošnjem letu, materialni stroški naj bi se po tem predlogu povečevali za 0,6 % hitreje, kot bo rast realizacije. To bo po naši oceni še premalo, ker ugotavljamo, da je zadnja leta večja rast stopnje materialnih stroškov kot pa realizacije. Dohodek naj bi planirali v višini 3,9 milijarde, ali 23 % več, kot bo dosežen v letošnjem letu, čisti dohodek za 22,7 % ali v globalu v višini 2 milijardi 99 milijonov in za osebni dohodek naj bi namenili od tega čistega dohodka milijardo 765 milijonov ali 12 % več, kot bo doseženo v letu 1982. Vendar gre teh 12 % več na poprečje leta, ne na decembrsko osnovo. Taka razporeditev čistega dohodka v odnosu na dohodek je tudi usklajena z osnutkom resolucije za leto 1983 in z dogovorom o razporejanju dohodka in čistega dohodka, ki je bil ob koncu leta že sprejet na nivoju republike. Plan celotnega prihodka in njegove razporeditve je delavski svet sprejel informativno.

O gospodarskem načrtu delovne organizacije in delovne skupnosti je razpravljala tudi odbor za gospodarstvo pri DS delovne skupnosti in ga predlagal v sprejem, prav tako tudi plan celotnega prihodka in njegove delitve, ki je začasen do uskladitve ob zaključnem računu za leto 1982.

Ugotovili so, da so vse samoupravne delovne skupine (17 SDS — 473 samoupravljalcev) gospodarski načrt obravnavale in nanj ni takih pripomb, ki bi vplivale, da gospodarski načrt ne bi mogli sprejeti v predlagani obliki in informativno tudi finančni načrt. Samoupravna delovna skupina OTK pripominja, da v načrt niso vključene naloge OTK in zahteva, da se jih dodatno vključi. Več pripomb na gospodarski načrt delovne organizacije in elektronsko-računski center je imela samoupravna delovna skupina raziskovalnega oddelka.

Na pripombe te samoupravne delovne skupine v zvezi z uporabo računalnika je Vasilijs Koman pojasnil, da so bile RO že v letu 1981 in v začetku leta 1982 podane nekatere rešitve v zvezi uporabe računalniških storitev. Med koristniki kapacitet ERC je namreč RO med največjimi. Na kritiko samoupravne delovne skupine v zvezi koriščenjem računalnika s strani zunanjih uporabnikov je pojasnil, da se le-ta v največji meri koristi takrat, ko so kapacitete s strani Železarne proste, z ekonomskega stališča pa je to za Železarno tudi sprejemljivo. Poudaril je, da se pri uporabi računalnika ne morejo omejiti samo na potrebe Železarne, ker so v okviru možnosti dolžni nuditi usluge računalnika tudi širši skupnosti. S takim konceptom je bila tudi celotna investicija odobrena in dano dovoljenje za uvoz. Seveda je dana prednost pri pokrivanju računalniških potreb v prvi vrsti Železarne.

Po obravnavi in pojasnilih je delavski svet potrdil gospodarski načrt delovne organizacije, delovne skupnosti in elektronsko-računski center in začasni načrt celotnega prihodka in njegove delitve ter plan kadrov do uskladitve ob zaključnem računu za leto 1982. Zahtevali so tudi, da se v plan delovne skupnosti za leto 1983 vključi tudi plan nalog OTK. Na znanje so vzeli ugotovitve samoupravne delovne skupine ERC, da se gospodarski načrt skuša dopolniti po točkah, ki jih predlaga. Ravno tako ugotovitve delovne skupine RO.

DS je ugotovil, da so samoupravni sporazumi o ustanovitvi občinske skupnosti za ceste obravnavale vse samoupravne delovne skupine in s sprejemom niso soglašale. O tem je razpravljala tudi odbor za gospodarstvo in bil mnenja, da se k sporazumu ne pristopi, ker v sedanjih težkih gospodarskih situaciji ne bi bila sprejemljiva dodatna finančna obremenitev.

Delegati so sicer ugotovili, da iz sporazuma sicer konkretno ni razvidna struktura financiranja, niti kakšni bodo dodatni stroški, vendar je vsak sporazum povezan tudi s tem.

Obravnavali so tudi samoupravni sporazum o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini Jesenice za leto 1983, ki ga je obravnaval tudi

odbor za kadre in medsebojna razmerja in ga predlagal v sprejem delavskemu svetu. Ugotovili so, da so ga obravnavale tudi vse samoupravne delovne skupine.

Ker je odbor za kadre in medsebojna razmerja pri DS delovne skupnosti ugotovil, da so bile pripombe, ki so bile podane s strani Železarne, v predlogu upoštevane, so sprejeli ugotovljeni sklep, da se pristopi k samoupravnemu sporazumu.

Obravnavali so pravilnik o popisu sredstev in njihovih virov. Ob tem gre samo za dopolnitve že obstoječega pravilnika, ki jih je pripravil FRS na osnovi sprememb zakona o knjigovodstvu in predpisa zveznega sekretariata za finance. Dopolnitve pravilnika o inventuri sredstev in njihovih virov je obravnaval tudi odbor za gospodarstvo delovne skupnosti in se s predloženimi dopolnitvami strinja.

DS je ugotovil, da so dopolnitve pravilnika o inventuri sredstev in njihovih virov v skladu z novimi določili zakona in ga sprejel brez pripomb.

Na predlog odbora za gospodarstvo so potrdili izplačilo enkratnih nagrad sodelavcem sektorja novogradenj, in sicer: Francu Bizjaku (1.500 din), Antonu Fišerju (2.000), Alojzu Vtiču (1.500) in Antonu Šepku (1.500 din). V obrazložitvi je bilo rečeno, da so ti delavci na celotnem področju Železarne, vključno z Blejsko Dobravo, odstranili vse električne kable, ki so ostali razmetani po vseh investicijskih, ki so se izvajale v Železarni. Nekaj teh kablov je bilo še uporabnih. Delegati so menili, da je bila ta akcija spodbudna in koristna in so predlagali sodelavci sektorja novogradenj do odobrene nagrade dejansko upravičeni.

Iz razprave so delegati ugotovili, da poslovni rezultati delovne organizacije kažejo, da bo v zadnjem kvartalu letošnjega leta dosežen ugoden rezultat, s katerim bo bistveno zmanjšana poslovna izguba devetih mesecev. Na osnovi teh rezultatov finančno stanje omogoča izplačilo poračuna OD v višini 5,45 % poprečnega OD za opravljeno delo v rednem delovnem času za enajst mesecev. Po poračunu bi sredstva, namenjena za OD v letošnjem letu, ne presegle 24 % rast, kar je v skladu z dogovorom o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1982.

Delegati so z izplačilom poravnave v višini 5,45 % soglašali.

Samoupravna delovna skupina raziskovalnega oddelka je postavila delegatsko vprašanje: »Kako napreduje reorganizacija RO?«

Delegati so menili, da morajo odgovorni za izvedbo reorganizacije raziskovalnega oddelka pospešiti to delo, odgovor na vprašanje pa pripraviti do naslednje seje DS.

Na predlog odbora za gospodarstvo so zadoščili vodjo sektorja novogradenj, da se pogovori z delegatom iz novogradenj, ki je član odbora za gospodarstvo, o vzrokih njegove delegatske neaktivnosti. Če ni pripravljen delati, naj se ga zamenja z novim delegatom.

A. V.

28. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Na 28. seji odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne, ki jo je predsednik Janez PIKON sklical 28. decembra, so navzoči poleg pregleda sklepov prejšnje seje obravnavali še:

gospodarski načrt delovne organizacije Železarne Jesenice za leto 1983, analizo finančnega rezultata za mesec november in kumulativno za enajst mesecev leta 1982, oceno izpolnjevanja operativnega programa skupne in blagovne proizvodnje ter realizacije za mesec december 1982, predlog operativnega programa skupne in blagovne proizvodnje ter realizacije za mesec januar 1983 ter izdali soglasja za pripis oziroma odpis razlik.

Poročilo o izvrševanju sklepov prejšnje seje je podala članica poslovodnega odbora Železarne Jelka VIDALI. Iz poročila je razvidno, da so sklepi prejšnje seje izvršeni, razen nekaterih, ki so dolgoročnega značaja in so v izvajanju. Na seji so se člani dogovorili, da bodo na eni izmed prihodnjih sej obravnavali izpolnjevanje obveznosti iz sprejetih samoupravnih sporazumov o sovlaganjih.

Gospodarski načrt delovne organizacije Železarne Jesenice za leto 1983 je razložila vodja oddelka za ekonomske analize in planiranje Maruša DROLIC. Uvodoma je dejala,

da bodo zaostreni pogoji gospodarjenja, s katerimi smo se pri izvajanju planskih nalog srečevali v letu 1982, še v večji meri prisotni v letu 1983. Težaven ekonomski položaj, predvsem pa neskladja pri menjavi s tujino, nam bodo pogoje poslovanja še bolj zaostрили, zato bo potrebno naše napore pri izvajanju planskih nalog v še večji meri kot doslej usmeriti v stabilizacijo našega gospodarstva, pri čemer bomo z doslednim izpolnjevanjem s planom sprejetih obvez prispevali svoj delež. S poslovno politiko za leto 1983 smo opredelili temeljne usmeritve, ki izhajajo iz politike uresničevanja ekonomske stabilizacije. Na teh usmeritvah temelji tudi predlog plana za leto 1983.

Člani odbora so potrdili gospodarski načrt delovne organizacije Železarne Jesenice za leto 1983 v predlaganem količinskem obsegu in osnutku finančnega dela.

Članica poslovodnega odbora je v nadaljevanju seje navzočim podala analizo finančnega rezultata za mesec november 1982 ter kumulativno

za enajst mesecev leta 1982, višji strokovni sodelavec oddelka za operativno planiranje proizvodnje Miloš PIŠČANEC pa je navzoče seznanil z oceno izpolnjevanja operativnega programa skupne in blagovne proizvodnje ter realizacije za mesec december 1982. Člani so na seji potrdili tudi predlog operativnega programa skupne in blagovne proizvodnje ter

realizacije za mesec januar letošnjega leta.

Ob koncu seje so izdali nekaj soglasij za pripis razlik, ki so nastale pri izvozu naših izdelkov na tuje tržisce. Izdali so tudi soglasje za prenos pravice uporabe nezazidanega stavbnega zemljišča po predlogu, ki ga je pripravila pravna služba Železarne.

D. M.

TOZD Jeklovlek

16. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Dne 22. decembra je bila v TOZD Jeklovlek 16. redna seja odbora za gospodarstvo, ki jo je vodil predsednik Stane HORVAT. Pri pregledu izvrševanja sklepov 15. seje so ugotovili, da so izvršeni, razen nekaterih, ki so dolgoročnejšega značaja. Sektor novogradenj še ni poslal odgovora na vprašanje, zakaj drobne investicije, ki so bile planirane za leto 1982, niso realizirane.

Odbor je na zadnji seji sprejel sklep o prenehanju nabiranja odpadnega lesa v TOZD Jeklovlek in tokrat dopolnil sklep, da se bo proti vsakemu, ki bo še nabiral les, uvedel disciplinski postopek.

Obravnavali so predlog gospodarskega načrta TOZD za leto 1983, ki temelji na stabilizacijskih prizadevanjih, da bi na ekonomskih izhodiščih krepili dohodkovne odnose in hitreje dosegli rast dohodka. V letu 1983 se načrtuje kvalitetnejša struktura blagovne proizvodnje, da bi na ta način dosegli višjo akumulativno sposobnost naših izdelkov.

Odbor je poudaril naslednje naloge in dopolnitve:

— izvoz je planiran na predvideni realizaciji v letu 1982 in v letu 1983 količinsko ne bo povečan, ampak bo treba izboljšati kvalitetni asortiment, da bi s tem dosegli višje prodajne cene;

— v okviru srednjeročnega plana in investicijske dejavnosti je predvidena prestavitve brusilnih strojev na Belo in priključek žarilne peči na zemeljski plin. Pomembna je tudi realizacija obnavljanja starih kapacitet, da bi z modernizacijo in s pomočjo inovacijske dejavnosti izboljšali ekonomičnost poslovanja;

— vztrajati je treba na reorganizaciji preventivnega vzdrževanja, da bi z znižanjem zastojev dosegli boljše izkoriščanje delovnega časa in proizvodnih zmogljivosti.

Odbor je predlagal, da se dopolnijo nekatere spremembe porabe po stroških mestih in da se dopolni plan remontov za leto 1983, ker niso upoštevani brusilni in ravnalni stroji.

Na seji so poudarili nujnost krepitve dohodkovnih odnosov in samoupravne organiziranosti delavcev TOZD, zlasti na osnovi ekonomskih zakonitosti, da bi dvignili raven gospodarjenja nad proračunske odnose.

Odbor je obravnaval tudi gospodarski načrt Železarne, v katerem je

poudarek na izvozu na konvertibilno področje, predvidena je 3 % rast produktivnosti, pričetek izgradnje jeklarne 2 in ustvaritev takega dohodka, ki bo realno vsaj za 4 % večji od tistega, ki je dosežen v letu 1982.

Obravnavali so dve pisni pripombi na pravilnik o premijah za višjo produktivnost in ugotovili, da se pripombe na pravilnik še zbirajo in se bodo po treh mesecih, kolikor traja poizkusni izračun, vnesle v pravilnik.

Potrdili so dopolnjen predlog tehnične izboljšave št. 2609 »rekonstrukcija žerjavne proge v TOZD Jeklovlek« avtorja Janeza Faletiča s sodelavci.

Obravnavali so tudi predlog tehnične izboljšave št. 2668 »novo orodje in nov postopek izdelave zob na vlečnih čeljustih« avtorjev Zlata Lipovščka in Vlada Repeta. Predlog so potrdili s tem, da računovodstvo TOZD ugotovi, če je tehnična izboljšava vplivala na znižanje stroškov pri izdelavi vlečnih čeljusti.

Potrdili so korekture normitiva dela na brusilnih strojih in Förster stroju.

Po obravnavi ur za manjkajoče in nadur za mesec november so ugotovili, da se gibljejo nižje od planiranih ob doseženi višji produktivnosti dela.

Odbor je obravnaval plan proizvodnje za mesec januar, ki znaša skupno 1.870 ton, od tega je vlečnega jekla 1.620 ton, brušenega 140 ton in valjanega poboljšane jekla 110 ton.

Pri obravnavi stroškov za november so ugotovili znižanje pri predelavi in vložku zaradi boljše izpolnitve. Po enajstih mesecih TOZD še vedno izkazuje izgubo v višini 2,3 milij. dinarjev, vendar je nižja kot v devetih mesecih, ko je znašala 3,8 milij. dinarjev.

Ob koncu seje so vzeli na znanje stimulacijo za zbiranje odpadnih vidia votlic, ki znaša 26,60 dinarjev za kilogram.

T. E.

18. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V TOZD Jeklovlek je bila 24. decembra 18. redna seja delavskega sveta, ki jo je vodil predsednik Janez Židan. Zaradi premajhne udeležbe na seji, ki je bila komaj sklepčna, so peto točko dnevnega reda preložili na naslednjo sejo.

Potrdili so poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje in ugotovili, da so izvršeni, razen nekaterih, ki so zaradi sanacijskih ukrepov dolgoročnejšega značaja.

V zvezi s sklepom glede dežurstva ob sobotah in nedeljah so sprejeli sklep, da organizacija dežurstva ostane v sedanjih obliki, medtem ko se tehnikom za toplotno obdelavo ne prizna status izmenjske delovodja za nadomeščanje.

Z odgovorom na delegatsko vprašanje in sklep 2.1., ki ga je z obrazložitvijo dala strokovna komisija za razvid del in nalog »žarilec palice«, so soglašali.

V nadaljevanju so obravnavali sklepe odbora za delovna razmerja in samoupravni sporazum o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini v letu 1983.

V zvezi s poročilom in sklepi odbora za gospodarstvo so ugotovili, da je treba dopolniti korekcijo tehnične norme na kontrolni napravi Förster, ker študija ni bila izdelana v času obratovanja, da bi upoštevala drobne dimenzije in šestoglate profile ter zastoj glede na obratovanje žerjava.

Sprejeli so ugotovljeni sklep, da so vse samoupravne delovne skupine na zborih delavcev obravnavale naslednje samoupravne sporazume in z njimi soglašale:

— o enotnem urejanju stanovanjskih zadev, ki je bil sprejet na referendumu 23. decembra z 88 % udeležbo,

— o združevanju dela delavcev v TOZD,

— o sovlaganju zaradi deviznega povezovanja,

— o ustanovitvi občinske skupnosti za ceste,

— o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini za leto 1983,

— o sovlaganju v premogovnike.

Obravnavali so predlog gospodarskega načrta TOZD Jeklovlek in ugotovili, da je bil obravnavan na zborih delavcev samoupravnih delovnih skupin in seji odbora za gospodarstvo.

Predlog gospodarskega načrta TOZD Jeklovlek in železarne Jesenice so potrdili s pripombami in dopolnitvami odbora za gospodarstvo in samoupravnih delovnih skupin, ki se nanašajo na drobne naložbe, vzdrževanje in ogrevanje hale.

V nadaljevanju seje so v zvezi s poravnavo osebnega dohodka za leto 1982 sprejeli sklep, da se na osnovi dobrih poslovnih rezultatov v zadnjem kvartalu izplača poračun OD za leto 1982 dne 30. decembra v višini 5,45 % OD, ki smo ga za opravljeno delo v rednem delovnem času prejeli v enajstih mesecih leta 1982. Premija za višjo proizvodnjo se ne vsteva v osnovo poračuna.

Odložili so obravnavo pritožbe sodelavca na izrek kazni skupne disciplinske komisije in zahtevali še mnenje izvršnega odbora sindikata TOZD.

Ob zaključku seje so imenovali dva sodelavca v odbor za gospodarstvo in potrdili povišanje odškodnine za izposojeno orodje s sedanjih 10 na 50 dinarjev.

E. T.

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

»MLADINA SLOVENIJE '82« (6)

VSEBINA DELA OBČINSKIH KONFERENC

Že v prednovoletni številki Železarnja je bilo omenjeno, da bomo pisali tudi o vsebini dela občinskih konferenc ZSMS v Sloveniji. Zato pogledimo, kako so se lotevale posameznih vprašanj.

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSMS TKR

Po dolgem času neaktivnosti so se sestali tudi mladi v oddelku tehnične kontrole in raziskav (TKR). Zbrali so se v manjšem številu, toda odločeni, da prekinajo dolgotrajno neaktivnost mladih v delovni skupnosti. Po obravnavi tekočih nalog so sklenili, da je potrebno čimveč mladih seznaniti z delom osnovne organizacije ZSMS in jih tudi pritegniti k sodelovanju. Menili so, da se vodstvo osnovne organizacije mora predvsem zavzemati za reševanje težav mladih znotraj delovne skupnosti. Da bo to mogoče, se morajo mladi med seboj poznati, kar bodo poskušali doseči prek spoznavnih večerov, seminarjev in podobnih prireditiv.

Z.

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSMS TOZD JEKLARNA

Mladi v osnovni organizaciji ZSMS TOZD Jeklarna so v decembru obiskali karavlo na Podkorenju, kjer so vojakom granicarjem čestitali k prazniku – dnevu JLA. Potrebno je povedati, da imajo mladi iz TOZD Jeklarna s to karavlo že tradicionalno dobre stike. Dogovorili so se, da te stike v prihodnje še razširijo.

Ob referendumu so mladi tudi uredili volišče in pospravili okrog volilnega prostora. Za dobro urejeno volilno mesto so prejeli tudi peto nagrado.

Z.

ZAČETEK AKCIJE »NAJBOLJŠI ŠPORTNIK IN ŠPORTNICA – REKREATIVCA«

Komisija za šport in rekreacijo pri koordinacijskem svetu ZSMS Železarnje bo letos prvič začela akcijo za izbiro najboljšega mladega športnika in športnice – rekreativcev v okviru Železarnje. Akcija bo potekala skupno s komisijo za šport in rekreacijo pri izvršnem odboru konference osnovnih organizacij sindikata Železarnje. Namen akcije je, da bi se bolj popularizirali športno-rekreativna tekmovanja med mladimi in že doslej veliko udeležbo še povečali.

Poleg panog, ki so zajete v sedanjem tečovanju (sankanje, smučanje, kegljanje na asfaltu, ledu, streljanje...), bo komisija organizirala še kros, atletiko in druge tekmovne discipline.

Prva disciplina, ki bo štela za tečovanje, bo že v nedeljo, 16. januarja, in sicer sankanje. Zato na tekmovanju pričakujemo čimveč udeležencev.

Z.

1. Družbenoekonomska problematika: OK ZSMS so največ pozornosti posvečale eksistenčnim vprašanjem mladih, kot so: položaj mladih delavcev, štipendijska politika, stanovanjsko vprašanje mladih in brezposelnost. Dosti manj pozornosti so OK ZSMS posvečale gradnji dijaških in študentskih domov, pravicam in dolžnostim pripravnikov, razvijanju enakovrednosti narodov in narodnosti in podobno.

2. Družbenopolitična problematika: Največ so se OK ZSMS ukvarjale z vprašanjem »delovanje mladih v ZSMS«. Presenetljivo je, da je to dejavnost spodbudil punk, ki je dobil mnogo pozornosti v razpravah mladih. Prav te razprave so pokazale, da je mladinska organizacija preozko organizirana in odtujena od svojega članstva. Drugo mesto v razpravah o družbenopolitični problematiki zavzema delovanje mladih v krajevni skupnosti. V sklopu teh razprav so obravnavale tudi vprašanje delovanja mladih v ostalih družbenopolitičnih organizacijah. Te razprave so pokazale, da mladi dobro poznajo paternalističen odnos ostalih DPO do mladih in njihove organizacije. Mladi bi radi odpravili to drugorazrednost, vendar jih zavirajo tisti, ki ne poznajo vloge

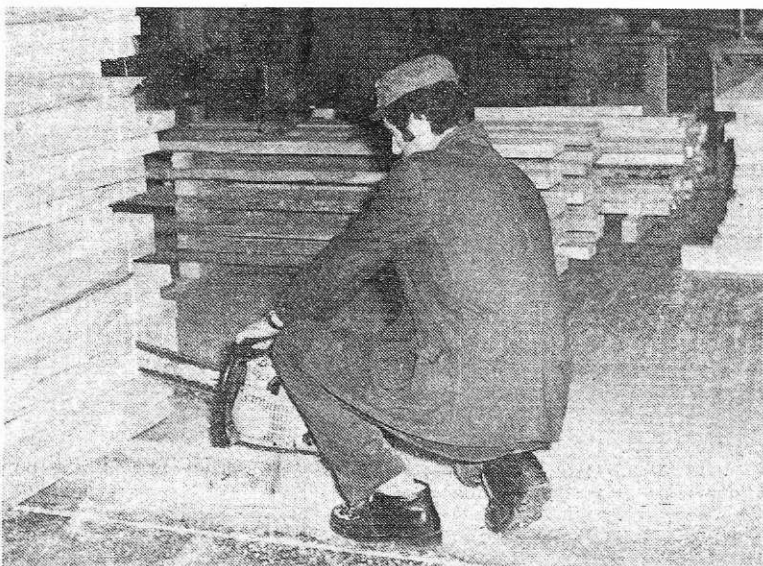
in nalog ZSMS v naši družbi. Skoraj ena četrtina OK ZSMS v Sloveniji se v preteklem mandatsnem obdobju ni ukvarjala z vprašanjem delovanja mladih v delegatskem sistemu. Odras tega stanja je tudi slabo delo mladih v delegatskem sistemu in sploh slabo delo SIS.

3. Družbeno-kulturna in znanstvena problematika: Na sejah OK ZSMS so največkrat obravnavali vključenost mladih v sistem SLO in družbeno samozagato, kar je prav gotovo razveseljivo dejstvo, ki kaže, da mladi v SLO niso vključeni samo takrat, kadar so v JLA.

Problematika športnih dejavnosti je bila tudi ena izmed tem, ki so ji OK ZSMS posvečale dosti pozornosti in razprav.

Zelo malo ali skoraj nič pa so se mladinske organizacije ukvarjale z vprašanjem publicistično-raziskovalnih dejavnosti. Eden od vzrokov je v tem, da ZSMS publicistično-raziskovalne dejavnosti ni organizirala niti na republiški ravni, mladinska organizacija pa pobira le fragmente posameznih raziskav, ki so v svoje raziskovalno področje vključile tudi mladinsko problematiko. Tudi mladi strokovnjaki v teh dejavnostih so zelo oddaljeni od mladinske organizacije in dejavnosti ZSMS.

KDO IN KAKO OBLIKUJE SKLEPE OK ZSMS? – o tem problemu pa v naslednji številki! N. J.

Priprava desk za palete v hladni valjarni Bela (Foto S. Kokalj)

EVIDENTIRANJE ZA STALNO MDB »ŽELEZAR«

Lokalne mladinske delovne akcije so sestavni del aktivnosti osnovnih organizacij ZSMS in koordinacijskega sveta ZSMS Železarnje. S temi akcijami ZSM izkazuje pripravljenost mlade generacije, da s prostovoljnim delom prispeva k izgradnji in urejanju pomembnih družbenih in gospodarskih objektov.

Stalna mladinska delovna brigada »Železar«, ki stopa že v tretje leto svojega delovanja, je tudi v letu 1982 upravičila svoj obstoj, saj se je zelo uspešno vključila v prizadevanja za razširjanje mladinskega prostovoljnega dela. V stalni mladinski delovni brigadi je sodelovalo preko sto mladih, ki so opravili preko 600 učinkovitih prostovoljnih delovnih ur.

Da bi to aktivnost tudi v letu 1983 uspešno nadaljevali, je potrebno, da brigada dobi sveže moči oziroma nove člane, da bi dejavnost še razširili in tako tudi konkretno s prostovoljnim delom prispevali k stabilizaciji našega gospodarstva. Obenem bo udeležba pogoj za sodelovanje na letošnjih zveznih in republiških mladinskih delovnih akcijah.

Vsi zainteresirani lahko izpolnijo evidenčne liste pri predsednikih osnovnih organizacij ZSMS ali pri sekretarju koordinacijskega sveta ZSMS Železarnje do 10. februarja 1983.

Z.

Železarski globus

NIGERIJA

Nigerijska železarna QUA Steel Products Ltd. je pred kratkim naročila pri italijanskem podjetju Danieli iz Vidma na ključ polkontinuirno valjarno za valjanje profilov, palic, stega jekla in žice. Njena letna proizvodnja bo 100.000 ton, vrednost naložbe pa je 45 milij. dolarjev. Naročilo vključuje tudi pomožne sisteme tehnično pomoč ob pričetku obratovanja in šolanje strokovnih kadrov. V okviru tega projekta je predvidena tudi uvedba proizvodnje varilnih elektrod. Pričetek obratovanje je načrtovan v prvih mesecih leta 1984.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

JEDRSKA ENERGIJA KOT VOJNI CILJ

Množična graditev jedrskih elektrarn po svetu povzroča strah, da bi bili ti občutljivi objekti v vojni cilji napadov.

V jedrski elektrarni energijo pridobivamo v sredici reaktorja, ki jo sestavlja ca. 500 uranovih palic. Sredica reaktorja je v velikem jeklenem kotlu. Para iz reaktorja se odvaža k turbini, nato pa se v kondenzatorju ponovno utekočini in vrne v uparjalnik.

Jekleni kotel, turbina, kondenzator, parovodi in vodovodi predstavljajo primarni krog. Kotel je obdan z jekleno kroglo, zgradba reaktorja pa je zgrajena iz železobetona, debelega en meter, ki varuje reaktor pred potresom in ostalimi zunanjimi vplivi. Zelo trdno je zgrajen tudi prostor, v katerem so naprave za pridobivanje elektrike. Vsi navedeni jekleni in betonski deli varujejo zunanji svet pred radioaktivnostjo (približno 5000 MEGACURIJEV).

Zaradi sestave uranovega izotopa, ki se uporablja v reaktorju, jedrska eksplozija praktično ni mogoča. Do prodora (spušcanja) radioaktivnosti prihaja v primeru nezadostnega hlajenja reaktorja. V takem primeru pa se reaktor kar najhitreje samodejno izključi. Če naprava za izključitev reaktorja odpove – verižna reakcija sama preneha že po nekoliko sekundah. Toda če bi hladilni sistem popolnoma odpovedal, bi se uranove palice stopile, kar povzroči izpuščanje radioaktivne pare. Da se to ne bi zgodilo, ima vsak reaktor nekaj rezervnih hladilnih sistemov. Tako se ob vseh varnostnih ukrepih hujska nesreča ne more pripetiti.

Ameriški strokovnjaki so kljub temu predvideli najhujsšo varianto, pri kateri bi reaktor stal v gosti naseljenem predelu, hlajenje reaktorja pa bi popolnoma prenehalo. Tedaj bi nastala katastrofa s 3000 mrtvimi ljudmi in 15000 ljudmi, ki bi bili nevarno obsevani.

Če bi jedrsko elektrarno napadli z bombami, raketami, težkim topništvom ali klasičnim eksplozivom, bi betonski zidovi in jeklo odlično ščitili sredico reaktorja. Drugače pa je s sistemom za hlajenje reaktorja. Če bi bil ta poškodovan, bi nastale poškodbe, kakršne v običajnih obratovalnih pogojih niso mogoče. Takrat bi sistem za hlajenje v celoti odpovedal, sredica reaktorja bi se stopila in prišlo bi do izhajanja radioaktivne pare v okolico. Radioaktivni oblak bi se v obliki cigare širil v smeri vetra in povzročal radioaktivno kontaminacijo. Človeške izgube bi bile manjše kot ob eksploziji jedrske bombe, ker bi bila izključena udarni val in toplotno sevanje.

Lokalna kontaminacija bi bila razmeroma visoka, vendar bi motorizirane enote CZ, opremljene z zaščitnimi maskami, prešle mejo kontaminiranega ozemlja jedrske elektrarne. Poškodba jedrske elektrarne povzroči hude ekološke posledice in posledice med okoliskim prebivalstvom.

Tehten vzrok za uničenje jedrske elektrarne bi bil terorističen napad z namenom demoralizacije okoliškega prebivalstva. Če bi lahko prognozirali vnaprej (nadejan napad), bi elektrarno pravočasno izključili. Že nekaj ur po izključitvi radioaktivnost sredice znatno pade in najhujsša nevarnost je mimo. Če preti nevarnost, da bi se uranove palice pričele topiti, jih je mogoče prenesti v varno skladišče. Ta postopek transporta je tehnično izvedljiv.

Iz navedenega sledi, zakaj jedrske elektrarne niso posebno vabljev cilj za napadalca in torej ne predstavljajo dodatne nevarnosti za deželo. V kriznih situacijah so jedrske elektrarne celo koristne. Sredica reaktorja daje toliko energije kot 5 milijonov ton nafte ali 25 milijonov ton črnega premoga. Država, ki ima jedrsko elektrarno, je zato v kriznih situacijah ekonomsko in politično manj odvisna od tujih dežel.

DIVERZIJA NA DALJAVO

Diverzije na daljavo so novejši pojem vojskovanja. Zadostiti morajo naslednjim parametrom (pogojem):

- akcije izvajajo manjše diverzantske skupine posebej specializirane za delovanje v vseh razmerah,
- delujejo po načelu zvižčnosti, predrznosti, domiselnosti, iznajdljivosti in samoiniciative,

- za uspešno izvedbo takšnih akcij so potrebna lahka, hitrometna in precizna orožja s čim daljšim dosegom,

- akcije izvajajo tudi z improviziranim orožjem (v primeru pomanjkanja formacijskega), kar pa je pri diverzijah skoraj pravilo.

Da bi zaravnavali sredstva vojne tehnike, se uporabljajo množične sile, sredstva za zaščito in detekcijo. Tako so, na primer, Američani v Vietnamu uporabljali za zavarovanje baz okrog 200.000 ljudi. V to niso všteti tisti, ki so bili pritegnjeni za delo v bazah. Če to preračunamo v oborožene sile, so za zavarovanje baz uporabili približno 20 sodobnih divizij.

Raketne baze, ognjeni in raketni položaji, komandna mesta so veliki in lahko odkrivljivi cilji za nasprotnika. Zanje ni potrebna preciznost zadetkov – zlahka se odkrijejo na terenu. Sredstva vrhunske vojne tehnike so izjemno občutljiva.

Vse to je v prid branilcu (žrtvi napada) in mu omogoča delovanje z različnim prenosnim orožjem. To je prednost slabšega nasprotnika, ki jo velja izkoristiti v največji možni meri. Najboljši primer je naša NOV. Med najhujsšimi napadi smo bili v ofenzivi. Iz vsake ofenzive smo izšli kot zmagovalci, osvajali nova ozemlja in oblikovali nove enote.

Pri pripravi diverzij na daljavo iščemo objekt z metodami izvidništva in zbiranja podatkov. Ljudski »obveščevalci«, ki poznajo teren, posnamejo ali vrišejo glavne elemente sovražnikove razporeditve. Glavni podatek je sistem zavarovanja objektov. Fizično zavarovanje (straže) in tehnično zavarovanje sta najpomembnejša elementa.

Sovražnik bo poskušal svoje baze dobro zavarovati – torej fizično in tehnično. Diverzije na daljavo se praviloma izvajajo na prostorske cilje (na najvitalnejše dele cilja). Diverzije na daljavo trajajo zelo kratek čas. Z istega ognjenega položaja izstrelimo praviloma 5 projektivlov, takoj nato sledi umik na nov ognjeni položaj.

NADALJEVANJE

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

GUSTAVE EIFFEL – PIONIR JEKLENIH KONSTRUKCIJ

Pred 150 leti je bil v Franciji rojen mož, ki je v svojem času dal gradnji jeklenih konstrukcij odločujoče spodbude. Alexandre-Gustave Eiffel se je rodil 15. decembra 1832 v Dijonu. Študiral je v Parizu na Ecole Centrale des Arts et Manufactures in se je potem takoj pričel ukvarjati s področjem, na katerem je dosegel izredne uspehe. To je bila gradnja jeklenih mostov z velikimi razponi. Leta 1858 je zgradil velik most pri Bordeauxu, ki je povezoval železniško omrežje pri Orléansu z južnim. Pri tem je prvič uporabil komprimirani zrak za globoko temelje nosilnih stebrov. V naslednjem obdobju se je zelo intenzivno ukvarjal s komprimiranim zrakom.

Najprej je zamenjal lito železo z valjanim jeklom in konstruiral novo vrsto nosilnih stebrov. Potem se je pričel ukvarjati z vprašanji montaže, konstruiral je nove vrste ležajev in iznašel je nove montažne odre, ki so bili prilagojeni posameznim vrstam nosilcev. Zaradi uspehov njegovih konstrukcij in montažnih postopkov je dobival vedno nova naročila. Med pomembne gradnje po njegovih načrtih spadajo: most prek reke Duoro pri mestu Porto, garabitni most prek reke Truýere z razponom 165 m, most pri Szegedinu, železniška postaja v Budimpešti v letu 1878 in kupola zvezdarne v Nici.

Pri gradnji Panamskega kanala je delal pri zapornicah. Zapletel se je v panamski škandal, bil obsojen, vendar proti koncu 80. let rehabilitiran. Leta 1889 je bila v proslavo stoletnice francoske revolucije v Parizu svetovna razstava. Organizatorjem se je zdela genialna zamisel, da bi to razstavo ovekovečili za vse večne čase z velikim stolpom. Poleg mnogih drugih konkurentov je prodrl Eiffel s svojim predlogom za grandjo 300 m visokega stola iz jekla.

Eiffel je gradil stolp brez uporabe odrov. Od temeljev naprej so montirali skupaj jeklene nosilce enega za drugim,

dokler se niso spojili v središče. Pri izračunavanju in izdelavi načrtov je bilo zaposlenih 40 strokovnjakov.

Do višine 30 m ni bilo težav s konstrukcijo, saj so imeli na razpolago visok žerjav. V večjih višinah so morali montirati obsejne žerjave, ki so tehtali vsak po 12 ton. V višini 60 m so postavili na štiri nosilne stebre novo ploščad. Od tam so s parnimi žerjavi dvigali jeklene nosilce. Izkazalo se je, da sta dva izmed štirih glavnih nosilnih stebrov za 6 mm krajša kot druga dva. Vendar so s pomočjo hidravličnih stiskalnic to izravnali. Dne 31. marca 1889 je bil stolp dokončan. Vsekakor mojstrska izdoba pionirja jeklenih konstrukcij.

Leta 1890 se je Eiffel umaknil iz svojega podjetja in se je posvetil samo znanstvenim raziskavam o meteorologiji in meritvah vetrov. Tudi na tem področju je bil izredno uspešen in je spadal med utemeljitelje aerodinamične znanosti. Umrli je 28. decembra 1923 v Parizu.

ŽELEZAR

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Valjarna bluming štekel

14. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V ponedeljek, 27. decembra, je bila 14. redna seja delavskega sveta TOZD Valjarna bluming-štekel, ki jo je sklical in vodil predsednik Franc Podlipnik. Obravnavali so 12 točk dnevnega reda.

Po pregledu sklepov trinajste seje, ki jih je delegatoma posredoval vodja TOZD, so ugotovili, da niso v celoti realizirani. Sklep točke 4,0 so dopolnili, sklep 8,0 pa korigirali. Ponovno so poudarili, da je potrebno katalog delovnih nalog in opravil izdelati do konca leta, da bi tisti del, ki se nanaša na proizvodnjo, začel veljati s 1. januarjem 1983. Ostale neizdelane naloge naj se, po zadolžitvi SEOP, vodstva TOZD in sindikata, izdelajo do konca januarja 1983. Le tako bo možna popolna realizacija s 1. februarjem 1983.

Delegati so bili seznanjeni s poravnano OD za enajst mesecev leta 1982, kar je možno na osnovi dobrih poslovnih rezultatov v zadnjem kvartalu leta. Sprejeli so sklep, da se poračun OD izplača 30. decembra 1982.

Vodja TOZD je delegatom pojasnil fizični in finančni načrt za leto 1983, kjer so opredeljeni proizvodni, finančni in poslovni cilji TOZD ter pogoji, ki zagotavljajo izpolnjevanje

nalog. Zaradi nižje skupne in gotove proizvodnje bo treba skrbneje izpolnjevati kvalitetni asortiment, saj bodo le tako lahko realizirali dohodek, ki bo zadoščal za pokrivanje vseh obveznosti ter OD in formiranje skladov. V gospodarskem načrtu pa ni zajet plan kadrov, ker se ni dogovorjen, predvideva pa 6 % rast zaposlovanja, seveda le v proizvodnji.

Zaradi predvidenega omejenega števila zaposlenih je potrebno iskati notranje rezerve s prerazporejanjem in začasnim premeščanjem delavcev.

Pri obravnavi gospodarskega načrta delovnih skupnosti so ugotovili, da bi morale biti službe bolj dohodkovno vezane na proizvodne TOZD in da bi ti odnosi morali temeljiti na ekonomski osnovi. Dvig stroškov (20 %) je pretiran in je premalo upoštevana dejanska uspešnost. Sprejeli so sklep, da se odstotek povišanja stroškov delovnih skupnosti korigira v skladu z resolucijo o dohodkovnih odnosih in da se dosledno izpolnjuje

jo naloge, oziroma da so bolj vezane na uspeh proizvodnih TOZD in celotne delovne organizacije.

V nadaljevanju so obravnavali samoupravni sporazum o združevanju delavcev v TOZD, ki ga je obravnavalo tudi 11 od 13 SDS, in sicer s pripombo treh SDS, da v sistemu 4+1 ne bi pisali dopusta na proste sobote. Mnenja so, da nimajo možnosti koriščenja več dni skupaj v času praznikov. Sprejeli so sklep, da se pripomba posreduje DS Železarne in na podlagi podane odločitve posreduje odgovor delavcem.

Obravnavali so samoupravni sporazum o sovlaganju zaradi deviznega povezovanja med TOZD Valjarna bluming-štekel in TGP Gorenjka — TOZD Žičnice, ki ga je obravnavalo in sprejelo enajst od 13 SDS brez pripomb. Sprejeli so ugotovitveni sklep, da se pristopa k sporazumu.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti za ceste, ki ne prinaša nobenih dodatnih obveznosti iz dohodka, je obravnavalo osem od 13 SDS, tri SDS so bile proti, dve SDS pa tega sporazuma nista obravnavali. S pristopom k sporazumu soglašajo le v primeru, če res ne prinaša nobenih dodatnih obveznosti iz dohodka. Seznanjeni so bili s samoupravnim sporazumom o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini Jesenice, ki ga je obravnavala in potrdila odbor za delovna razmerja in nanj ni bilo bistvenih pripomb.

Obravnavali so dopolnitev pravilnika o popisu sredstev in virov, ki jo je razložil vodja TOZD.

V zvezi s spremembo finansiranja projekta »brusilni stroj za slabe«, ki je nastala zaradi težav pri finansiranju in prijavljanju investicij, so sprejeli sklep, da se za to investicijo koristijo amortizacijska sredstva v novi višini 100.309,00 din, kar predstavlja sedanjo vrednost.

Obravnavali so tudi pritožbo delavca Marka Ivančiča na sklep skupne disciplinske komisije. Po razpravi in razlagi kadrovnika valjarn in vodja TOZD so delegati glasovali in sprejeli sklep, da ostane v veljavi sklep oz. ukrep skupne disciplinske komisije Železarne.

Predsedniki samoupravnih organov so poročali o delu v letu 1982 in ugotovili, da je bila sklepčnost na sejah zadovoljiva, prav tako tudi delo organov.

Ob koncu seje so delegati obravnavali izpadlo proizvodnjo 20.949 ur, ki se odšteva od skupnih ur pri izračunu stimulacije za doseženo proizvodnjo. Prav tako so bili seznanjeni z rezultati inventurnega popisa v skladišču 10 in 11 R3, ki je zadovoljivo in ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Delavski svet je potrdil dva nova člana, in sicer v volilno komisijo Vinke Robiča in v volilni odbor Djura Pirija.

S. K.

SK

TOZD Elektrode

16. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Odbor za delovna razmerja pri DS TOZD ELEKTRODE je imel 21. decembra 16. redno sejo, ki jo je vodila predsednica Ana Mulej. Najprej so pregledali izvajanje sklepov zadnje seje in ugotovili, da so izvršeni. Tečaje za voznike vilicarje bodo delavci opravili, ko bo ŽIC to izobraževanje organiziral.

Obravnavali so poročilo o zaposlenosti delavcev TOZD v mesecu novembru. V TOZD je bilo v tem mesecu zaposlenih 248 delavcev. Skupna odsotnost je znašala 16,92 %, od tega bolezensko 541 dni ali 9,30 %, zaradi porodniškega dopusta 131 dni ali 2,30 %, rednega dopusta 255 dni ali 4,47 %, izredno plačanega dopusta devet dni ali 0,16 %, izredno neplačanega dopusta dva dni ali 0,04 % in 37 dni ali 0,64 % neopravičenih izostankov. Ugotovili so, da je bilo v novembru korišćeno le 255 dni ali 76 % planiranega dopusta, kar bo oteževalo delo v decembru.

Obravnavali so analizo bolezenske odsotnosti za obdobje januar-september 1982 in sprejeli naslednje ugotovitve in sklepe:

- TOZD Elektrode je ena izmed TOZD z najvišjo bolezensko odsotnostjo v Železarni, kar je delno razumljivo glede na to, da je v TOZD od 250 zaposlenih delavcev kar 170 žensk.
- Nesprejemljivo in nerazumljivo je:

- povečanje neopredeljenih obolenj, kar se kaže predvsem pri mlajših delavcih,
- prekinitev bolezenske odsotnosti po 30 dneh,
- neprekinjeno bolovanje dva meseca do 30 dni za isto obolenje,
- najvišja bolezenska odsotnost v polletnih-mesecih junij-julij,

- povečanje bolezenske odsotnosti pred prazniki.

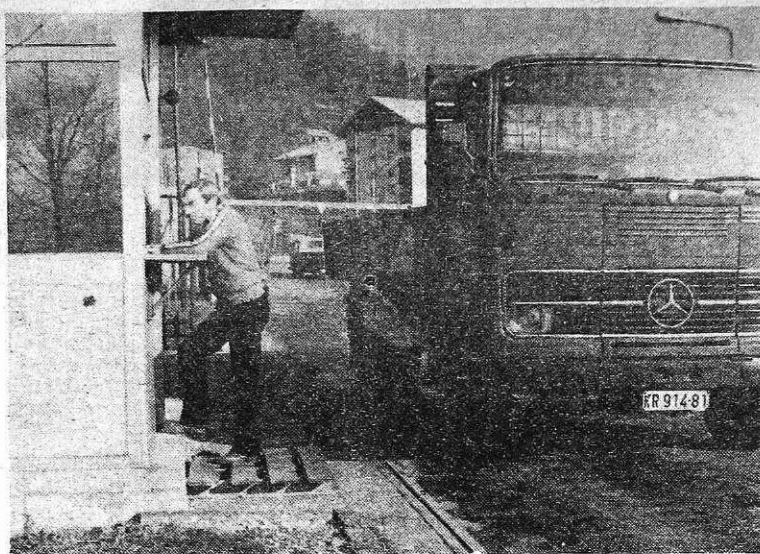
- Iz analize je razvidno tudi povečanje nekaterih vrst obolenj, ki kažejo na kronična obolenja predvsem pri starejših delavcih. Odbor je menil, da bi morali pri preventivnih pregledih večjo pozornost posvetiti starejšim delavcem, ki imajo težave pri opravljanju svojega dela zaradi določenih obolenj ali starosti in so ta dela opravljali dvajset ali več let in jih po možnosti prerazporediti, še predno nastopi invalidnost. Seveda pa je treba tem delavcem v delovni organizaciji zagotoviti nezmanjšan osebni dohodek, če so razporejeni na drugo ustrezno delo, ki je nižje ovrednoteno.

- Povečanje manjših nezdod pri delu je predvsem vzrok nepazljivosti in nedisciplin pri delu. Te nezdode so se v zadnjem mesecu zmanjšale.

- Iz analize je razvidna tudi bolezenska odsotnost, ki jo posamezniki izsiljujejo zaradi konfliktnih situacij doma ali v službi. Pri tej odsotnosti je treba v delo vključiti tudi socialno delavko Železarne.

- Odbor je ugotovil, da se je bolezenska odsotnost v novembru in decembru zmanjšala, kar ocenjuje kot pozitivno delo zdravstvenih delavcev.

- Odbor je menil in predlagal za zmanjšanje bolezenske odsotnosti: — zaostri zdravstvene preglede,

Tehnika pri glavnem vhodu na Beli (Foto S. Kokalj)

- izboljšati sodelovanje TOZD z zdravstvenimi delavci — organizirati boljšo obveščenost o pacientih ob začetku bolovanja in med njim,
- zagotoviti večjo kontrolo na domu med bolezensko odsotnostjo.

To problematiko bo mogoče izboljšati le z dobrim medsebojnim sodelovanjem zdravstvenih delavcev in TOZD za čimboljše zdravstveno varstvo vseh delavcev.

Odbor je menil, da bi bilo najbolj idealno, če bi bil osebni dohodek delavcev obratne ambulante vezan na uspeh Železarne.

Obravnavali in sprejeli so plan izobraževanja za leto 1983. Pri tem je odbor naročil, da morajo vsi delavci, ki še niso opravili preizkusa znanja o usposobljenosti za delo, tega opraviti do konca januarja 1983.

Potrdili so sprejem in razporeditve treh delavcev in prekinitev delovnega razmerja dvema delavcema z disciplinskimi ukrepi.

Obravnavali so samoupravni sporazum o usklajevanju letnega načrta zaposlovanja za leto 1983 v občini Jesenice in upoštevali usmeritve plana zaposlovanja v Železarni ter ugotovili, da so določena neskladja, ki jih je potrebno pred sprejetjem uskladiti.

Soglašali so z imenovanjem komisije za ugotavljanje materialne škode v TOZD Elektrode, ki jo je imenoval odbor za gospodarstvo v sestavi: Srečko Žen, Marjan Ulčar in Šemsa Beširevič. Dodatno pa je odbor imenoval v komisijo tudi člana odbora za delovna razmerja Janeza Zupana.

S. M.

13. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD Elektrode je imel 24. decembra 13. sejo, ki jo je vodil predsednik Srečko Žen.

Sprejeli so poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje in ugotovili, da so sklepi izvršeni, ali pa so namenjeni za daljše obdobje. Na delegatsko vprašanje, ki je bilo postavljeno na seji 11. avgusta, odbor še ni prejel odgovora sektorja novogradenj. Odbor je tudi ugotovil, da je bilo v hali nove rezalnice zelo veliko pomanjkljivosti, ki se le počasi odpravljajo, določene stvari bi se lahko opravile še pred preselitvijo rezalnice. Se vedno je že več mesecev problem ogrevanje, ki ni urejeno. Odbor je ocenil, da je bil odnos delavcev, ki so bili v Železarni odgovorni za gradnjo te hale, neodgovoren.

Obravnavali so poročilo o doseženih proizvodnih rezultatih v mesecu novembru in ugotovili, da je bil skupni plan proizvodnje dosežen v količini 2.072 ton ali 110,8 %. Načrtovane proizvodnje v oploščevalnici kljub nadurnemu delu ni bilo mogoče doseči zaradi pogostih okvar in zastojev na vlečno-rezalni liniji 1 in oploščevalni liniji 1. Ker je bilo na zalogi dovolj VP žice, je bil plan teh izdelkov tudi presežen. Presežena je bila tudi načrtovana proizvodnja ognjevzdržnih materialov, kakor tudi varilnih praškov kljub okvaram na napravah. Storitnost je bila nad lanskoletnim poprečjem. Za boljše do-

seganje načrtovanih nalog je bilo v novembru organizirano dodatno delo v rezalnici in oploščevalnici v prostih sobotah.

Potrdili so predlog plana za mesec januar v skupni količini 1.790 ton.

Obravnavali so analizo izvršenih nalog v novembru, na katero niso imeli pripomb in potrdili predvidene potrebe nadur v januarju. Seznanjeni so bili, da je v letu 1983 zakonsko dovoljeno mesečno opraviti največ 30 nadur.

Gospodarski načrt TOZD in Železarne so brez pripomb predlagali v sprejem delavskemu svetu. Obravnavali so tudi gospodarske načrte delovnih skupnosti Železarne in jih predlagali v sprejem z določenimi pripombami.

Sprejeli so poročilo o izvajanju nalog v zvezi s sanacijskim programom z ugotovitvijo, da se večina nalog izvršuje in je potrebno še nadalje mesečno spremljati realizacijo nalog iz celotnega programa.

Odbor je bil obveščen, da bo na Jesenicah v začetku maja 1983 republiško tekmovanje kovinarjev. TOZD Elektrode bo sodelovala pri organizaciji tekmovanja in za reklamne namene namenila tudi dodatne materiale.

S. M.

15. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Elektrode je imel 27. decembra 15. sejo, ki jo je vodil predsednik Slavko Mavsar. Sprejeli so poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje z ugotovitvijo, da TOZD še ni prejel dovoljenja za nočno delo žensk v rezalnici za leto 1983. Ostali sklepi so izvršeni ali pa so namenjeni za daljše obdobje.

Obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD z ugotovitvijo, da so ga obravnavale vse samoupravne delovne skupine in ga sprejele s pripombo, naj bodo osnove in merila za delitev sredstev za OD bolj enotne za vse TOZD.

Ugotovili so, da so vse samoupravne delovne skupine obravnavale samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za ceste in ga sprejele brez pripomb. V razpravi so delegati pripomnili, da tak način organiziranosti povečuje stroške.

Obravnavali so gospodarski načrt TOZD in Železarne za leto 1983 in ga sprejeli z ugotovitvijo, da so ga obravnavale vse samoupravne delovne skupine in ga sprejele brez pripomb. Soglašali so tudi s predlogom samoupravnih delovnih skupin, da se v rednih delovnih sobotah v mesečju junij, julij in avgust dela samo na dopoldanski izmeni.

Sprejeli so gospodarske načrte treh delovnih skupnosti skupnih služb z naslednjimi pripombami:

- delovna skupnost za kadrovske

in splošne zadeve in informiranje naj omeji zaposlovanje delavcev na delovna mesta v neproizvodnji in prilagodi plan kadrov potrebam TOZD;

- delo elektronsko-računskega sektorja bi bilo lahko boljše, več pozornosti bi morali posvetiti proizvodni TOZD. Za vsoto 6.420.000 din, ki jo mora TOZD Elektrode plačati za pokrivanje stroškov ERC, bi morali za TOZD narediti več. V svojem gospodarskem načrtu bi morali upoštevati tudi sredstva, ki jih dobijo od zunanjih uslug;

- kritika na izvajanje del sektorja novogradenj: nesolidno delo tujih firm in slaba kontrola tega dela s strani sektorja novogradenj;

- delovne skupnosti bi morale dati TOZD ustrezna poročila o svojem delu.

Potrdili so predlog izplačila poravnave OD za leto 1982 in postavili delegatsko vprašanje glede ureditve normativov za troizmensko delo Curto vlečno-rezalnih linij.

S. M.

PREGLED SESTANKOV SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN

Nadaljujemo s pregledom sestankov iz zadnje lanskega števila Železarn. Uvodoma naj ponovimo, da gre predvsem za obravnavanje zadev po programu samoupravnih aktivnosti za december, torej za obravnavanje gospodarskega načrta za leto 1983 in samoupravnih sporazumov o združevanju dela delavcev v TOZD o sovlaganju zaradi deviznega povezovanja, o sovlaganju v premogovnike, o ustanovitvi občinske skupnosti za ceste ter samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja. Iz zapisnikov bomo povzeli predvsem tista stališča, pripombe in vprašanja delovnih skupin, ki se nanašajo na ožjo obratno problematiko.

Iz TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE smo prejeli zapisnike SDS hladna valjarstva 1 in 2 ter žarilnice 2 in 3. Na sestanku SDS hladna valjarstva 1 je bilo pod razno med drugim govora o evidentiranju delovnega časa. Pripombe so bile na pregledni odhod lokalnega avtobusa v smeri Koroška Bela (ob 22.05). SDS žarilnica 3 pod razno vprašuje, zakaj ne bi za potrebe žarilnice zaposlili varilca, tako kot so ga imeli pred leti. Marsikateri problem v žarilnici bi bil s tem rešen hitreje. Predlagali so tudi, naj bi uro za zgostanje evidenčnih kartic namestili pri vratarju pri kavperjih, s čimer bi se izognili marsikateri nevarnosti. Od njega do ure v žarilnici namreč porabijo kar dvajset minut časa, pa tudi sicer so problemi z vozni redom avtobusov. Opozarjajo tudi, da v žarilnici ni dovolj poskrbljeno za varno delo, še posebej pa je slaba razsvetljava. Žarilca konti peči vprašujeta, zakaj nista prejela odgovora na pisno vlogo v zvezi s povečanjem kategorije.

Iz TOZD ŽIČARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, žičarna I-1, I-2, I-3, II-1, II-2 in II-3, patentirnica 1, 2 in 3, pocinkovalnica, votličarna ter adjustaža. SDS vodstvo TOZD v zvezi z gospodarskim načrtom vprašuje, zakaj ni bilo mogoče planirati direktnega izvoza VAC žice na konvertibilno področje. SDS žičarna I-1 vprašuje, kdaj bo pričel obratovati novi stroj za rezanje palic in tako vračati vanj vloženi denar. SDS žičarna I-2 se z gospodarskim načrtom strinja s pripombo, da naj bo zagotovljena planirana količina tople valjene žice, kajti v nasprotnem primeru ne more sprejeti odgovornosti za nedoseganje plana. Zanimajo jo tudi, kdo bo v tem primeru pokrival izpad dohodka. Podobnega mišljenja je tudi SDS žičarna I-3. SDS žičarna II-1 je pod razno predlagala, naj bi bil za določanje pavšalne odškodnine zadolžen odbor za gospodarstvo (podobno tudi SDS žičarna II-2). SDS žičarna II-3 je za delavca Albina Lipušca predlagala, da se mu podeli enkratna stimulativna nagrada za prizadevanje in pridnost na delu. SDS patentirnica 1 je pod točko »vprašanja in odgovori« postavlila vprašanje poravnave osebnega dohodka. Ugotavlja namreč, da so v večini temeljnih organizacij v Železarni že uvedene stimulacije (premijske) na doseganje proizvodnje, medtem ko v žičarni to še ni urejeno. Zato prihaja do precejšnjih razlik v osebnih dohodkih in tako se čutijo oškodovane po finančni in po moralni plati. Poravnava bi zato po njihovem mnenju morala zajeti tudi razliko med tistimi temeljnimi organizacijami, kjer je uvedena stimulacija in med TOZD Žičarna. Zahtevali so, da morajo odgovor na to vprašanje prejeti pred izplačilom poravnave (opomba: oddelek za študij dela in časa ter nagajevanje jim je odgovor pravčasno posredoval). Tudi reorganizacija patentirnice vzbuja pri delavcih nezadovoljstvo. Po vzgledu pocinkovalnice naj bi bil tudi v patentirnici en glavni delovodja ter trije skupinovodje, ki naj bi bili »kot nadomestek za manjkajoče delavce«. Menijo, da na tak način vprašanje polne zasedbe posade ne bi bilo rešeno, če ne bo dobre kadrovske zasedbe v celotni posadi. Postavlja se tudi vprašanje, kdo bo menjal delovna mesta. Sedaj delajo po ustaljenem delovnem redu, ki bi se z reorganizacijo porušil. To bi gotovo slabo vplivalo na razpoloženje med delavci, kar se opazi že tudi v pocinkovalnici, menijo člani te delovne skupine. SDS pocinkovalnica v zvezi z gospodarskim načrtom zanima predvsem, če bo zadosti naročil določenih kvalitet ter (podobno kot se vrsto drugih, ki jih nismo posebej omenjali) tudi vložka. Na sestanku SDS adjustaža je bilo v zvezi z uvedbo premijskega nagajevanja v tej temeljni organizaciji dano pojasnilo, da bo vse pripravljeno v mesecu februarju.

Iz TOZD PROFILARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, profilarna 1 in 2 ter predelava profilarne. SDS profilarna 1 v zvezi z gospodarskim načrtom ugotavlja, da bo plan mogoče izpolniti pod pogojem, da bo zagotovljen vložek in da bo zaposlenih planirano število delavcev po normativu. Ostale tri skupine so nekoliko preciznejše. Pravijo, da je za doseganje plana vprašljiva predvsem dobava vložka iz zunanjih virov, se pravi iz Siska in s Poljske, ki ga v minulem letu niso prejeli. Poleg tega za leto 1983 planirajo tudi manjši izvoz (leta 1983 naj bi izvozili 5300 ton, lani 6000 ton). Zaradi znanih težav, ki jih imajo v TOZD Vratni podboji na tržišču, bodo izdelali tudi manj profilov za vratne podboje. Da bi dosegli pozitivni ekonomski učinek v TOZD, bodo morali poiskati kupce, ki zahtevajo bolj zahtevne, specialne profile. S tem v zvezi zaključujejo, da mora temeljna organizacija nujno oskrbeti izvozni trg, prilagoditi asortiment tržišču, doseči 3 % rast proizvodnje, odpraviti rizičnost namenske proizvodnje, povečati delovno in tehnološko disciplino, zmanjšati porabo in varčevati pri vseh vrstah porabe. Tehnolog je v razpravi še posebej opozoril, da ima Montana Žalec prenizko planiran izplen in predlagal, naj ta kupec izmet vrača ali pa prizna višji izplen. Govora je bilo tudi o reklamacijah in to predvsem na Izvoznem področju. Rečeno je bilo, da bo v prihodnje vsako reklamacijo posebej obravnaval odbor za gospodarstvo in proti krivcem sprožil disciplinski postopek. Vodja proizvodnje je v zvezi s tem delavce seznanil s sklepi in ukrepi, ki so bili sprejeti na kvalitetni konferenci 21. decembra lani. Člani SDS so imeli tudi pripombe na »nedelo« enega izmed delavcev in so predlagali, da se ga disciplinsko obravnava. Izrečena je bila tudi pripomba glede remonta na Rossi 1. Da je ta slabo opravljen, je treba opozoriti vzdrževalce. Pripomba je bila tudi glede mazanja stroja št. 3. Pohvala je bila izrečena vložku iz HVB.

SDS 1 in 2 v TOZD VRATNI PODBOJI sta na skupnem sestanku v zvezi z gospodarskim načrtom menili, da je treba narediti »sistemizacijo podbojev« (ker je cena podboja prenizka), zagotoviti ustrezna naročila ter (nujno) izboljšati kvaliteto profila.

Iz TOZD JEKLOVLEK smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, hladna predelava 1 in 3, adjustaža 1 in 2 ter brusilnica 1, 2 in 3. SDS vodstvo TOZD v zvezi z gospodarskim načrtom za leto 1983 med drugim omenja, da je treba zagotoviti ustrezno količino kvalitetnega polizdelka iz domačih virov in iz nabave, vztrajati pri reorganizaciji preventivnega vzdrževanja (da bi znižali proizvodne stroške in zastoje ter dosegli boljše izkoriščanje delovnega časa in proizvodnih zmogljivosti), na področju investicijske dejavnosti pa bi morali v prvi vrsti gledati na obnavljanje starih kapacitet. Pričeti bi morali tudi s prestativno brusilnih strojev na Belo. SDS adjustaža 1 je imela pri-

pombe na izvajanje premijskega pravilnika. Pravilnik o premijah se po mnenju SDS ne izvaja dosledno, kajti »gre za izpolnjevanje delovnih nalog in opravil le za delavce neposredno v proizvodnji, kjer se jim delež premije znižuje, obratno pa velja za višje rangirane delavce (neposredni delovodje, dninski asistenti, vodja proizvodnje itd.), ki imajo polno premijo, čeprav nekateri ne zadovoljujejo in ne izpolnjujejo vedno svojih nalog«. Vprašujejo se: »Kdo je odgovoren za dosledno izvajanje pravilnika in kje je koordinator, kajti delovodje so ljudje (tudi z napakami) in koordinacija med dninami je potrebna? V zvezi z gospodarskim načrtom pa ista SDS opozarja med drugim na iztrošenost ravnalnih kapacitet in Föster linije ter da »bremana stabilizacije še do danes niso enakomerno porazdeljena, kar povzroča nezadovoljstvo«. SDS adjustaža 2 v planu pogreša reševanje ogrevanja hale in skrb za čistejšo okolje (dim, plini, prah), pa tudi remont ravnalnih strojev. Žerjav je problem zase, ki ga morajo reševati dnevno. Problem mastnosti tal se je z novim načinom mazanja še povečal. Tudi vprašanja prostorske utesenjenosti bi bilo moč rešiti z boljšo tehnološko organizacijo dela. Vse to so sicer majhni problemi, ugotavlja SDS, ki pa bi se jih z nekoliko več posluha dalo odpraviti in tudi tako precej pomagati k izpolnjevanju gospodarskega načrta v letu 1983. Opozarjajo tudi, da sta feroluxa v zelo slabem stanju, da pa je površinska kontrola vedno zahtevnejša. SDS brusilnica 1 opozarja, da v načrtu niso nikjer zasledili plana remontov brusilnih strojev, ki so zelo dotrajani.

Iz TOZD ELEKTRODE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, oplaševalnica 1 in 2, rezalnica 1 in 2, priprava elektrodnih mas ter transport. Glede gospodarskega načrta nimajo pripomb, seveda pod pogojem, da bodo dobro oskrbovani z žico, surovinami ter ostalim repromaterialom. SDS rezalnica 2 in oplaševalnica 2 pa v zvezi s tem tudi predlagata delavskemu svetu TOZD, naj bi sklenil, da se v rednih delovnih sobotah od maja do septembra dela samo dopoldan, kajti praksa iz preteklih let kaže, da bi na tak način dosegli večjo proizvodnjo.

Iz TOZD ŽEJBLJARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, žejbljarna 1, 2 in 3, zavijalnica žejbljarne ter orodjarna. Na sestanku SDS vodstvo TOZD je bil v zvezi z gospodarskim načrtom kot najpomembnejša naloga izpostavljen izvoz. Plan izvoza bi morali ne le izpolniti, ampak celo preseči. Ob tem so tudi ugotavljali, da bi se moral plan kadra ustaliti pri 88 delavcih, če želijo izkoristiti možnosti izvoza v ZDA. SDS žejbljarna 1 misli podobno, dodaja pa še, da je treba premijsko vzbuditi tiste delavce, ki delajo tudi ob sobotah. Na sestanku SDS žejbljarna 2 so delavke, ki delajo v zavijalnici, postavile vprašanje, zakaj delavci Železarn iz drugih republik, čeprav plačujejo v stanovanjski sklad, ne morejo dobiti posojila za gradnjo v drugih republikah. Pripombe so bile izrečene tudi glede žice, zaradi prevelikih toleranc. SDS žejbljarna 3 pa opozarja, da od novih kaloriferjev dela samo eden ter da problem glede zabetoniranja plošče pri žejbljarskih strojih, na katerega so opozorili že februarja lani, še vedno ni rešen. SDS zavijalnica žejbljarne zahteva, da se za popoldansko delo preskrbi nasipalec žičnikov, kajti kar precej delavk ne more več dvigovati 25-kilogramskih kartonov, ker imajo okvaro hrbtenice.

Iz TOZD STROJNE DELAVNICE smo prejeli zapisnike SDS priprava dela, materialna služba, težka obdelava Javornik, konstrukcijska delavnica 1 in 2, ključavničarji 1 in 2, strugarna 1 in 2, strugarna valjev Javornik in Bela, orodjarna 1 in 2, kovačnica, kalilnica ter ključavničarji strojev. SDS materialna služba in priprava dela gospodarskega načrta nista potrdili, ker je iz njega umaknjen plan kadrov, v katerem se je predvidevalo povečanje števila delavcev za sedem oseb, ukinjena pa so tudi vsa sredstva za investicije. Slednje pomeni, da je izgradnja II faze strojnih delavnic »odpisana za nedoločen čas«. Skupini pod razno vprašujeta, po kakšnem kriteriju je SEO in oddelek za študij dela in časa izdelal tabelo upravičencev do premij. SDS težka obdelava Javornik opozarja, da ni prav, ker se ob vse večjih potrebah po rezervnih delih plan kadrov v strojnih delavnicah zmanjšuje. Tudi sedanja lokacijska razdrobljenost strojnih delavnic povzroča kopico problemov in težav pri prevozu materiala, polizdelkov in orodja. Zato pričakuje, da bodo že začeto investicijo v izgradnjo II faze strojnih delavnic podprle tudi ostale TOZD. Po njeni oceni smo glede na ostale slovenske železarne v krepkem zaostanku glede nabave sodobnih obdelovalnih strojev, čeprav bi le s posodobitvijo in uvajanjem modernije tehnologije lahko krili potrebe po rezervnih delih za vse proizvodne temeljne organizacije v Železarni. Tudi SDS konstrukcijska delavnica 1 in 2 sta gospodarski načrt zavrnila zaradi ustavitve investicije v izgradnjo II faze strojnih delavnic. SDS ključavničarji 1 in 2 sta se sicer strinjali z gospodarskim načrtom, vendar menita, da bi moral biti razmak med enim in drugim remontom vsaj en dan. Hkrati opozarjata, da bi bilo moč remonte skrajšati tudi do 50 %, če bi bili rezervni deli pripravljeni. SDS strugarna 1 meni, da bi morali pristojni organi zaradi razdrobljenosti strojnih delavnic ter težav pri transportu in poslovanju podpreti izgradnjo II faze strojnih delavnic. SDS strugarna 2 je iz podobnih razlogov, kot smo jih že navajali, glasovala proti sprejetju gospodarskega načrta. SDS strugarna valjev Javornik in Bela menita, da bi se dalo le z izgradnjo II faze strojnih delavnic in z zagotovitvijo ustreznega kadra zmanjšati uvoz rezervnih delov. SDS orodjarna 1 in 2 sta gospodarski načrt zavrnila. SDS orodjarna pa postavlja tudi sledeče vprašanje: »Kdaj gredo obdelovalni stroji orodjarne pod strugarno? Kdo na tem dela in če že obstaja primer, da bi bila orodjarna brez svojih obdelovalnih strojev?« SDS ključavničarji strojev se prav tako ne strinja z odločitvijo izgradnje II faze strojnih delavnic in z zmanjševanjem števila zaposlenih glede na srednjeročni načrt. Opozarja pa tudi, da bi bilo nujno treba nabaviti močnejše orodne stroje ter numerično krmiljene orodne stroje.

Iz TOZD REMONTNE DELAVNICE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, žerjavni 1, montaža Jesenice, montaža Javornik, instalacija Jesenice – Bela, hidravlika in pnevmatika, elektrodela, elektrožerjavni, delavnica elektrožerjav 1 in 2, vodstvo gradbenoremontnih delavnic, mizarji, tesarji, kleparji, zidarji, plastika, GRD Javornik ter RTA 1, 2, 3, 4, 5 in 6. Na sestanku SDS vodstvo TOZD in tehničnih služb je bilo izrečenih več pripomb v zvezi z uvajanjem dodatnih meril za nagajevanje po delu. Vprašljivo se jim zdi, če je bil pravilnik o nagajevanju zadosti dolgo v poskusni uporabi. Potrebno bi bilo izdelati tudi analizo poskusne uporabe tega pravilnika. Poleg tega ugotavljajo, da merila v pravilniku še zmeraj niso dovolj precizno opredeljena, tako da se še vedno v veliki meri dopušča subjektivno krojenje višine premij. »Takšen način ni pravilen, kajti osebno oceno že imamo«, ugotavlja SDS. SDS žerjavni 1 v dnevnem redu navaja kar enajst zadev, ki so jih obravnavali (?) na sestanku. Odtod najbrž takšne piko stališče: »Na predloženo gradivo ni bilo nobenih negativnih pripomb in se prisotni navdušeno strinjamo, ter naročamo delegatom, da se v celoti glasuje ZA.

SDS montaža Javornik v zvezi z gospodarskim načrtom zanima, na kakšni osnovi je bilo izračunano število izdelanih ur. Opozarjajo, da so po izračunu štela ur, ki so jih opravili do septembra, plus šteto ur, ki jih lahko napravijo v zadnjih treh mesecih (sestaneke so imeli 20. decembra), prišli do ugotovitve, da je verjetno v letu 1983 planiranih kakih 3000 ur več kot v letu 1982. Zato sprašujejo, kako bodo mogli to izvesti, če bodo imeli manj zaposlenih in bo dovoljeno opravljati manjše število nadur. SDS želi biti informirana tudi o višini premije za vse delavce v temeljni organizaciji. Tudi SDS montaža Jesenice se zanima za nadure. Sprašujejo, če so v planiranih urah

upoštevane tudi nadure, hkrati pa izražajo bojazen, da ukrepa samo 30 nadur na delavca »praktično ne bo mogoče izpeljati. Zato jim je treba povedati, pravijo, kako naj se postopa v primeru, če imajo delavci, ki so pripravljeni delati nadurno, že 30 nadur. Pritožujejo se tudi zaradi nabave v skladišču na Javorniku. Problem je predvsem s prevozom materiala v primeru izredne okvare. Tudi v nujnih primerih prevoza ni vedno moč zagotoviti, zato predlagajo, naj bi v primeru izredne okvare v nekem obratu prevoz preskrbel obrat sam. Prioriteta prevozov v takem primeru naj bi bila ista, kot je pri delovnih nalogah (energija, jeklarne, varnost itd.). SDS pod razno ugotavlja, da so zaradi prevelike obremenjenosti z remontni na proizvodnih agregatih precej zanemarili žerjave (kar se tiče montaže). Na nekaterih remontih žerjavov jih je nadomeščala zunanja firma. SDS predlaga, da bi se letos udeleževali tudi remontov žerjavov, zunanji izvajalci pa naj bi jih nadomeščali pri remontih proizvodnih agregatov. SDS elektrožerjavni in delavnica elektrožerjav 1 sta proti zmanjševanju normativov v elektrodela, SDS delavnica elektrožerjav 2 opozarja, da je za izpolnjevanje njenih nalog potrebno, da bodo imeli na razpolago vedno zadosti materiala za previjanje elektromotorjev. V zvezi z dodatnimi merili za nagajevanje po delu SDS vprašuje, kako bo z nagajevanjem tistih delavcev, ki zaradi bolezni delajo le po štiri ure. V sistem nagajevanja naj bi vključili tudi pospravljalke, saj imajo ob večjih delih v delavnicah in sanitarijah več dela (več umazanih). SDS tesarji vprašuje, če se je glede njihovega beneficiranja staž morda »že kaj premaknilo«. Na sestanku SDS GRD Javornik so tesarji opozorili, da se v delavnici zmanjšuje število delavcev, medtem ko obseg dela ostaja isti. Zanimajo jih, če bodo dobili kaj novih delavcev. SDS RTA 3 vprašuje, zakaj v Železarni opravljajo določena dela tuje firme, ko pa je v TOZD dovolj sposobnih delavcev, ki bi bili pripravljeni prevzeti delo izven svojega rednega delovnega časa (n.p. most v Trebežu). Opozarja tudi, da so strugarji s svojim rednim delom prezaposleni in da se bo moralo opravljanje večjega dela uslug obrata RTA preusmeriti v strojne delavnice. SDS RTA 6 opozarja, da v gospodarskem načrtu Železarne manjka finančni del, poleg tega pa so v njem še nekatere druge pomanjkljivosti.

Iz TOZD VZDRŽEVANJE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, vzdrževanje plavž 1, 2 in 3, vzdrževanje Jeklarne 1 in 2, vzdrževanje Jesenice 1 in 2, vzdrževanje Javornik 1 in 2, vzdrževanje HVŽ 1 in 2, vzdrževanje Bela 1, 2, 3, 4 in 5 ter vzdrževanje hladne valjarne Bela 1 in 2. SDS vzdrževanje plavž 1, 2 in 3 vprašujejo v zvezi z gospodarskim načrtom, če so že korigirani zastoji za aglomeracijo, ki sedaj dela v triimenskem turnusu. SDS vzdrževanje jeklarne 1 in 2 ugotavljata, da je prilaganje storitvenih TOZD proizvodnim mogoče le na račun večje fizične in psihične obremenitve ter varnosti delavcev storitvenih TOZD. To pa po njihovem mnenju pomeni večje število izdelovalnih ur. Predlagali sta tudi, naj se plan delavcev za vakum napravo poveča na 8 + 2 vzdrževalca. Pod razno vprašujeta, kaj dela komisija za beneficirano delovno dobo in opozarjata, da deratizacija prostorov še vedno ni bila izvedena. SDS vzdrževanje Javornik 1 in 2 menita, da bi bilo treba premijo izplačati tudi za nadurno delo, če delavec te ure koristi za prosti dan. Opozarjata tudi na veliko neusklajenost plačilnih skupin v celotni Železarni. Skupini se pritožujeta, da še vedno nista prejeli pisnih odgovorov na vprašanja, ki so jih postavili na prejšnjih sestankih SDS. SDS vzdrževanja HVŽ 1 in 2 sta pod razno razpravljali o možnostih kompletiranja orodja, ki ga potrebujejo pri svojih strojih. Skupini sta razpravljali tudi o učinkovitosti delovanja delegatov. V zvezi s tem ugotavljajo, da so gradiva interesnih skupnosti posredovana prepozno, tako da delegat ne more dobiti mišljenja baze, poleg tega pa so tudi preveč strokovno napisane in tudi vsi delegati jih ne dobi. Izrazili sta tudi željo po primernejšem prostoru za sestajanje. Na sestanku SDS vzdrževanje Bela 1 in 2 je bilo predlagano, da se nabavi nova stružna glava za stružnico Potisje. SDS vzdrževanje Bela 4 se pritožuje nad mrzlimi garderobami, dodaja pa tudi, da je nesnaga v njih preseglja že vse meje. SDS vzdrževanje Bela 5 v zvezi z gospodarskim načrtom meni, da je treba rešiti neskladja med temeljnimi organizacijami glede beneficirane delovne dobe. Vodja te delovne skupine se pritožuje nad slabo udeležbo delavcev na sestanku SDS in se vprašuje, kje je tu odgovornost.

Iz TOZD ENERGETIKA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, parne naprave 1, 3 in 4, delavnica toplotne energije, delavnica elektroenergije, delavnica PIV energije ter PIV energija 1, 2, 3 in 4. SDS delavnica elektroenergije vprašuje v zvezi z gospodarskim načrtom, zakaj se v letu 1983 planira proizvodnja 10 milijonov kWh na turbogeneratorjih, ko pa so izkušnje prejšnjih let pokazale, da se plan ne dosega. Na sestanku so prebrali tudi sklepe samoupravnih organov TOZD Energetika. Glede njih imajo naslednjo pripombo: »Z dopisom vodje TOZD Energetika z dne 17. decembra 1982 na SEO, oddelek za študij dela in nagajevanje, o zadevi »Premiranje v TOZD Energetika« SDS meni, da v dejavnosti elektroenergije niso navedene vse možnosti, ki spodbujajo k boljšemu delu, racionalnejši porabi energije in večji skrbi za naprave. SDS PIV energija 2 pod razno omenja, da je samoupravnih sporazumov preveč in da jih »avtomatsko« sprejemajo. SDS PIV energija 3 v zapisniku omenja, da za tri točke dnevnega reda (sporazum o sovlaganju zaradi deviznega povezovanja, sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za ceste, sporazum o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja) ni prejela gradiva.

Iz TOZD TRANSPORT smo prejeli zapisnike SDS lokomotivska delavnica, delavnica motornih vozil, vzdrževanje proge, vozovna delavnica, elektromotorna delavnica, tehtalci, tovor ter avtomobilski prevozi. Na sestanku SDS tovor so delavci, ki so zaposleni na žilindri žerjavu, predlagali, da bi zanje kazalo uveljavljati premije iz naslova Jeklarne in Plavž. To zahtevo utemeljujejo s tem, da je to delo logičen zaključek tehnološkega procesa za jeklarske in plavžne odpadke in da je proizvodnja v plavžu in jeklarni v soodvisnosti od njihovega dela. Zakaj bi jih sicer hodili asistentje in delovodje iz martinarne in transporta priganjati k hitrejšemu in čimštevilnejšemu prazenju banj? Ugotavljajo tudi, da je večkrat prišlo do motenj v proizvodnji jekla že zaradi manjše okvare ali popravila na žilindri žerjavu. Torej je to dokaz za povezanost žilindra žerjava s proizvodnjo v martinarni in plavžu. Podobno naj bi to veljalo za voznika viličarja za jeklovlek, saj vpliva na proizvodnjo v jeklovleku. Torej je s tem upravičen do premije, ki jo dobivajo delavci jeklovleka, meni SDS. Pod razno omenjajo, da potrebujejo nove tople obleke, ker so sedanje že toliko iztrošene, da skorajda niso več primerne za uporabo. Za žilindrarje bi bilo potrebno nabaviti nove delovne srajce. Na sestanku SDS avtomobilski prevozi so vozniki opozorili, da na Beli nastajajo v asfaltu jame, ki bi jih bilo treba zakrpati ter na iztrošenost voznega parka (vlačilci, težki kamioni).

Iz TOZD DRUŽBENA PREHRANA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, kantine, samopostrežna restavracija, restavracija Železarne ter samski domovi. SDS restavracija Železarne je v zvezi z gospodarskim načrtom predlagala, naj se vsa planirana sredstva in dela takoj aktivirajo, da se sredstva ne bi prenašala iz leta v leto. Boji se, da bo težko doseči planirano 3 % povečanje produktivnosti zaradi zmanjšanja reprezentančnih sredstev in manjše kupne moči gostov.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

V DECEMBRU SKUPNA PROIZVODNJA PRESEŽENA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Težave so bile tudi z izdelavo dinamometra, ker ni bilo na razpolago dovolj Si-metala.

Na napravi za kontinuirno vlivanje so odčili 4.356 ton gredic ali 103,7 % gospodarskega načrta.

TOZD LIVARNA

V livarni so v decembru dosegli 103,7 % načrtovane skupne proizvodnje in tujim naročnikom odpremili 39,7 ton jeklenih odlitkov.

TOZD VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL

V valjarni so v decembru delali zelo dobro in presegli skupni proizvodni operativni program, ki je bil nižji od gospodarskega načrta zaradi nedospelih slabov iz tujih virov za 8 %. Potisna peč je obratovala v času od 6. do 21. decembra in prevajali so 6.000 ton slabov.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Zaradi predvidenega pomanjkanja vložka je bil znižan operativni program proizvodnje, a še tega so dosegli le 95,3 % zaradi valjanja gredic kvadrat 55 mm in večkratnih okvar na Jumping ogrodju.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Načrtovano skupno proizvodnjo skupaj z uslugami so dosegli 85,7 %.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

V hladni valjarni na Beli so v decembru izpolnili gospodarski načrt skupne proizvodnje skupaj z uslugami s 106,2 %. Velik problem so imeli s pomanjkanjem dinamometra zaradi pomanjkanja Si-metala v TOZD Jeklarna.

ŽELEZARSKI GLOBUS

ŠVICA

Po švicarskih podatkih, ki se nanašajo na južnoafriške vire, je bilo v zadnjih 5000 letih izdelano na svetu 89.000 ton zlata. Od te količine je 42 % v posesti osrednjih bank in drugih državnih institucij, okoli 30 % zlata je bilo predelanega v nakit in 11 % je v privatni lasti v obliki palic in kovancev. Ostanek uporabijo v zobozdravstveni tehniki in za industrijsko uporabo (porcelan, steklo, mikroelektronika, električni kontakti). V teku zadnjih 20 let je narasla količina zlata v privatni lasti za 350 % in je dosegla danes skoraj 10.000 ton. Čeprav je bila še pred nekaj leti v ZDA privatna posest zlata v palicah protizakonita, cenijo, da imajo danes privatniki v tej državi že preko 1.400 ton rumene kovine. Svetovna letna proizvodnja zlata dosega danes slabih 1000 ton. Pri tem je Južnoafriška republika udeležena s preko 70 %, ostalo količino pridobijo Sovjetska zveza, Kanada, ZDA in Avstralija. Za vsako tono pridobljenega zlata je treba nakopati 150.000 ton materiala, pogosta v zelo globokih rudnikih in ga potem predelati.

ZDA

V neki ameriški koksarni so razvili nov postopek za izkoriščanje toplote vročega koks v energetske namene. V nasprotju s suhim gašenjem koks, ki so ga razvili v Sovjetski zvezi in ga danes že industrijsko uporabljajo, gasijo pri tem postopku razbeljeni koks z vodo v posebnem kotlu. Vodno paro, ki nastane, očistijo prašnih delcev in nato energijsko uporabijo. Pri tem izkoristijo 90 % toplote koks in na eno tono gašene koks dobijo 380 kg pare. Investicijski stroški za gradnjo te naprave v koksarni z dnevno proizvodnjo 1700 ton so predvideni v višini 32 milij. dolarjev in bi se izplačali v 18 mesecih.

JAPONSKA

Že več kot eno leto obratuje v japonski železarni Oita, ki pripada železarski družbi Nippon Steel Co., na plavžu št. 1 s 4158 kub. m koristne prostornine in dnevno proizvodnjo 10.000 ton, naprava za vpihanje premoga skozi pihalice po licenci ameriške družbe Armco Steel Co. Količina se giblje med 50 in 60 kg na tono grodja in uporabljeni premog ni primeren za koksiranje. Z kilogramom vpihanega premoga znižajo porabo koks za 1,0 do 1,2 kg na tono premoga.

Dinamo kvalitet so izdelali 2.164 ton (november 1.438 ton), nerjavnih kvalitet pa 288 ton (november 449 ton).

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Ta TOZD je bila ena redkih, ki je bila slabše oskrbljena z vložkom zaradi izpada planiranih toplo valjanih trakov s Poljske. Z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo so dosegli 84,7 %. Dinamo kvalitet so izdelali 440 ton (november 424 ton) in visokoogljčnih jekel 285 ton (november 266 ton).

TOZD ŽIČARNA

Z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo so dosegli s 103,7 %. Problem so imeli predvsem zaradi pomanjkanja vložka za patentirano žico, kar je posledica pomanjkanja Fe-Mn in slabega vložka iz TOZD Jeklarna.

Patentirane žice so izdelali 1.031 ton (november 826 ton), VAC žice 688 ton (november 502 ton) in EPP žice 179 ton (november 15 ton).

Načrtovano skupno proizvodnjo so dosegli s 102,1 %.

TOZD VRATNI PODBOJI

Zaradi pomanjkanja naročil so znižani operativni program dosegli s 86,8 %.

TOZD JEKLOVLEK

Operativni program skupne proizvodnje, ki je bil višji od gospodarskega načrta, so dosegli s 101,2 %.

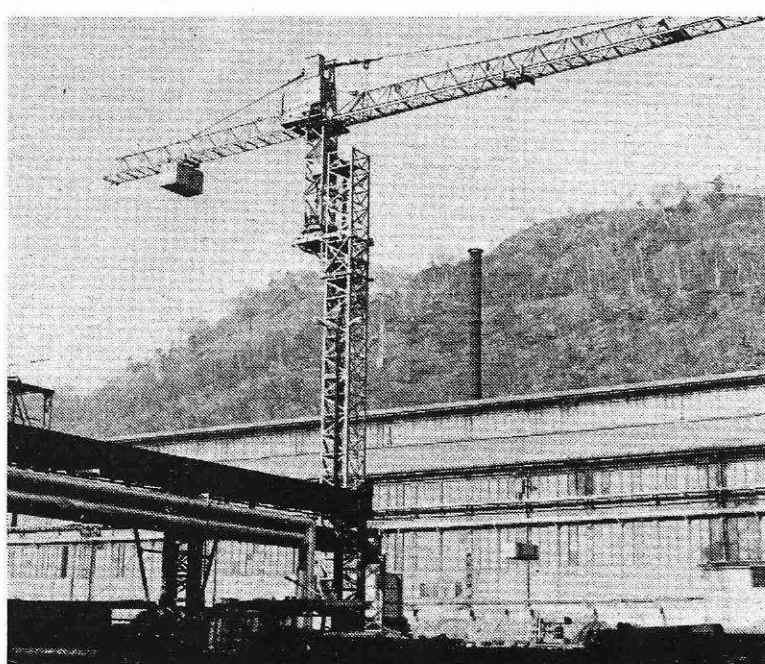
TOZD ELEKTRODE

Gospodarski načrt skupne proizvodnje so v decembru dosegli s 109,2 %. Načrtovana skupna proizvodnja oploščenih elektrod ni bila dosežena zaradi zastojev na oploševalni liniji št. 1 in padca storilnosti na liniji št. 4, ki je delala za izvoz.

TOZD ŽEBLJARNA

V decembru so gospodarski načrt skupne proizvodnje dosegli s 105,5 %.

Miloš Piščanec

Gradbišče ob valjarnah na Javorniku (Foto S. Kokalj)

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE TER ODPREME V DECEMBRU

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA					GOTOVA PROIZVODNJA					ODPREMA	
	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 4/2	% 4/3	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 9/7	% 9/8	za prodajo	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
PLAVŽ	13.600	14.500	14.866.0	109.3	102.5	—	—	—	—	—	—	—
JEKLARNA	41.350	41.350	40.842.8	98.8	98.8	—	—	—	—	—	—	—
— SM	26.000	26.000	27.611.7	106.2	106.2	—	—	—	—	—	—	—
— EL	15.350	15.350	13.231.1	86.2	86.2	—	—	—	—	—	—	—
— ASEA	6.700	6.700	5.692.3	85.0	85.0	—	—	—	—	—	—	—
— LM	8.500	8.500	7.323.9	86.2	86.2	—	—	—	—	—	—	—
— BBC	150	150	214.9	143.3	143.3	—	—	—	—	—	—	—
LIVARNA	150	150	155.5	103.7	103.7	60	60	39.7	66.2	66.2	39.7	—
— jeklo	146	146	152.9	104.7	104.7	60	60	39.7	66.2	66.2	39.7	—
— kovino	4	4	2.6	65.0	65.0	—	—	—	—	—	—	—
VALJ. BLUMING-ŠTEKEL	37.000	33.640	36.342.1	98.2	108.0	7.500	7.500	8.940.3	119.2	119.2	9.077.1	—
— Bluming	18.490	17.500	18.906.3	102.3	108.0	460	460	1.057.6	229.9	229.9	861.2	—
— Štekel razrezoval.	15.680	13.310	14.263.4	91.0	107.2	4.210	4.210	4.710.4	111.9	111.9	4.659.5	—
— Štekel razrez. storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Termična obdelava	2.830	2.830	3.172.4	112.1	112.1	2.830	2.830	3.172.3	112.1	112.1	3.556.4	—
VALJ. ŽICE IN PROFILOV	9.640	8.900	8.484.8	88.0	95.3	1.980	1.350	1.957.5	98.9	145.0	1.943.4	—
— Valj. žice	9.640	8.900	8.484.8	88.0	95.3	1.980	1.350	1.957.5	98.9	145.0	1.943.4	—
— Valj. žice storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VALJ. DEB. PLOČEVINE	6.700	6.700	5.740.6	85.7	85.7	6.520	6.520	4.588.6	70.4	70.4	6.461.4	—
— Valj. deb. ploč.	6.700	6.700	4.838.8	72.2	72.2	6.520	6.520	4.588.6	70.4	70.4	6.461.4	—
— Valj. deb. ploč. stor.	—	—	901.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
HLADNA VALJARNA BELA	8.000	8.000	8.496.6	106.2	106.2	7.960	7.960	6.265.0	78.7	78.7	7.544.7	—
— Hlad. valj. Bela	8.000	8.000	6.642.4	83.0	83.0	7.960	7.960	6.265.0	78.7	78.7	7.544.7	—
— Hlad. valj. Bela stor.	—	—	1.854.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
HLADNA VALJARNA JESENICE	2.600	2.600	2.202.2	84.7	84.7	2.340	2.340	2.045.8	87.4	87.4	2.148.3	—
— Hlad. valj. Jesenice	2.600	2.600	2.183.2	84.0	84.0	2.340	2.340	2.045.8	87.4	87.4	2.148.3	—
— Hlad. valj. Jes. stor.	—	—	19.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ŽIČARNA	5.150	5.150	5.342.5	103.7	103.7	3.810	3.985	3.921.7	102.9	98.4	3.869.3	—
— Žičarna	5.150	5.150	5.328.6	103.5	103.5	3.810	3.985	3.921.7	102.9	98.4	3.869.3	—
— Žičarna storitve	—	—	13.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
PROFILARNA	1.910	1.910	1.950.2	102.1	102.1	1.480	1.570	1.803.2	121.8	114.9	1.787.9	—
— HOP	1.615	1.615	1.836.1	113.7	113.7	1.415	1.505	1.686.2	119.2	112.0	1.664.2	—
— HOP storitve	90	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— rončele	45	45	9.4	20.9	20.9	45	45	9.4	20.9	20.9	16.2	—
— rončele storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— diski storitve	110	110	20.5	18.6	18.6	—	—	—	—	—	—	—
— deli za cestno ograjo	50	50	84.2	168.4	168.4	20	20	107.6	538.0	538.0	107.5	—
SKLADIŠČE 38	130	130	—	—	—	130	130	—	—	—	—	—
VRATNI PODBOJI	150	100	86.8	57.9	86.8	150	100	86.3	57.5	86.3	94.5	—
JEKLOVLEK	1.950	2.050	2.073.5	106.3	101.2	1.930	2.030	1.945.2	100.8	95.8	2.152.8	—
ELEKTRODE	1.930	1.930	2.108.4	109.2	109.2	1.750	1.750	1.856.1	106.1	106.1	2.121.7	—
— elektr. + var. žica	1.680	1.680	1.506.3	89.7	89.7	1.680	1.680	1.500.2	89.3	89.3	1.742.9	—
— var. žica storitve	—	—	1.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— varilni prašek	70	70	71.5	102.1	102.1	70	70	70.5	100.7	100.7	93.4	—
— suha el. masa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— ognjevarni material	180	180	529.2	294.0	294.0	—	—	285.4	—	—	285.4	—
ŽEBLJARNA	990	990	1.044.3	105.5	105.5	990	990	1.044.2	105.5	105.5	1.027.9	—
SKUPAJ:	131.250	128.100	129.736.3	98.9	101.3	36.600	36.285	34.493.6	94.2	95.1	38.268.7	—
Elektrode Zagreb	—	—	—	—	—	250	250	306.7	122.7	122.7	306.7	—
SKUPAJ ŽELEZARNA:	131.250	128.100	129.736.3	98.9	101.3	36.850	36.535	34.800.3	94.4	95.3	38.575.4	—
MONTER DRAVOGRAD	1.274	1.232	963.0	75.6	78.2	1.274	1.232	963.0	75.6	78.2	963.0	—
— od tega storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

DEL. SKUP. E-TKR-NG

Deseta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata delovne skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje je bila 17. decembra.

Menili so, da je sicer predlagani kandidat za predsednika občinskega sindikalnega sveta primeren, vendar v tako težkem gospodarskem položaju ni prav, da strokovnjaki odhajajo iz Železarne. Zato so predlagali odboru za izobraževanje in organizacijsko kadrovske zadeve, naj predlaga drugega kandidata.

Naročili so knjigo Sindikati in delovna razmerja pri Delavski enotnosti. Predlagajo tudi, da bi vpeljali enoten formulir za evidenco o politični aktivnosti vsakega delavca v Železarni in podatke zbrali na enem mestu.

Zahtevali so, da se do naslednje seje odbora pripravijo vsi podatki o gibanju osebnih dohodkov in nadur v Železarni od leta 1975, ko so se začele preoblikovati.

Na naslednji sestanek izvršnega odbora bodo povabili tudi predsednika delavskega sveta, vodjo oddelka za nagajevanje, predsednika odbora za gospodarstvo, predsednika odbora za kadre in vodjo sektorja SEO.

Enajsta seja izvršnega odbora osnovne organizacije je bila v četrtek, 23. decembra. Poleg 22 članov odbora so se je udeležili tudi povabljeni.

Glavna tema sestanka je bila problematika kadrov in nagajevanja v delovni skupnosti. Izhodišče za razpravo je bilo mnenje poslovnega odbora, naj se ta problematika rešuje za vse tri delovne skupnosti. Podpora imajo predvsem strokovni in kreativni delavci. Tudi v delovnih skupnostih bo potrebno z boljšo organiziranostjo doseči večjo produktivnost. Tudi za ugotavljanje uspešnosti dela vsakega delavca imamo v Železarni dovolj meril, le da jih zaradi odklanjanja odgovornosti ne uporabljamo. Odločili smo se kar za minimalna odstopanja od poprečja.

Moti jih tudi, ker so premalo obveščeni o nagajevanju v temeljnih organizacijah in njegovem načinu. Menijo, da bi po uvedbi premij morali biti rezultati boljši, vendar so uspehi slabši kot leta 1981 (izpleni v proizvodnji). Nerazumljivo je, da dobijo v obratih premijo zato, da sploh delajo in še to slabo. V delovnih skupnostih bi morali stimulirati večjo intenzivnost dela ali racionalizacijo dela, in sicer tako, da bi stimulirali manjši obseg plačanega efektivne-

ga časa. Osnova za izračun te stimulacije bi bilo mesečno poprečje ur v letih 1978–82.

Problem je tudi veliko število nadur v temeljnih organizacijah, zato bo potrebno poostri nadzor nad pisanjem nadur in jih omejiti na minimum.

Sindikat je podprl predlog prehodnega načina nagajevanja, s katerim bi vsaj delno kompenzirali zaostanek za temeljnimi organizacijami. Vendar zahteva, da se še naprej teži k merjenju prispevka za vsakega posameznika in da se upošteva stališče sindikata, ki so ga oblikovali na eni prejšnjih sej.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata temeljne organizacije Valjarna žice in profilov se je sestel na izredni seji v torek, 21. decembra, zaradi posredovanja mnenja o predlaganem kandidatu za predsednika občinskega sindikalnega sveta. Podprli so predlaganega kandidata, vendar so nekateri menili, da ni prav, da strokovnjaki odhajajo iz Železarne.

DEL. SKUP. KO-FI

Člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve so se zbrali na enajsti seji 21. decembra.

Obravnavali so razpis referenduma o predlogu samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih zadev. Menijo, da informacija v Železarni ni zadostna, saj ni narejen čistopis sporazuma in tudi pripombe bi morale biti usklajene.

Menili so, da bi morali sklep odbora za kadre o nadomeščanju odsotnih delavcev še enkrat obravnavati in na razgovor povabiti tudi vodjo oddelka za obračunavanje osebnega dohodka.

Kritizirali so poslovanje oddelka za družbeni standard — organizatorja za oddihe in izlete in želijo, da do takih nesporazumov ne bi več prišlo. Stroške za karte in razliko za prevozne stroške (za ogled cirkusa?) bo poravnal izvršni odbor.

Čestitke ob novem letu bodo poslali vsem upokojenim sodelavcem.

Glede reorganizacije komercialnega sektorja so menili, da bi morale predloge premestitev delavcev obravnavati tudi družbenopolitične organizacije in dati svoje mnenje. Na podlagi tega naj bi odbor za kadre potrdil premestitve. Obravnavali so tudi prošnjo sodelavke v zvezi z njenim delovnim mestom v okviru reorganizacije KO-FI.

V PRETEKLIH DVEH MESECIH ČEZ ŠTIRI MILIJONE DIN INOVACIJSKIH PRIHRANKOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

širne skale rotometra in neprimerne regulacijskega ventila 1/2" ni bilo mogoče natančno doziranje vodika v mešanico. Avtor je izdelal predelavo, s čimer je omogočil natančnejše doziranje vodika v mešanico zaščitnega plina, kar ima pozitiven vpliv na kvaliteto žarjenja in sijaj žice.

TOZD PLAVŽ

Avtorjem Francu Hudolinu, Branku Berdanu in Ivanu Mežiku je bilo odobreno izplačilo prvega posebnega nadomestila za izdelavo predelave presipov iz transportnih trakov. Originalni presipi so bili narejeni tako, da je bila med dvema transportnima trakovoma posevno nameščena železna obložna plošča, po kateri je drsel material (sinter in koks). Zaradi izrednih abrazivnih lastnosti tega materiala so se plošče zelo hitro izrabile in jih je bilo potrebno poprečno enkrat mesečno zamenjati. Avtorji predloga so presipe predelali tako, da so z novimi presipi naredili posebne žepce in s tem zmanjšali porabo plošč, obenem pa olajšali delo ključavničarjev.

TOZD VALJARNA BLUMING ŠTEKEL

Avtorjem Petru Frelihu, Janezu Arhu in Janezu Rozmanu je bilo odobreno izplačilo prvega posebnega nadomestila za izvedbo avtomatskega odstranjevanja dovodk pri menjavi delovnih valjev na ogrođu štekel. Ob začetku obratovanja šteklja so pri menjavi delovnih valjev odstranjevali dovodke ročno. Valje so menjali poprečno na vsakih 260 ton izvaljenih toplo valjanih trakov. Odstranjevanje dovodk je bilo zamudno in nevarno opravilo, saj so dovodke zaradi valjanja močno segrele, vzdrževalec pa je pri menjavi stal na cevi za hladilno vodo in je obstajala nevarnost, da bi padel v jašek za odplavanje okujne.

Avtorji predloga so po večletnem preizkušanju in izdelavi modelov našli rešitev, ki avtomatsko odmakne dovodke. Na ta način je odpadlo ročno odstranjevanje dovodk, skrajšal se je tudi čas menjave delovnih valjev in poraba dovodk, izboljšala pa se je tudi varnost dela vzdrževalcev.

TOZD JEKLOVLEK

Avtorjem Janezu Faletiču, Mihlu Šlibarju, Marjanu Vovku, Dušanu Šmidu, Marjanu Lužniku, Stanetu Torkarju, Andreju Mlakarju in Matiju Klinarju je bilo odobreno izplačilo prvega posebnega nadomestila za rekonstrukcijo žerjavne proge v TOZD Jeklovlek. Zaradi dotrajanosti tračnic žerjavne proge so morali zamenjati tračnice. Avtorji izboljšave so k zamenjavi pristopili na nov način. Nov način montaže žerjavnih tračnic ima več prednosti, ki se odražajo v naslednjem:

- privarjena lamela ojačuje nosilce žerjavne proge,
- prosto polaganje lamele omogoča paralelno polaganje tračnic, ker vpliva na manjšo obrabo tekalnih koles in tračnic ter boljše obratovalne pogoje žerjava,
- lamele in vodilne ploščice je mogoče pred vgradnjo izdelati v delavnici, s tem se doseže krajši čas zamenjave žerjavne proge,
- gumijasta podlaga pod tračnicami pripomore k manjšim tresljajem in boljše počutju žerjavovodij.

Odbor za gospodarstvo je obravnaval tudi prijavo tehnične izboljšave št. 2668 »novo orodje in nov postopek izdelave zob na vlečnih čeljustih« avtorjev Vladimirja Repeta in Zlatka Lipovščka in sprejel sklep, da pred odobritvijo predloga računovodja TOZD ugotovi, če je tehnična izboljšava vplivala na zmanjšanje stroškov pri izdelavi vlečnih čeljusti.

TOZD JEKLARNA

Avtorju Antonu Koblarju je bilo odobreno izplačilo prvega posebnega nadomestila za predelavo reverzirnega naprave na SM peči 04. Tehnološki postopek izdelave jekla v SM pečeh zahteva reverziranje zračnih loput vsakih 20 minut. Na SM peči 04 so reverzirali doslej ročno. Topilec je moral vrteti kolo, za kar je bil potreben velik fizični napor in zaradi tega topilci niso reverzirali zračnih loput v predvidenih rokih. Posledica tega je bilo pregorete jaškov, rušenje opeke, krajša obratovalna doba peči in večja poraba opeke. Avtor predloga je vgradil električni pogon za reverziranje zračne lopute. Reverziranje se sedaj opravi s pritiskom na

gumb na komandni plošči SM peči. S tem je odpadlo težko fizično delo — vrtenje kolesa. Posledica tega je redno reverziranje — odpiranje zračnih loput, kar zmanjšuje porabo šamotne opeke.

Avtorjem Frideriku Omanu, Antonu Mlakarju in Ivanu Medvedu je bilo za koristen predlog poenostavljene obzidave vmesnih ponev odobreno izplačilo posebnega nadomestila. Predhodno so za obzidavo vmesnih ponev uporabljali šest pozicij šamotne opeke. Pri novem načinu obzidave pa uporabljajo le eno pozicijo šamotne opeke — standardno, poleg tega pa lahko popravijo le del obzidave. Nova obzidava je zaradi tega, ker ni vgrajeno več drugih specialnih pozicij, bistveno cenejša od prvotne.

Odbor za gospodarstvo je ponovno obravnaval tudi predlog št. 2439 »znižanje vsebnosti Cr in Ni pri nerjavnih austenitnih jeklih«. Odbor je sprejel sklep, da se omenjeni predlog arhivira. Če bi se spremenila tehnologija izdelave navedenih jekel in se bo dalo uporabiti novo analizo mejo, se bo predlog ponovno obravnaval in določil ustrezen znesek izboljševalnega predloga.

TOZD ŽIČARNA

Avtorjem Srečku Korenu, Sašu Fibru in Milanu Trametu je bilo za uspešno izvedeno predelavo pogona na prvem vlečnem bobnu na žičarskih strojih Vaughn 5/6 in 6/7 odobreno izplačilo prvega posebnega nadomestila. Žičarski stroji Vaughn 5/6 in 6/7 za vlečenje patentirane žice so bili konstruirani tako, da so se vsi vlečni bobni zaganjali istočasno. Zaradi pretirane žice na prvem vlečnem bobnu se je zaloga žice na zgornjem (občasno tudi na spodnjem) delu vlečnega bobna zmanjšala in je bilo potrebno žico ponovno napeti na vse vlečne bobne. Avtorji predloga so spremenili pogon tako, da je gnan samo prvi vlečni boben, ostale pa s pomočjo stikala lahko ustavijo. Zaradi tega ne prihaja več do zmanjšanja zaloge žice na prvem vlečnem bobnu in je potrebno žico napeti in naviti le na prvi vlečni boben, nakar se jo še zavari in stroj lahko ponovno obratuje. S predelavo zagona prvega bobna so avtorji problem istočasnega zaganjanja vseh bobnov pri večkratnih pretirih in s tem povežajo veliko izgubo časa odpravili ter s tem skrajšali zastoje. Da je predelava uspešna, potrjuje to, da so vsi delavci, ki delajo na teh strojih, zelo zadovoljni.

TOZD LIVARNA

Avtorju koristnega predloga Valentinu Pristovu je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za predelavo sušilne omarice za jedra. V livarni so do spremembe načina sušenja manjša jedra sušili v komori ob sušilni peči v jeklovilarni. Jedra so razporedili v komoro, skozi odprtino v zgornjem delu komore pa je iz sušilne peči prihajal vroč zrak, ki je jedra sušil. Sušenje je bilo zelo neenakomerno, saj so bila jedra ob odprtini preveč osušena, v spodnjem delu komore pa premalo. Tak način sušenja je negativno vplival na kvaliteto jekla, s tem pa tudi na kvaliteto odlitkov. Zaradi povezanosti sušilne peči in komore je bilo ogrevanje sušilne peči pogoj za sušenje v komori, velikokrat pa so jedra sušili v sušilni peči, ki ni primerna za njihovo sušenje. Avtor je izdelal predelavo s tem, da je zaprl odprtino v zgornjem delu komore, v komoro pa instaliral zemeljski plin. Jedra sedaj nameščajo na vrtljivo stojalo, poleg tega pa je mogoče uravnavati intenzivnost suše-

nja. To omogoča boljše kvaliteto jekla in odlitkov, prav tako pa obratovanje sušilne peči ni več pogoj za sušenje jekla.

TOZD TRANSPORT

Avtorjema Ivanu Justinu in Valentinu Rozmanu je bilo za predelavo stranskih nosilcev gibnih podstavkov normalnotirnih železniških voz odobreno izplačilo posebnega nadomestila. Za medobratni železniški transport v Železarni uporabljamo normalnotirne vozove. Večinoma so ti stari in jih je jugoslovanska železnica izločila iz uporabe. V Železarno so jih pripeljali za razrez v staro železo, zaradi pomanjkanja pa so jih v TOZD uposobili — priredili za naše potrebe in razmere. Slaba stran teh vozov so bili drsni ležaji kolesnih dvojic. Vzdrževanje voz je bilo vedno dražje, zaradi zastarelosti ni bilo na zalogi rezervnih delov. Avtorja izboljšave sta izdelala predelavo ogroja gibnega podstavka tako, da je mogoče vgraditi standardne kolesne dvojice z valjčnimi ležaji, ki imajo mnogo daljšo življenjsko dobo. Po uvedbi izboljšave je postalo vzdrževanje cenejše, ukinili so tudi delovno mesto — mazač voz. S to predelavo je narejen še en korak k posodobitvi medobratnega železniškega transporta v Železarni.

TOZD ENERGETIKA

Avtorjema Savu Novkoviču in Jožu Starcu je bilo za cenejšo in enostavnejšo izdelavo kabelskih spojk in glav za enožilne kable odobreno izplačilo posebnega nadomestila. Zaradi gradnje podaljške valjarne debele pločevine, ki je locirana pred obstoječo razdelilno trafo postajo, je bilo potrebno prestaviti traso 35 kV kablov, ki napajajo obrate na Beli. Zaradi nujnosti del pri izdelavi hale je bilo potrebno kable prestaviti pred zimo. Pri iskanju potrebnega materiala se je zataknilo, saj v tem času na našem tržišču ni bilo uvožnega spojnega kabelskega materiala za visokonapetostne kable zaradi znanih deviznih razmer. Avtorja sta z ustreznimi predpripravi izvedla delo prestavljanja 35 kV kablov z uporabo razpoložljivega domačega materiala, oblikovanega po njunem predlogu. S tem je bila omogočena gradnja podaljške valjarne.

Odbor za gospodarstvo je obravnaval tudi predlog št. 2666 »ogrevanje mazutnih rezervoarjev in spremnih vodov z odpadnim kondenzatom namesto s paro« avtorja Viki-ja Smoleja ter sprejel sklep, da bodo predlog ponovno obravnavali na prihodnji seji, ko bo vodja TE preveril, oziroma podal mnenje o izračunu prihranka.

Skupno smo v preteklem letu pripravili in obračunali 125 predlogov tehničnih in tehnoloških izboljšav, koristnih predlogov in idej. V pripravljenem gradivu je bilo zajetih 66 na novo prijavljenih predlogov tehničnih in tehnoloških izboljšav, 14 koristnih predlogov, 8 idej, 16 drugih in 21 tretjih rent.

Odbor za gospodarstvo po posameznih TOZD so pripravljeno gradivo obravnavali na 70 sejah ter 106 predlogov tehničnih in tehnoloških izboljšav, koristnih predlogov in idej pozitivno ocenili, ostale pa zavrnili.

Novatorji v TOZD in delovnih skupnostih so s tehničnimi in tehnološkimi izboljšavami, koristnimi predlogi ustvarili 91.951.355,00 din prihrankov oziroma koristni in prejeti 1.988.659,00 din posebnih nadomestil. Posebna nadomestila so bila izplačana 238 novatorjem.

PRIKAZ DOSEŽKOV NOVATORJEV PO TOZD:

TOZD	Prihranki din	Posebna nadomestila din	Štev. obravn. predl.	Štev. sodel. avtor.
Plavž	3.758.730,00	167.400,00	6	15
Jeklarna	9.887.232,00	325.854,00	13	39
Livarna	863.153,00	17.841,00	1	1
Valj. bl.-št.	7.523.660,00	219.655,00	10	24
Valj. ž. in prof.	1.362.741,00	161.007,00	10	20
Valj. deb. ploč.	102.705,00	51.197,00	6	8
HVB	27.514.829,00	217.611,00	11	33
HVJ	1.681.850,00	54.278,00	3	4
Žičarna	7.862.649,00	216.794,00	7	17
Profilarna	616.752,00	30.431,00	3	3
Vratni podboji	1.405.475,00	133.614,00	15	31
Jeklovlek	1.198.395,00	91.068,00	4	12
Elektrode	17.688.249,00	133.160,00	5	12
Rem. del.	83.067,00	19.821,00	3	5
Energetika	10.024.889,00	101.364,00	5	7
Transport	376.979,00	47.564,00	4	7
Skupaj	91.951.355,00	1.988.659,00	106	238

Gradbišče pod valjarno debele pločevine (Foto S. Kokalj)

Z NOVIMI UKREPI DO BOLJŠE DELOVNE TEHNOLOŠKE DISCIPLINE

Že več let smo v Železarni ugotavljali, da tehnološka, predvsem pa delovna disciplina nenehno stagnira. Različni začasni ukrepi, ki so bili le prehodnega značaja, niso prinesli bistvenih sprememb. Posamezne TOZD so poskušale vsaka po svoje z različnimi oblikami kontrole in samokontrole. Novi ukrepi, vsaj tako kaže, so doslej daleč najuspešnejši. Zakaj gre?

Znano je, da smo v nekaterih TOZD v Železarni pred časom namestili žigosne ure in s tem omogočili natančno evidenco prisotnosti na delovnem mestu. Pa ne samo to. V glavnem je s tem onemogočeno predčasno uhajanje iz Železarne, saj je ob prihodu in odhodu treba žigosati kontrolno kartico. Seveda nekaterim delavcem to ni bilo po volji. Zgodilo se je celo to, da je v TOZD Žičarna (žičarna 2) neznanec pokvaril žigosno uro in to že pred začetkom uporabe kartic. V TOZD Elektrode pa je baje nekdo odrezal dovodni kabel, še predno je bila registrirana ura sploh montirana. Že ta dva primera jasno dokazujeta, da so med nami še vedno taki, ki bi radi prišli na delo z zamudo, odšli pa seveda čimprej. Ravno s pomočjo registriranih ur smo takšnim nediscipliniranim delavcem dokončno stopili na prste. In prav je tako!

Žal te ure še niso nameščene v vseh TOZD v Železarni, zato je nujno, da to storimo čimprej. Slišati je pripombe, da imajo nekateri delavci ali oddelki, še posebno na popoldanski dnini, urejeno tako, da »podelajo« svoje in gredo domov. Torej nekakšno akordno delo. Naj povem, da v pravilniku o delovnih razmerjih, pa tudi v katalogih delovnih nalog in opravil, ni delovnega mesta, kjer bi bilo delo akordno. To je dovoljeno samo izjemoma in pri izrednem delu (razkladanje legur, pogodbeno delo in podobno). V rednem delovnem času pa praviloma ni akordnega dela. To še dandanes v Železarni marsikomu ni jasno. Zato ni čudno, da je manjša skupina delavcev nedavno tega na popoldanski dnini žigosala kartice ob 20. uri. Na vprašanje, če bodo delali še šest ur, sem dobil odgovor, da imajo šit narejen, ker pri njih delajo tako že od pamtike! Torej te kartice ne veljajo za vse enako. Upajmo, da ne bo ostalo tako tudi v prihodnje, saj so tako ure kot kartice še v poizkusni uporabi. Kaže, da so popolnoma v redu, saj se je število predčasnih »ubežnikov«, ki so zapuščali Železarno na nedovoljenih mestih, močno zmanjšalo.

Obstajala je tudi bojazen, da bodo žigosne ure samo za delavce ne pa tudi za vodilne. Te govornice so bile ovržene tisti dan, ko so v predalčke razvrstili evidenčne kartice vseh. Tudi vodilnih! Vprašanje je, kdo bo kontroliral dosledno žigosanje: kartice, še posebno vodilnih delavcev, kajti prva odstopanja se že pojavljajo. Kaže, da je opozorilo na kartici, da je vsaka zloraba kazniva, le delno doseglo svoj namen. Zgodil se je celo primer, da je delavec, kjer delajo samo na dopoldanski dnini, napravil naslednji »eksperiment«. Prišel je v Železarno ob 18. uri, nato pa takoj

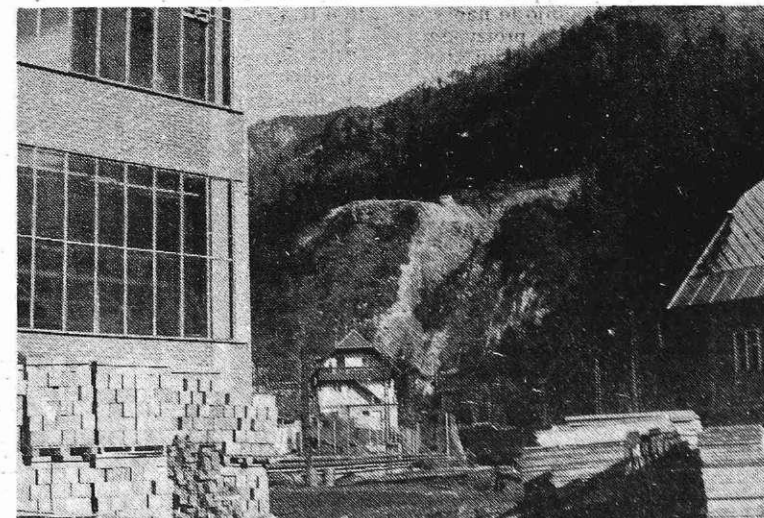
odšel domov. Pri odhodu seveda ni žigosal kartice. Ponovno je prišel žigosat kartico šele naslednjega dne ob 6. uri zjutraj in hotel dokazati, da je opravil 12 nadur. Seveda mu to ni uspelo. Bilo je tudi nekaj primerov, da je delavec žigosal kartico svojemu sodelavcu, ki je predčasno zapustil delovno mesto in Železarno. Zanimajo, če je bil zaradi tega kdo tudi kaznovan?

Velik vpliv na delovno, zlasti na tehnološko disciplino imajo tudi nedavno uvedene premije v nekaterih TOZD, ki so tudi šele v poskusni fazi. Žal tudi teh premij delavci še nimajo povsod. Ena od teh je tudi TOZD Žičarna. Ko sem delavce v tej TOZD spraševal, zakaj še niso uvedli premij, so mi odgovorili, da tega ne dovoli vodja TOZD. Svojo odločitev utemeljuje z izjavo, da morajo o premijah odločati delavci z osebnimi izjavljanjem. Po njegovem so vse TOZD, ki so prešle na izplačilo premij, kršile samoupravni sporazum o delitvi osebnega dohodka. Zakaj potem referendum v tej TOZD do danes še ni bil razpisan? Preseneča me v tem primeru tudi pasivnost samoupravnih organov v tej TOZD.

Mogoče se te premije dodeljujejo preveč pavšalno, ne pa po opravljenem delu, vendar upam, da bi z določenimi korekturami tudi na tem področju lahko marsikaj dosegli. Prav bi bilo, da bi premije dobivali predvsem tisti delavci, ki vestno opravljajo svoje delovne naloge in opravila. Tako pa je žal glavni faktor za pridobitev premije le prisotnost na delovnem mestu, čeprav potem delavec sedi in bere strip ali časopis.

Prepričan sem, da je takega mnenja verjetno velika večina delavcev, da so ti novi ukrepi povsem v redu. Kontrolne kartice so v pomoč tudi delovodjem, saj lahko ugotovijo natančen čas prihoda in odhoda posameznega delavca. Le na področju nagrajevanja bomo morali v tem letu uvesti nekaj sprememb. Razlika pri osebnem dohodku vestnega in dobrega delavca in tistega, ki pride v Železarno le zato, da mu mine šit, je še vse premajhna. Kadar bo razlika bolj občutna, bo tudi odnos neza-interesiranih in neresnih delavcev do dela povsem drugačen. To pa je pravzaprav tisto, česar si v letu, v katerega smo že vstopili, v Železarni vsi želimo.

Janko Fon

Pogled na kamnolom v Trebežu (Foto S. Kokalj)

VARSTVO IZUMOV IN TEHNIČNIH IZBOLJŠAV (3)

Tehnična izboljšava je ena izmed rešitev tehničnih problemov. V praksi se mnogo pogosteje srečujemo s tehničnimi izboljšavami kot z izumi. Zakon je tehnični izboljšavi namenil štirinajst členov in daje široke možnosti, da se ta kategorija ureja s samoupravnimi splošnimi akti. Tako zakon tudi določa, da se tehnična izboljšava zavaruje pod pogoji in na način, kot je to določeno s samoupravnim splošnim aktom. To je že ena izmed razlik glede na varstvo izuma.

Za tehnično izboljšavo se v smislu zakona šteje vsaka racionalizacija dela, ki nastane z uporabo znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov v vseh fazah delovnega procesa, s katero se dosega: povečanje dohodka OZD, povečanje produktivnosti dela, izboljšanje kakovosti izdelkov, prihrankov materiala, prihrankov energije, izboljšanje strojev ali instalacij, izboljšanje tehnične kontrole izdelkov, izboljšanje varstva pri delu ali izboljšanje varstva in napredek človekovega okolja.

Zakon šteje za tehnično izboljšavo tudi rešitev tehničnega problema, kateremu ni priznано patentno varstvo, če izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v prejšnjem odstavku.

Zakon posebej določa, da se za tehnično izboljšavo ne šteje rutinska uporaba znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov v delovnem procesu.

Značilnosti za priznanje tehnične izboljšave so predvsem v tem, da mora biti rešitev z znanimi tehničnimi sredstvi, biti mora uporabna, koristna, oziroma mora dajati pozitivne učinke, označevati jo mora tudi nerutinska uporaba sicer znanih tehničnih sredstev. Glede rutine oziroma privajenosti velja, da ne sme biti rešitev, ki bi iz tega nastala. Poleg navedenega mora biti relativno nova, najmanj na ravni OZD.

Zaradi boljše pojasnitve tehnične izboljšave je potrebno navesti še nekatere bistvene razlike med izumom in tehnično izboljšavo. Izum mora biti rešitev opredeljenega tehničnega problema, tehnična izboljšava pa je racionalizacija dela z znanimi tehničnimi sredstvi. Pri izumu se koristnost ne preizkuša, medtem ko je pri tehnični izboljšavi prav koristnost oziroma pozitivni učinek ena izmed njenih prvin. Glede ustvarjalnosti izum ne sme za strokovnjaka očitno izhajati iz znanega stanja tehnike. Za tehnično izboljšavo je značilna predvsem uporaba znanih tehničnih sredstev. V zvezi z vprašanjem novosti je za izum značilno, da je novost objektivna, s svetovnega vidika, pri tehnični izboljšavi pa je novost relativna z vidika OZD.

Zakonodajalec je uredil tudi postopek prijave tehnične izboljšave s tem, da je določil nekaj obvez tako avtorja kot tudi OZD. Avtor tehnične izboljšave, lahko jih je tudi več, mora o njej pisno obvestiti pristojno službo OZD. V Železarni je to oddelek za zaščito industrijske lastnine. Glede zakonskega določila je potrebno pojasniti, da se pri nas v Železarni misli kot OZD TOZD, v kateri je tehnična izboljšava ustvarjena.

Po zakonu je avtor dolžan obvestilu — prijavi o tehnični izboljšavi, priložiti opis, podatke in risbe, ki so

DOPIŠUJTE V ŽELEZARJA

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČ

O GOSPODARSKEM POLOŽAJU JAPONSKE ŽELEZARSKJE INDUSTRIJE

Japonska železarska industrija je dolga leta imela tehnološko in gospodarsko vodilno vlogo v svetu. Zato njenih uspehov ni mogoče zanikati. Kljub temu je vprašanje, kakšen bo njen prihodnji razvoj glede na možnosti še nadaljnega trajanja svetovne krize železarske industrije.

NEKATERI VZROKI USPEHOV JAPONSKE INDUSTRIJE

Strategija informacije. Japonska industrija in uradni vladni krogi na poseben način obvladujejo umetnost lastnega prikazovanja. Obstajajo številne uradne in industrijske informacijske službe, katerih poročila kažejo do zdaj zelo enake

vek k izpeljavi temeljnih namenov zakona, da se v proizvodnji izkoriščajo oziroma uporabljajo rešitve in s tem prispeva k tehničnemu in splošnemu napredku.

Avtor tehnične izboljšave je upravičen do posebnega nadomestila — plačila za uporabo tehnične izboljšave, odvisno od tega, koliko taka izboljšava prispeva k povečanju dohodka ali zmanjšanju stroškov oziroma izgub v OZD, ki jo uporablja. Takšno posebno nadomestilo — plačilo mu gre za čas njene uporabe, največ pa za pet let od začetka uporabe, kar pomeni, da je mogoče uvesti plačevanje nadomestil v obliki rent. Navedena je tudi osnova ali temelj za določitev posebnih nadomestil v samoupravnih splošnih aktih.

Še dve določbi zakona sta pomembni in se nanašata na varstvo oziroma zaščito tehnične izboljšave in avtorja. Prvi primer se nanaša na uporabo predloga tehnične izboljšave v OZD, v kateri ni bila ustvarjena. Vprašanje glede višine, pojavev in načina uveljavljanja posebnega nadomestila se uredi s pogodbo med avtorjem in OZD, ki tehnično izboljšavo uporablja.

Višina, pogoji in način uveljavljanja posebnega nadomestila, ki se uredijo s pogodbo, kot smo navedli zgoraj, ne smejo biti za avtorja tehnične izboljšave manj ugodni od tistih, ki so določeni v samoupravnem splošnem aktu OZD, v kateri je bila tehnična izboljšava ustvarjena. To je torej samoupravni akt tiste OZD, v kateri je bila ustvarjena tehnična izboljšava, čeprav je obvestila avtorja, da ne sprejema njegovega predloga tehnične izboljšave.

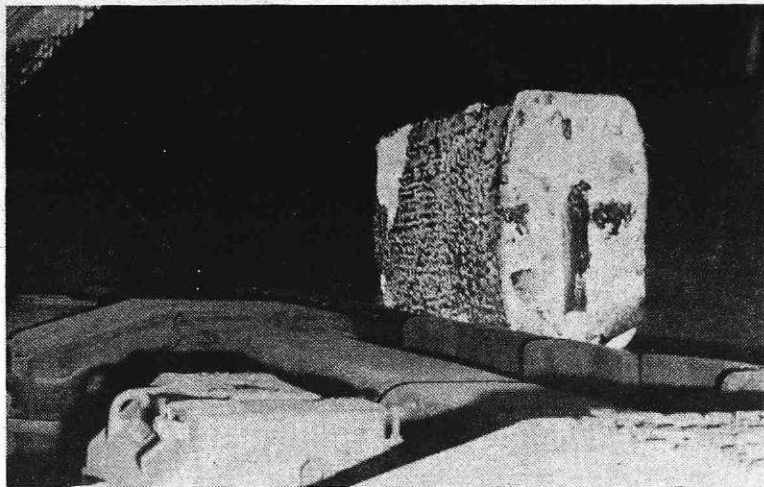
Drugi primer je, kadar bi uporabljala tehnično izboljšavo OZD, v kateri ni bila ustvarjena, razen če jo uporablja na avtorjev predlog, se način in pogoji uporabe ter osnove in merila za določitev višine, načina in pogojev za izplačila posebnega nadomestila za uporabo tehnične izboljšave določijo s samoupravnim sporazumom med OZD, ki jo uporablja in OZD, v kateri je bila tehnična izboljšava ustvarjena, oziroma ki jo je sprejela.

Področje tehničnih izboljšav se ureja na osnovi zakonskih določil v samopravnihih splošnih aktih. To je postopek za ugotavljanje obstoja tehnične izboljšave in možnosti za njeno uporabo, osnove in merila za ugotavljanje prispevka tehnične izboljšave k povečanju dohodka, način in pogoji, da se določi in izplača za uporabo tehnične izboljšave posebno nadomestilo — plačilo in njegova višina ter druga vprašanja v zvezi s tehnično izboljšavo.

Opozoriti je treba še na razmejitve med delovno dolžnostjo oziroma opravljanjem delovnih nalog in delovnih rezultatov, ki jih od delavca pričakujemo ter rutinsko uporabo znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov v delovnem procesu na eni strani in inventivno dejavnostjo – inovacijo na drugi.

Republiški zakon o delovnih razmerjih dopušta možnost, da se lahko v samoupravnem aktu določijo nagrade za koristne ideje in predloge, za katere se upravičeno pričakuje, da bodo z nadaljnjim izpopolnjevanjem prispevali k dohodku temeljne organizacije. V samoupravnem splošnem aktu se nadrobneje določa pravica do posebnih nadomestil in nadomestil za inovacije, racionalizacije in druge oblike ustvarjalnosti, ki so sestavni del delovnega procesa.

S. R.

Žareči blum čaka na valjanje (Foto S. Kokalj)

NEKAJ VTISOV S POSVETOVANJA »TRIBOLOGIJA V TEORIJI IN PRAKSI«

V lanskim dvanajsti številki revije Raziskovalec je bil objavljen članek Jožeta Vižintina z Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij »Nekaj vtisov s posvetovanja Tribologija v teoriji in praksi«. Mislimo, da je prav, da ga prebere širši krog železarjev, zato ga objavljamo tudi v našem glasilu.

V Essnu je bilo 28. in 29. septembra 1982 posvetovanje na temo »Tribologija v teoriji in praksi«, ki ga je organiziralo nemško združenje za tribologijo. Posvetovanja so se udeležili poleg predstavnikov nemških znanstvenih ustanov in industrije še predstavniki šestih evropskih držav. Prebranih je bilo trinajst referatov iz raziskovalnih ustanov in industrije.

Trenje in obraba povzročata na strojih in tehnoloških napravah izgube, ki jih ekonomsko ovrednotimo s krajšo življenjsko dobo, manjšim izkoristkom, večjimi stroški za vzdrževanje, stroški za zamenjavo poškodovanih elementov in z izgubami proizvodnih zastojev.

Konkurenca na trgu je industriji prislila, da poveča produktivnost, proizvodni proces pa racionalizira. Zato so stroji večji in močnejši, naprave pa tehnološko zahtevne in vzdržljive. Stroji prenesejo velike obremenitve in delovne hitrosti, zato sta trenje in obraba elementov večja. Temu problemu moramo posvečati enako skrb pri konstrukciji in izkoriščanju strojev ter naprav. Manjše trenje in obrabo lahko dosežemo le s sistematičnim in interdisciplinarnim delom strokovnjakov s področja strojnih elementov, kinematike, hidrodinamike, termodinamike, materialov, kemije in fizike. Sodelovanje nastetih strokovnjakov pri reševanju triboloških problemov lahko veliko pomaga industriji.

Da bi zmanjšali velike izgube zaradi trenja in obrabe ter raziskali možnosti prihrankov s pomočjo znanja s področja tribologije, so vlade ZDA, Anglije, SSSR in ZRN financirale posebne studije. Rezultati teh raziskav so pokazali, da lahko v ZDA po cenah iz leta 1976 prihranijo letno 16,25 milijard dolarjev, v Angliji po cenah iz leta 1980 letno prihranijo čez 1,5 milijarde funtov, po cenah iz leta 1975 znašajo izgube v ZRN 10 milijard DM ali 1 % nacionalnega bruto produkta, statistični pregled SSSR za leto 1977 pa ugotavlja, da porabijo letno 21 milijonov rubljev za popravila strojev in naprav ter 49 milijonov rubljev za kritje izgub zastojev v proizvodnji. Omenim naj primer, ki ga je podal dr. Stelzer v imenu nemške industrije za proizvodnjo jekla. Ta industrija porabi letno za vzdrževanje 2 do 3 milijarde DM. Stroški za vzdrževanje nastanejo na vseh napravah zaradi poškodb elementov

zaradi utrujanja, korozije in obrabe. S skice je razvidno, kolikšen odstotek izgub v celotni vsoti odpade na obrabo.

LEGENDA :

- ☐ celotno vzdrževanje
☒ obraba
 a - naprave za sintranje
 b - visoke peči
 c - proizvodnja jekla
 d - valjarne

*Stroški za vzdrževanje v nemški je-
klarski industriji in ocena izgub za-
radi obrabe (1977)*

S skice štev. 1 lahko tudi razberemo, da znašajo izgube zaradi trenja okrog 50 % vseh stroškov vzdrževanja, kar daje tribologiji nedvoumen gospodarski pomen.

V spojem prispevku je dr. Hausen razložil koncept šestletnega projekta za pospeševanje razvoja tribologije, ki ga financira ministrstvo za znanost in tehnologijo pri nemški vladi. Projekt je razdeljen v podprojekte, ki pokrivajo naslednja področja: abrazija in obraba zaradi dinamičnih sil, drsni ležaji, EHD (elastohidrodinamična teorija mazanja), mešano trenje, merjenje in preizkušanje, materiali za drsne ležaje, stanje površin, obdelava elementov, konstrukcija naprav, tribološki sistem, dizelski motorji in ostala področja. Pri izvedbi projekta sodelujejo fakultete, inštituti in razvojno raziskovalni oddelki v tovarnah. Namen vključitve tako širokega kroga raziskovalcev je, da se prek dela seznanijo čim širši krog ljudi s cilji projekta in tribologijo kot znanstveno vejo. V ta namen tudi organizira ministrstvo vsaki dve leti posvet, na katerem objavijo rezultate dela na projektu. Od leta 1978, odkar projekt obstoja, do danes je izšlo v nemščini že pet knjig, v katerih so sistematično obdelani rezultati raziskav posameznih podprojektov projekta Tribologija.

SEZONA NEUSPEHOV DRŽAVNEGA PRVENSTVA

Smo na polovici letošnje sezone (ne tu di državnega prvenstva), a če se ozremo na prehojeno pot, lahko takoj ugotovimo, da skoraj ni sezone v zadnjih petnajstih — dvajsetih letih, v kateri bi člansko moštvo Jesenic doživelo toliko neuspehov kot prav v letošnji tekmovalni sezoni 1982-83.

Začelo se je s tekmovalnim za pokal Karavank, v katerem so dvajsetkratni prvaki izgubili vsa srečanja proti KAC in Beljaku, premagali so sicer Olimpijo s 7:2, vendar v povratnem srečanju izgubili z enakim rezultatom.

Sledil je nastop v pokalu evropskih prvakov, kjer so naši naleteli na prvaka Švice Aroso. V prvi tekmi so izgubili z 2:6, čeprav so v prvem delu srečanja igrali zelo dobro in tudi vodili, vendar so bolje pripravljene, uigrane in ostreje gostje na koncu zasluženo slavili. Povratno srečanje je bilo še bolj zanimivo in izenačeno, Jeseničani pa so imeli na švicarskih tleh možnost celo zmagati. Ob resnično dobri predstavi so doživeli poraz s 7:9, vendar so dokazali, da znajo igrati dober hokej.

Po tem porazu je jeseniški hokejski voz začel počasi drseti navzdol.

Kdo bi se nadejal, da bo sedanja generacija jeseniških hokejistov doživela tako katastrofo v dvoboju za državno prvenstvo, kot se je to zgodilo 27. novembra 1982 v hali Tivoli v Ljubljani. Res je sicer, da so bili naši hokejisti dokaj utrujeni od nastopov reprezentantov proti Madžarski, proti Švici in zaradi dolge vožnje ter dvoboja z Aroso, toda katastrofa 1:12 je rezultat, ki se ne da opravičiti na noben način.

Moštvo, ki je zadnji dve sezoni osvojilo naslova državnega prvaka, ki je na začetku letošnje sezone z vrnitvijo Klemenca, I. Ščapa, M. Pajića, Mlinarca in Magazina iz JLA postalo še močnejše in ki je v pokalu Karavank že premagalo Olimpijo s 7:2, je doživelo tako katastrofo, ki se je še dolgo ne bo dalo oprati. To trditev je treba podkrepiti z dejstvom, da imajo naši hokejisti najboljše pogoje za športno napredovanje izmed vseh hokejskih kolektivov v državi.

Toda to ni tudi zadnja grenka čaša naše hokejske stvarnosti. V soboto, 8. januarja, so jeseniški hokejisti poskrbeli za še eno razočaranje svojih zvestih navijačev. V Zagrebu so izgubili prvenstveni dvoboj z Medveščakom z rezultatom 3:4 in tako še enkrat opozorili, da so spremembe v moštvu nujne.

Poraz v Zagrebu ima tudi druge odtenke. Jeseničani so si na ta način pokvarili start v drugi krog državnega prvenstva, ki je pomembnejši kot prvi, saj v drugem krogu nastopa prvouvrščeno moštvo iz prvega s štirimi točkami (to bo Olimpija), drugouvrščeno moštvo (Jesenice) s tremi

točkami, tretjevrščeno z dvema in četrtovrščeno z eno točko.

S porazom v Zagrebu so naši hokejisti verjetno izgubili še nekaj najbolj zvestih in predanih zanesenjakov — navijačev. Kar pa je najhuje; to je tudi klopota novoizvoljenemu upravnemu odboru, ki je začel z vrsto akcij za ureditev nekaterih perečih problemov v prvem moštvu in na splošno v HK Jesenice.

Res je sicer, da stara modrost pravi, da se učimo na napakah. Morda bo ta draga šola le prinesla preobrat, saj ni končana niti ena tretjina prvenstva — pomembnejši bosta drugi krog, še zlasti »super finale«. Toda v letošnji sezoni je naše prvo moštvo zagrešilo vrsto nerazumljivih napak, ki vse bolj kažejo, da bo potrebno v vrstah je-

seniških hokejistov po hitrem postopku narediti red. To je tembolj pomembno, kajti vse kaže, da z dosedanjim načinom in odnosom ne moremo pričakovati šampionskega naslova, kajti sami hokejisti se ne zavedajo, kakšna je njihova dolžnost, kaj družba pričakuje od njih; ali pa niso zainteresirani, da z maksimalno zagnanostjo in delavnostjo pridejo na sam vrh. Če je to res, kot kaže, pa nismo daleč od resnice, potem je bolje narediti korenite spremembe, ki bi sicer pomenile slovo od naslova, toda tudi s sedanjim odnosom smo zelo daleč od njega. Od dveh slabih možnosti bi se torej morali odločiti za tisto, ki prinaša vsaj resnost, delavnost in disciplino, tiste vrline, ki krasijo prave športnike in ki so krasile jeseniške hokejiste dolga leta.

OLIMPIJA ANTE PORTAS

Ne glede na razočaranja, ki smo jih doživljali v letošnji sezoni od članskega moštva jeseniških hokejistov, je vsak dvoboj z ljubljansko Olimpijo resnični praznik jugoslovanskega hokeja. Tako bo tudi v soboto ob 18,30 v dvorani v Podmežakli, saj so ljubljanci ostali jeseniškemu hokeju velik dolžnik. Briljantna igra in zmaga z 12:1 27. novembra preteklega leta v hali Tivoli proti Jeseničanom je obveza, ki ne glede na trenutno stanje, na formo jeseniških hokejistov, na zadnji poraz proti Medveščaku obvezuje. Če je v žilah sedanje generacije jeseniškega hokeja količnik jeseniške železarske krvi, če je vsaj malce ponosa in športnega duha, bomo v soboto zvečer gledali povsem drugačne JESENICE. Če tega ne bo, bomo še enkrat odkorakali iz hokejskega hrama s sklonjeno glavo in razočarani.

Ob tem imamo seveda najprej v mislih borbeno in požrtvovalno igro, kajti od nikogar — tako tudi od dvajsetkratnih prvakov, ne moremo zahtevati zmage za vsako ceno. Pa tudi sicer je Olimpija dokazala, da je v letošnjem prvenstvu bolj pripravljena, da je zrelejša ekipa, ki jo krasijo velika borbenost, predanost klubskim barvam in športno srce. Prav te vrline pa pogrešamo v jeseniških vrstah, vrline, ki so bile do pred kratkim značilnost jeseniških hokejistov.

Rekli smo torej, da v srečanju z Olimpijo pričakujemo od državnih prvakov tisto, kar smo v zadnjem času pogrešali. Zvesti navijači bodo razumeli poraz svojih ljubljencev, če bo ta plod boljše igre nasprotnika, ne bodo pa razumeli in oprostili poraza zaradi neborbenosti, nediscipline in neizpolnjevanja dogovorjenih zamisli.

Od boljšega ni sramotno izgubiti, je stara športna resnica, toda doživeti poraz pred svojo publiko, če v dvoboj z največjim nasprotnikom ne vložiš maksimum znanja, prizadevnosti in požrtvovalnosti, je sramota.

Seveda vsi pravi in resnični ljubitelji jeseniškega hokeja pričakujemo pomoč gledalcev.

Res je, da so nas naši ljubljenci nekajkrat razočarali, res je, da smo lahko upravičeno jezni, toda res je tudi, da nam življenje vselej ne teče tako, kot si želimo. In prav v kriznih situacijah, ko nam ne gre, potrebujemo pomoč, potrebujemo spodbudno besedo. Tako je tudi v športu. Tudi največjim moštvom ni šlo, pa jih zvesti navijači niso zapustili. Treba se je zavedati: tudi porazi so neločljivi del športa.

Prav zaradi tega vabimo vse ljubitelje hokeja: pridite v soboto v dvorano v Podmežakli! S svojo prisotnostjo in navijanjem pomagajte jeseniškim hokejistom, ki so resnično v krizi. To jim bo še kako potrebno, kajti Olimpija je moštvo, ki je favorit, ki je vsekakor boljša in ki je najresnejši kandidat za naslov prvaka.

JESENICE, DNE 13. januarja 1983

ŠTEVILKA: 1/IV

UPRAVIČITI MORAMO PODPORO DRUŽBE IN ZAUPANJE SIMPATIZERJEV

Zadnja skupščina Hokejskega kluba Jesenice je izbrala nov, precej širok upravni odbor in sprejela vrsto usmeritev za nadaljnje delo. Osnovni cilj je nadaljnji kvalitativni razvoj hokeja na Jesenicah, ki ima dolgo in bogato zgodovino.

Osvajanje naslovov državnih prvakov, uspehi kluba v mednarodni areni, sodelovanje igralcev — Jeseničanov v državnih reprezentancah so velika dejanja, ki so ponosna imena Jesenic, kjer je hokejska igra najbolj priljubljen šport, daleč v svet.

Upravni odbor se zaveda velike odgovornosti, ki jo je prevzel. Pripravljenost za sodelovanje in aktivno delo v komisijah upravnega odbora kaže, da kljub težavam na Jesenicah lahko računamo na aktivno sodelovanje nekaterih nekdanjih igralcev in drugih simpatizerjev kluba, kot tudi s široko družbeno podporo.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja bo potrebno pri vseh oblikah porabe, tudi v športnem življenju, racionalneje trošiti družbena sredstva, če bomo posamezno dejavnost hoteli obdržati na doseženem nivoju. To je ena prvih nalog upravnega odbora in zadolžitev finančno gospodarske komisije. V okviru načrtovane delitve sredstev v Telesno kulturni skupnosti Jesenice ne bo mogoče pokrivati vseh potreb jeseniškega hokeja, ker bi sicer preveč »zarežali« v razvoj ostalih športov in bodo potrebna prizadevanja za dodatno pridobivanje manjkajočih sredstev, pri čemer računamo, tako kot mnogokrat doslej, na široko družbeno pomoč v okviru občine Jesenice.

Izredno važno področje delovanja upravnega odbora je skrb za vzgojo mladih generacij hokejistov — športnikov. V preteklosti so nastopali nekateri problemi, ki kažejo na to, da smo svojo pozornost preveč usmerjali v trenutne rezultate prvega moštva, premalo pozornosti pa smo namenjali ostalim igralcem, od najmlajših, ki poizkušajo prve korake z drsalkami, palicami in ploščkom, do tistih, ki že igrajo v prvem moštvu.

Največ dela odpade na tehnično komisijo, ki je že doslej izvedla vrsto akcij, s programom dela pa si je zastavila svoje naloge in cilje, ki naj okrepijo strokovno obravnavo odprtih vprašanj, da bi zagotovili nadaljnjo kvalitativno rast jeseniškega, slovenskega in jugoslovanskega hokeja, da bi v okviru teh prizadevanj okrepili prizadevnost in disciplino igralcev in njihov športno-moralni lik.

S prizadevanjem upravnega odbora in vseh komisij ter ob podpori gledalcev na tekmah, kakor tudi ostalih simpatizerjev, bomo uspeli zagotoviti vse pogoje za stalen kvalitativni napredek našega hokeja. Največja odgovornost za doseganje teh ciljev leži seveda na igralcih in članih upravnega odbora ter strokovnih komisij, ki si bomo prizadevali, da upravičimo materialno podporo družbe in zaupanje naših simpatizerjev.

Predsednik upravnega odbora HK
Božo Bartelj

SOBOTA, 15. JANUARJA, OB 18.30

JESENICE : OLIMPIJA

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Prvo in drugo moštvo in mladinci hokejske sekcije v sezoni 1952/53 (iz arhiva HK)

SPET SMO MED VAMI

Natanko pred osmimi leti je zagledala luč sveta prva številka, lahko bi rekli prvega hokejskega časopisa pri nas, ki smo ga poimenovali JE SE NI CE, po znanem in tradicionalnem skandinavju ljubiteljev našega hokeja na srečanjih naših hokejistov. Po treh letih rednega izhajanja je glasilo zamrlo, danes pa smo spet med vami, in želja nove komisije za reklamo in propagando pri upravnem odboru Hokejskega kluba Jesenice je, da bi v sodelovanju tudi z vami, dragi bralci in prijatelji jeseniškega hokeja, glasilo redno izhajalo.

Osnovni namen glasila je enak, kot smo ga opredelili pred osmimi leti: obveščati ljubitelje in prijatelje hokeja in vse ostale, ki jeseniški hokej moralno in materialno podpirajo, o delu, problemih in športnih dosežkih hokejistov naše občine, z ustreznimi vsebino pomagati ustvarjati zdrave športne odnose, dvigati športno kulturo tako med igralci kakor navijači oziroma gledalci športnih prireditev, omogočati dobronamerno kritiko in polemiko v zvezi z razvojem hokeja v občini in širšem območju, predstavljati posamezne hokejiste in športne delavce, posrečiti nazaj v zgodovino hokeja, s kratkimi sporočili pa bomo poskušali obveščati bralce tudi o dogodkih v ostalih športnih dejavnostih. Seveda pa predvsem pričakujemo pobud in predlogov od bralcev, kakor tudi njihovih prispevkov in mnenj.

Vsega tega pa ne bi mogli, če nam to ne bi omogočili delavci temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti Železarn, da naše glasilo lahko izhaja kot priloga njihovega tednika Železar. To nas še bolj obvezuje, da bo glasilo res kvalitativno, da bo s svojo vsebino pospeševalo množičnost v telesni kulturi, kar mora biti osnova za kvalitativno rast, da bodo sporočila v našem glasilu tudi prispevala, da bodo delavci v združenem delu in aktivni udeleženci v telesni kulturi resnično odločali o družbenoekonomskih vprašanjih in celotni praksi telesne kulture, da bo telesna kultura čim bolj povezana z delom v materialni proizvodnji in z vsakodnevnim življenjem v krajevnih skupnostih, da bomo pomagali pri preseganju delitve človeka na delavca in športnika in podobno.

Skratka, potrudili se bomo, da boste zadovoljni z našim glasilom.

Komisija za reklamo
in propagando

S tekme pionirjev HK Jesenice in HK Olimpija (iz arhiva HK)

ŽELJA PO NOVIH USPEHIH V HOKEJU NA JESENICAH

Taka je misel in želja mnogih naših delovnih ljudi in občanov. Taka so bila mnjenja in želje vseh, ki so pripravljali materiale za skupščino Hokejskega kluba Jesenice in vseh tistih ljubiteljev hokeja, ki so bili prisotni na skupščini.

Živo se spominjamo, da so bile tudi v preteklih letih prisotne enake želje in obveze igralcev, kar je seveda zagotavljalo napredek hokeja na Jesenicah, v Sloveniji in v Jugoslaviji.

Vse to smo združili v enotnih akcijah igralcev, strokovnega vodstva in ob veliki podpori jeseniških delavcev tudi uspeli. Taka enotnost in skupne akcije za dvig jeseniškega hokeja so potrebne tudi v tem času, ko smo se jeseniški delavci spoprijeli s problemi gospodarske stabilizacije in ne nazadnje s problemi, ki nas na Jesenicah pestijo iz dneva v dan.

ČLANI UPRAVNEGA ODORA HOKEJSKEGA KLUBA JESENICE

1. Anton Arh, 2. Božo Bartelj, 3. Janez Bidovec, 4. Branko Iskra, 5. Marjan Jelovčan, 6. Aleksander Klinar, 7. Mirko Klinar, 8. Franc Kobentar, 9. Janez Kopriva, 10. Franc Košir, 11. Milan Magazin, 12. Matevž Malej, 13. Anton Miklič, 14. Jože Oblak, 15. Mirko Rabič, 16. Mirko Ramuš, 17. Jože Resman, 18. Franc Rožič, 19. Ludvik Slamnik, 20. Franc Smolej, 21. Roman Smolej, 22. Polde Strajnar, 23. Štefan Ščerbič, 24. delegat moštev Jesenice, 25. delegat moštev HK Kranjska gora

To pomeni, da je tudi na področju športa prišlo do določenih težav zaradi objektivnih pa tudi subjektivnih vzrokov. Potrebno je, da združimo vse sile, znanje, predvsem pa moramo ustvariti dobre medsebojne odnose med igralci, strokovnim vodstvom in funkcionarji hokejskega društva in rezultati ne morejo izostati. Ni problema, ki ga tako združeni jeseniški delavci ne bi znali obvladati. Kajti večkrat smo obvladovali še težje probleme in v slabših pogojih.

Obveze novega vodstva v klubu so zahtevne, niso pa neuresničljive s predpostavko, da se ustvari red in disciplina med igralci tako, kot to zahtevamo od slehernega delavca v Železarni. Igralci lahko največ prispevajo k reševanju nekaterih problemov s svojim resnim delom na treningih, predvsem pa morajo na vseh tekmah pokazati maksimalno prizadevanje za dobro igro, ne glede, s katerim moštvom igrajo. Pokazati morajo, da so pripravljeni s svojim delom, požrtvovalnostjo in obnašanjem prispevati svoj delež k reševanju določenih osebnih in skupnih problemov. Pokazati morajo, da so predstavniki jeseniškega delavskega razreda, ki se ni nikdar izmikal svojim obveznostim do družbe in nas samih v najtežjih časih naše preizkušnje. Prepričani smo, da tudi v teh težkih časih gospodarske stabilizacije jeseniški delavci ne bomo dovolili, da bi naše rezultate, ki smo jih v 35 letih dosegli, v nekaj letih zanemarili ali izničili.

Prepričani smo, da le z dobrim delom na delovnih mestih v Železarni, dobrim in požrtvovalnim delom na športnem področju lahko premagamo težave, ki nas čakajo tudi v letu 1983. Naša želja je, da se sleherni igralec Hokejskega kluba Jesenice tako zavzeto bori za boljše uspehe kluba, kot se velika večina delavcev v Železarni bori za boljše delovne uspehe, da, če je potrebno za izpolnjevanje planskih obvez, delajo tudi v prostih sobotah in nedeljah, da dostiokrat z nadpoprečnimi napori opravljajo najzahtevnejša dela in s tem pripomorejo k boljšim delovnim uspehom.

Štefan Ščerbič, predsednik konference osnovnih organizacij zveze sindikatov Železarne

35 LET HOKEJA NA JESENICAH

Ob oblikovanju novega upravnega odbora in strokovnih komisij Hokejskega kluba Jesenice, sprejemanju programov dela, reševanju tekočih problemov in izpolnjevanju tekmovalnih obveznosti smo skoraj pozabili na to, da v sezoni 1982/83 praznujemo 35-letnico jeseniškega hokeja, ki je v tem času kar dvajsetkrat osvojil državno prvenstvo in s svojimi igralci dajal pomemben delež Jugoslovanskim reprezentancam. Hkrati bo letos minilo trideset let, odkar imamo na Jesenicah umetno ledeno ploskev.

Sicer drsalni šport na Jesenicah sega že v predvojno obdobje, saj so drsali že pred letom 1930, prve hokejske tekme pa so bile odigrane v sezoni 1940/41. Kmalu po osvoboditvi so se znova začeli zbirati drsalci in hokejski navdušenci in že v sezoni 1947/48 smo dobili naravni led na sedanjem nogometnem igrišču. Številni ljubitelji in naravna ledena ploskev sta bila osnova, da je bila 6. januarja 1948 pri športnem društvu Joža Gregorčič ustanovljena hokejska in drsalna sekcija.

Oskrbovanje naravnega drsališča pa tudi kasneje še nepokritega umetnega je zahtevalo veliko fizičnega dela (odstranjevanje snega), ki so ga poleg simpatizerjev v veliki večini opravljali hokejisti sami. Prav tako so nosili največje breme pri planiranju in urejanju ploskve, kjer je danes že pokrito umetno drsališče. Delo v tovarni in prostovoljno delo pri urejanju drsališča sta pogojevala, da so imeli naši hokejisti izredno fizično kondicijo. V sezoni 1953/54 so prvič nastopili na umetnem ledu, kar je omogočalo tudi daljšo drsalno sezono oziroma več treninga. V isti sezoni si je moštvo prvič priborilo tudi pravico nastopa na državnem prvenstvu v Beogradu, kjer so osvojili drugo mesto. Delo domačih trenerjev je v letu 1956 strokovno obogatil trener iz ČSSR. Izredna privrženost hokeju, samodisciplina, srčnost in borbenost igralcev, je ob dobrem strokovnem vodstvu v sezoni 1956/57 prinesla skoraj nepričakovan uspeh: prvič osvojeno državno prvenstvo, ki so ga za tem kar petnajstkrat osvojili neprekinjeno, skupaj pa doslej dvajsetkrat.

Tak razvoj je uvodničar ob 30-letnici hokeja na Jesenicah v 15. številki JE SE NI CE, strnil z naslednjimi besedami, ki nam ne bi smele biti samo ocena, temveč bogat poduk tudi danes:

»Petnajst let neprekinjenega zasedanja športnega vrha v državi je izreden uspeh. Le redka so moštva v novejši svetovni zgodovini športa, ki se lahko pohvalijo s tako bilanco uspehov. Še redkejša so moštva, ki so tak uspeh dosegla v tako majhnem kraju, kot so Jesenice, z izključno lastnimi igralci in lastnimi sredstvi. Vse to je bilo možno doseči na železarskih Jesenicah, kjer se železarska tradicija prepleta s hokejsko, kjer so hokejisti dopoldne bili delavci v Železarni, zvečer pa igralci na ledu in kjer je vsa ožja in širša okolica živila za en sam šport — hokej na ledu.«

SAMO Z DODATNO FINANČNO POMOČJO ZDRUŽENEGA DELA BOMO OBDRŽALI REZULTATE VELIKIH DOSEDANJIH VLAGANJ V HOKEJ

Finančna komisija pri upravnem odboru Hokejskega kluba Jesenice je tudi letos pred zelo težavno nalogo, kako zbrati potrebna sredstva, da nadaljnji kvalitetni razvoj tega športa ne bo vprašljiv in negotov.

Zavoljo vsakoletnega zmanjševanja obsega skupne porabe, kar pomeni tudi sredstev za telesno kulturo, so predvsem ogroženi tisti športi, ki so največji porabniki teh sredstev. Upravni odbor se skupaj s Telesnokulturno skupnostjo zaveda, da na račun hokeja, kot največjega porabnika teh sredstev, ne more trpeti vsa ostala telesnokulturna dejavnost v občini. Odpovedati bi se morala namreč prejšnjemu delu svojih zahtev, da bi lahko zagotovili dovolj sredstev za obstoj in razvoj hokeja.

Finančni načrt Hokejskega kluba Jesenice za leto 1983 znaša 6.100.000,00 din, kar je 29,7 % zneska celotnega predloga samoupravnega sporazuma o temeljih plana Telesnokulturne skupnosti Jesenice za leto 1983. Od predvidenih skupnih sredstev za vrhunski šport bo hokejski klub prejel približno 2.200.000,00 din, ali 40,7 % vseh sredstev. Povedati moramo, da je finančni načrt pripravljen racionalno in da za vsa moštva in selekcije (skupaj šest) pomenijo glavne stroške naslednje postavke: nabava — obnova zaščitne opreme in rekvizitov, hranarina in nadomestila osebnega dohodka in stroški gostovanj.

Pri reševanju teh problemov je združeno delo že v preteklih letih z razumevanjem pomagalo. Največji delež oziroma večino bremena pa je vselej nosila železarna Jesenice, kar je tudi pripomoglo h kvalitetni rasti jeseniškega hokeja. Ne smemo pozabiti, da je to šport, ki je najbolj množično pritegnil mladino, za kar nam ne more biti žal danih sredstev, ko venomer ugotovljamo, da nam primanjkuje športnega razvedrila.

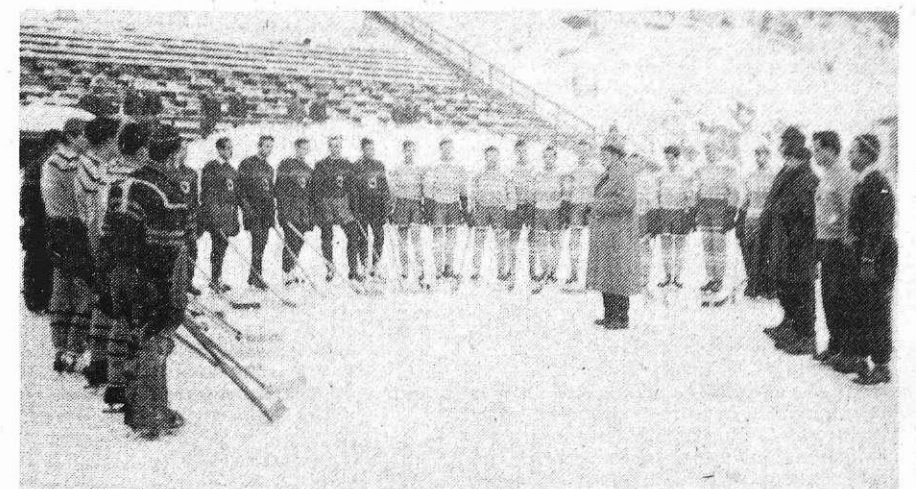
Da bi dodatno zbiranje denarja enakomerno porazdelili na celotno združeno delo naše občine, je bil vsem organizacijam združenega dela posredovan v razpravo in podpis samoupravni sporazum o solidarnostnem združevanju sredstev za nadaljnji razvoj hokeja na Jesenicah v obdobju 1983—1985.

Resnica je, da smo v položaju, ko se moramo skrajno stabilizacijsko obnašati. To pa seveda ne pomeni, da se mora športna dejavnost zmanjšati na minimum ali pa celo ukiniti. Naša predstava o ciljih politike ekonomske stabilizacije je verjetno vse preveč povezana samo z omejevanjem vseh oblik porabe in zategovanjem pasu. Res je tudi to pomemben del stabilizacijskih prizadevanj, vendar je poglobitveni cilj bolj učinkovito gospodarjenje z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Še vedno ostaja osnovni namen, naj se stopnja standarda na področju telesne kulture in drugih družbeno pomembnih aktivnosti ne zmanjša. S sprejemom samoupravnega sporazuma še ne rešujemo vseh problemov, ki se pojavljajo na telesnokulturnem področju. Prav bi bilo, da na zborih delavcev spregovorimo tudi o posameznih primerih, ki s športom nimajo nič skupnega.

Ob zaključku menim, da bomo v pravih na zborih delavcev in s sprejemom predlaganega sporazuma dali smernice in omogočili nadaljnji razvoj hokeja na Jesenicah.

Predsednik finančne komisije
Matevž Malej

Del udeležencev državnega prvenstva na Jesenicah za leto 1956 (iz arhiva HK)

DRUGAČEN NAČIN TEKMOVANJA V PRVI ZVEZNI LIGI

Že vrsto let potekajo nesoglasja zaradi tekmovalnega sistema v prvi zvezni hokejski ligi, ki je ena najmanj kvalitetnih v Evropi. Kot kaže, so tisti, ki odločajo o našem hokeju, končno spoznali (pa ne tudi povsem), kakšen pomen ima koncentracija najboljših moštev, kar v tujini poznajo kot »play off«.

HK Jesenice si je za tak način tekmovalnega prizadeval več let in kot kaže, smo dočakali sezono, v kateri bomo to tudi preizkusili. Letošnja borba za naslov prvaka Jugoslavije je razdeljena v tri dele. V prvem delu, ki se bo končal 15. januarja z velikim derbijem med Jesenicami in Olimpijo, nastopa sedem moštev: Partizan, Crvena zvezda, Medveščak, Vojvodina, Cinkarna, Olimpija in Jesenice. Po končanem prvem delu bodo člani prve zvezne lige razdeljeni v dve skupini. V kvalitetnejši bodo štiri prvouvrščene ekipe — že sedaj lahko trdimo, da bodo to Olimpija, Cinkarna, Medveščak in Jesenice, v manj kvalitetni pa Vojvodina, Partizan in Crvena zvezda. Za nas je seveda zanimiva prva skupina, v kateri bo Olimpija že na startu (kot prvouvrščena) dobila štiri točke, Jesenice kot drugouvrščene v prvem delu tri točke, tretjevrščeno moštvo dve točki in četrtouvrščeno eno točko.

Jasno je, da so Jeseničani s porazom v Zagrebu proti Medveščaku omogočili Olimpiji, da starta v drugem delu s točko prednosti, kar se bo še kako poznalo v »super finalu«. Najboljša štiri moštva bodo v drugem delu odigrala med seboj dva kroga; vsak z vsakim doma in v gosteh. Po teh dveh krogih bo jasno, kateri dve moštvi bosta odigrali »super finale«. V njem je prostora le za dve najboljši ekipi, torej prvo in drugouvrščeno v drugem delu. Po vseh predvidevanjih naj bi bili to Olimpija in Jesenice.

Seveda ne smemo pozabiti, da je še kako pomembno za »super finale«, kdo bo v drugem delu prvi in kdo drugi.

Zakaj? Zato, ker ima prvouvrščeni veliko prednost. Če je v »super finalu« po dveh odigranih tekmah število osvojenih točk neodločeno 2:2, se bo tretja odločilna tekma odigrala na ledu prvouvrščenega.

»Super finale« bo potekalo tako, da bo prva tekma na ledu prvouvrščenega, druga tekma na ledu drugouvrščenega, razlika v golih se ne upošteva. Če se bosta v »super finale« uvrstili Olimpija in Jesenice in če bo Olimpija v drugem delu prva, Jesenice pa druge, bo prva tekma v Ljubljani, druga pa na Jesenicah. Če bo v Ljubljani zmaga Olimpija, na Jesenicah pa Jesenice, bo ne glede na razliko v zadetkih tretja tekma v Ljubljani.

Vemo sicer, da so se v drugi del državnega prvenstva uvrstili Olimpija, Jesenice, Medveščak in Cinkarna, vendar sta mesti znani le za Olimpijo in Jesenice. Olimpija je prva, Jesenice druge, vendar bomo vseeno napisali razpored drugega dela državnega prvenstva:

I. krog drugega dela — 19. januarja: Olimpija : četrtouvrščeni; Jesenice : tretjevrščeni.

II. krog — 2. februarja: četrtouvrščeni : tretjevrščeni; Olimpija : Jesenice.

III. krog — 5. februarja: Jesenice : četrtouvrščeni; tretjevrščeni : Olimpija.

IV. krog — 12. februarja: četrtouvrščeni : Olimpija; tretjevrščeni : Jesenice.

V. krog — 19. februarja: tretjevrščeni : četrtouvrščeni; Jesenice : Olimpija.

VI. krog — 23. februarja: četrtouvrščeni : Jesenice; Olimpija : tretjevrščeni.

»Super finale« bo potekalo na dve dobljeni tekmi, in sicer 26. in 28. februarja. Če bo potrebna tretja tekma, bo ta 2. marca.

OSNUTEK PROGRAMA KADROVSKE KOMISIJE

KRATKOROČNI PROGRAM

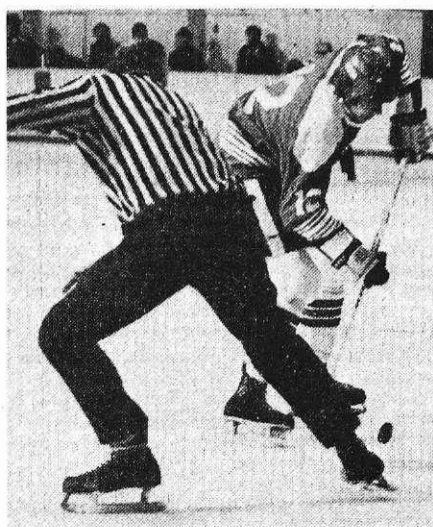
- Potrebno je redno sestajanje z igralci in trenerji vsaj enkrat mesečno, oziroma po potrebi tudi večkrat. Določene probleme reševati sproti in igralce o njih obveščati.
- Urediti vse potrebno za redno zaposlitev igralcev v železarni Jesenice, oziroma v ostalih delovnih organizacijah občine Jesenice.
- V letu 1983 poskrbeti za ureditev primernega prostora za rekreacijsko dejavnost igralcev. Prostore opremiti s primernimi rekviziti.
- Nujno je treba urediti vprašanje toplega obroka za igralce.
- Urediti vprašanje nadaljnega izobraževanja igralcev glede na njihovo sposobnost, pripravljenost in potrebe delovnih organizacij v občini Jesenice.
- Organizirati strokovna predavanja s področja športa. Predavanje naj bi organizirali pred oz. po treningu.
- Več narediti glede boljših medsebojnih odnosov med tekmovalci, trenerji in funkcionarji hokejskega kluba.
 - srečanje pred in po izteku sezone pri predsedniku Skupščine občine Jesenice,
 - več pozornosti posvečati ob raznih obletnicah, kot so rojstni dnevi igralcev in podobno,
 - več pozornosti pred pomembnejšimi srečanji — karantena in posebni razgovori,
 - nabava enotnih oblačil, posebno za gostovanje v tujini in izven Socialistične republike Slovenije,
 - prisotnost predstavnika igralcev na sejah upravnega odbora,
 - organizirati aktiv ZSMS in aktiv zveze komunistov.
- Urediti boljše delovne in varne pogoje, kot so: zaščitna sredstva, drsalke in ostalo.
 - urediti garderobe in ostale sanitarije,
 - pripraviti program treningov z vnaprej pripravljenim načrtom. Pri tem pa za vse igralce zahtevati redno prihajanje na treninge brez zamujanja, v nasprotnem primeru ukrepati proti vsakemu, ki se takega programa ne bi držal. V nobenem primeru ne dovoliti izstopanja in pri posameznikih zvezdnikega obnašanja.
- Uspodobiti videorekorder, posneti treninge in tekme, jih analizirati ter skupno z vsemi igralci prediskutirati in opozoriti na napake med tekmo — odgovoren strokovni štab.
- Formirati strokovni štab, katerega naj sestavljajo: Franc in Roman Smolej, Albin Felc, zdravnik in sociolog.

DOLGOROČNI PROGRAM

- Socialni kompleks:
 - Status hokejista
 - delovna razmerja, napredovanje, tečaji, seminarji
 - napredovanje v športu
 - priznanje kluba — dovoljenje za igranje v tujini
 - ostala priznanja.
- Izobraževanje
 - v šoli — dopolnilno
 - tečaji — dopolnilni — za trenerje.
- Socialni status:
 - družinske razmere, stanovanje, prehrana itd.
 - dopolnilno delo, pomoč trenerju, treniranje mladih itd.

- dopolnilno delo v delovnih organizacijah občine Jesenice (tehnično risanje itd., rekreacija v počitniških domovih).
- Zdravstveno varstvo:
 - preventivno obnovitveni procesi
 - kurativno — morda dobiti maserja oz. izmed igralcev nekoga usposobiti prek tečaja.
- Družbenopolitična aktivnost:
 - v klubu
 - v mladinski organizaciji
 - na delovnem mestu v delovnih organizacijah
 - v krajevni skupnosti.
- Izdelava modelne karakteristike hokejista
 - funkcionalne zmožnosti,
 - psihične sposobnosti,
 - moralno-politične kvalitete.
- Izdelava statuta, pravilnika društva, ugotovitev stanja, nastavitve kartoteke igralcev.

Predsednik komisije
Stefan Ščerbic

REKLAMNO-PROPAGANDNA KOMISIJA

Kot marsikateri ljubitelj športa na Jesenicah je tudi mene že pred mnogimi leti pritegnil hokejski šport. Pritegnil z atraktivnostjo igre, s svojo borbenostjo in seveda tudi z uspehi, ki jih je v minulih letih dosegal jeseniški hokej. Pritegnil me je tako, da sem bil za ta šport pripravljen narediti tudi kaj več in zato sem ob oblikovanju sedanjega odbora Hokejskega kluba Jesenice tudi sprejel ponudeno zadolžitev predsednika reklamno-propagandne komisije. Sprejel sem jo z nekim izzivom, narediti tudi na tem, za vsako dejavnost zelo pomembnem področju, nekaj več, kot pa je bilo narejenega marsikdaj v preteklih letih. Pri svojem poklicnem delu in potepanju po svetu sem dobil spoznal pomen reklamno-propagandne dejavnosti.

V reklamno-propagandni komisiji, katero sestavljajo še: Mirko Klinar, Rudi Makra, Janko Rabič, Dušan Dragojevič in Teo Lipicer, smo si zastavili že takoj na začetku nekaj konkretnih nalog. Vsekakor želimo vzpostaviti še boljše stike s športnimi uredništvii časopisih, radijskih in televizijskih hiš v Sloveniji pa tudi izven republike, saj menimo, da bi moral jeseniški hokej in hokej na sploh dobiti na njihovih straneh in v njihovih oddajah več prostora in časa. To bi bila tudi konkretna pomoč nadaljnjemu razvoju hokeja kot športne panoge, ki žal v zadnjih obdobjih ni imel ravno tiste veljave kot leta prej. Bolje želimo sodelovati z domačimi športnimi novinarji pri obeh sredstvih javnega obveščanja na Jesenicah, to je Radio Triglav in tednik Železar. Del naše naloge pa bomo uresničevali tudi s priložnostjo Železarja, glasilom JE-SE-NI-CE, ki ga po nekajletnem premoru ponovno oživljamo.

Pomembna naloga komisije je seveda boljša propaganda in reklama hokejskih prireditelj, ki se v sezoni izvrstijo na ledeni plošvi v Podmežakli. Spomnimo se samo vzdušja na hokejskih tekmah, ko so bile tribune polne, če ne kar pretesne. Ob družbeni podpori, ki jo hokej na Jesenicah vselej ima, pa mora sleherna športna zvrst, ekipa ali posameznik, ki želi obstoja-

ti in napredovati, imeti tudi podporo ljubiteljev športa — gledalcev. Hokej na Jesenicah je imel izjemno podporo — v to smo se lahko nemalokrat prepričali in jo ima še danes. Vendar ta podpora v zadnjih letih ni več tako množično izražena, kot je bila pred leti. To pa nas obvezuje, da ocenimo stanje in naredimo vse za ponovno polno afirmacijo našega hokeja. To je seveda naloga naše komisije in celotnega hokejskega društva, je naloga tudi vseh hokejistov, ki igrajo v prvi članski in ostalih ekipah. Končno pomeni večji obisk gledalcev na tekmah tudi več denarja v klubski blagajni, katerega tako ali tako vedno primanjkuje zaradi drage opreme in drugih režijskih stroškov. Zato je naša naloga oživiti in na novo ustanovljati klube prijateljev jeseniškega hokeja.

Še v letošnji sezoni bomo poskušali tudi na Jesenicah pripraviti podobno prireditev, kot je bila v Ljubljani, z naslovom »SQS za hokej«. Na ledeni plošvi naj bi se izvrstile ekipe od pionirjev, nekdanjih hokejskih asov, sedanje hokejske generacije do ekip novinarjev in Zlate selekcije Nedeljskega, z nastopi znanih glasbenikov, humoristov in Moped Showa. To naj bi populariziralo hokej, na ta način pa želimo pridobiti tudi kakšen dinar, saj nam denarja na Jesenicah prav tako primanjkuje kot v Tivoliju, le da malo manj jamramo.

Iz napisanega je mogoče videti naloge komisije, ki seveda želi javnost seznanjati o vsem, kar se dogaja v jeseniškem hokejskem športu od uspehov, rezultatov, dela in načrtov pa tudi neuspehov, kjer pa vedno le ni vse samo črno. Vse to želimo izkoristiti za reklamo in propagando.

Ob koncu bi želel le še dodati, da bomo hvaležni za vsako pobudo, predlog in nasvet, dobrodošli pa bo tudi vsakdo, ki bi želel in imel voljo pri tako zastavljenih nalogah tudi pomagati.

Predsednik reklamno-propagandne komisije

Franci Košir

6

NALOGE IN NAČRTI TEHNIČNE KOMISIJE

Menim, da je osnovna naloga tehnične komisije omogočiti pogoje za normalno delo kluba kot celote. Področij dela je veliko in težko je reči, katero je pomembnejše. Kljub vsemu bi postavil na prvo mesto problem trenerjev za vse selekcije, od prvega moštva HK Jesenice do hokejske šole. Na tem področju dela smo na Jesenicah že mnogo zamudili, posledice se že kažejo, vendar še ne v vsem obsegu. Normalna praksa v vseh športno razvitih državah je taka, da najmlajše vodijo strokovno najbolj usposobljeni kadri. To ni kritika trenerjev, ki sedaj vodijo naš naraščaj, saj so praktično edini, ki so bili voljni delati. Tako lahko sedaj ugotavljamo, da so nam vrstniki (predvsem v Ljubljani) zaradi vsaj petletnega načrtnega dela ušli precej naprej. Delo z mladino je bilo pred časom dobro vpeljavno, kadra je bilo dovolj in je obstajala možnost selekcije. Iz različnih vzrokov je delo zaostalo in zato je prva naloga stvari spet postaviti na noge. Cilj je pridobiti zadostno število mladih igralcev, ki bodo poleg hokejskega znanja obvezno morali pokazati vzporedno uspešnost tudi v šoli, kar danes žal ni tako.

Moramo se zavedati, da samo delo z mladino ni dovolj za kake večje dosežke. Obvezno je treba dvigniti kvaliteto prvega moštva HK Jesenice, saj je za mlade največji motiv dohitevi in postati enak vzornikom, ki jih dnevno opazujejo. Vidimo, da je objektivno nujno vzporedno razvijati delo na obeh področjih, ker se dopolnjujeta.

Zavedati se moramo, da je pot do cilja dolga in moramo zaupati strokovnemu delu. Ne smemo takoj zahtevati uspehov, to vodi v kompromisarstvo in v daljšem obdobju ne prinaša rezultatov. Ustvariti je treba enoten koncept igre za vsa moštva, ustrezno prilagoditi programe dela trenerjev ter jih ustrezno spremljati.

Ob tem se poraja vprašanje finančnih sredstev. Za normalno delo ni nujno, da bi bila bistveno večja, potrebno je le zagotovilo, da bodo normalno pritekala in s tem omogočila izvajanje aktivnosti po programih. Z racionalnejšim poslovanjem je mogoče tudi precej prihraniti.

TAKOJŠNJI, NUJNI UKREPI

- Takoj je treba objaviti razpis za hokejsko šolo. Pridobiti moramo okrog 40 učencev prvih razredov osnovne šole, ki se razdelijo po starosti oziroma po teži na skupine po deset. Po končanem testiranju starejša generacija prestopi v pionirsko moštvo, tistega, ki ne kaže uspeha, se preusmeri v drugo aktivnost. Pogoji za sprejem: letos lastne drsalke, znanje osnov drsanja, primeren uspeh v šoli.

- V času šolskih počitnic omogočiti dnevne treninge pod strokovnim vodstvom; istočasno omogočiti prosto drsanje. Do konca počitnic je treba spremeniti urnik treningov tako, da se treninge prvega moštva HK Jesenice in HK Kranjska gora premakne za eno uro na kasnejši termin. Z vodstvom šol se moramo poskušati dogovoriti, da bi učenci dvakrat tedensko lahko predčasno zapustili pouk za trening od 14. ure do 15.30. Proučiti moramo možnost koriščenja OPC v šoli. Izkoristiti je treba vse proste termine v sobotah, nedeljah in v primerih, da kateremu od moštev trening odpade. Pri vsem tem moramo upoštevati

zahteve šole in vztrajati na pogoju, da hokej lahko trenira in igra le uspešen učenec. V posameznih primerih bomo morali organizirati tudi pomoč pri učenju.

- Imenovan je že vodja strokovne skupine, ki bo koordiniral in nadziral strokovno delo vseh trenerjev. Za hokejsko šolo in trenerja pionirjev je treba postaviti trenerja, ki bo ustrezal zahtevam za kvaliteto dela z mladino. Kot demonstratorja bi morali uporabiti nekaj igralcev HK Jesenice. Za vodenje hokejske šole, je treba najti tudi organizacijskega vodjo. Strokovna skupina se sestaja tedensko in obravnava: poročilo o delu, udeležbo na treningih, analizo dela, reševanje problemov, plan dela za naslednje obdobje. Posebno pozornost je treba posvetiti treningu vratarjev. Zaželeno je občasno sodelovanje zdravnika.

DELO V BODOČE

Osnova je finančni plan za srednjeročno obdobje — temu je treba prilagoditi plan dela selekcij. Razčistiti je potrebno bodoči status HK Kranjska gora, ki naj bi bil v bistvu mladinsko moštvo Jesenic, zato naj moštvo sestavljajo le igralci, ki niso starejši od 20 let, izjemoma še tisti, ki so se vrnili iz JLA — dve leti. Ker ima tudi Olim-

pija enake težave zaradi togih predpisov HZJ, jih je treba z enotnim nastopom poskušati spremeniti. Dokler ne dobimo dovolj kakovostnega igrskega kadra, ni smiselno za vsako ceno vztrajati na tem, da vzdržujemo šest selekcij in še hokejsko šolo.

Obnoviti moramo stik z evropskim hokejem. Vsako leto že meseca maja začeti aktivnosti za zagotovitev čimveč srečanj s tujimi moštvii. Zagotoviti moramo termine (potrjene) za tekme doma in na tujem. Letno se moramo dogovoriti za tri turnee, dve v pripravljalnem obdobju in eno po novem letu. Že spomladi je treba narediti spisek vse potrebne opreme, da bi z racionalno nabavo lahko precej prihranili. Narediti moramo normative porabe in zaostriti odnos in odgovornost do drage opreme.

Sistematično je treba zbirati strokovno literaturo. Ustvariti moramo arhiv planov, analiz, poročil in uvesti statistiko. Trenerje je treba dodatno usposabljanje — koristiti možnosti seminarjev. Nabaviti moramo videorekorder s kamero za učinkovito učenje osnov in taktike igre.

Vodja tehnične komisije
Roman Smolej

Na tekmi Jesenice: Partizan so bili igralci Partizana tako utrujeni, da so nekajkrat poskušali igrati kar s šestimi igralci in vratarjem, ob tem pa so še tarnali, da je poledica.

Na tekmi med moštvoma Jesenic in Partizana je bil v голу Češnjek namesto Pretnarja. Na hrbrtu sem na hitro prebral Tretjak (ruski vratar). Toda kmalu sem opazil, da je bil v голу napravljen kot Tretjak, branil pa kot Češnjek.

Po tekmi z Olimpijo v Ljubljani so me vsi spraševali, če sem prestopil v ljubljanske vrste. Po tekmi sem imel namreč popolnoma zelen obraz.

Zadnjič me je devetdesetletni vnet navijač Jesenic, ki je težko zbolel, prosil, če ga prepisem k ljubljanski Olimpiji. Začudil sem se, zakaj to? »Vedno ste bili za jeseniške hokejiste, sedaj pa naenkrat za Olimpijo.«

sem mu očital. Težko dihač mi je odgovoril: »Bolje je, da umre eden od Olimpije kot od Jesenic.«

Na zadnjem treningu je trener Felc zmerjal enega od igralcev, da je na treningu len. Vprašal sem igralca, če se ga ta kritika nič ne prime, pa mi je odgovoril, da je boljše iti s treninga zmerjan kot utrujen.

Zadnjič sem poslušal očitke da hokejisti preveč pijejo. To mi je očital navijač, ki so mu pred kratkim odvzeli voziško dovoljenje, ker so v njegovi krvi dobili toliko alkohola, da so potem na postaji milice imeli veseli večer. Nauk: dober zgled.

Za igralce Olimpije bi predlagal hranarino in nekaj sadja, za odbor Olimpije pa »jamarino«.

Po tekmi v Zagrebu sem se spomnil, da so včasih hokejisti dobivali premije, po zadnjih tekmah pa bodo morali počasi dobivati odpravnine!

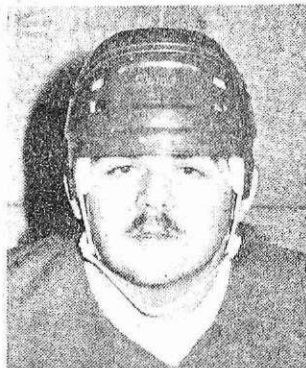
Na koncu pa 15. decembra v Podmežakli za res in za šalo za Jesenice.

3

ČLANSKO MOŠTVO HK JESENICE 1982/83

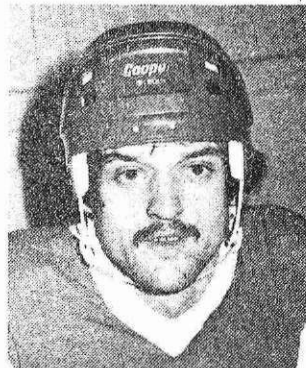
Cveto Pretnar (1957) – 20
(prvi vratar)

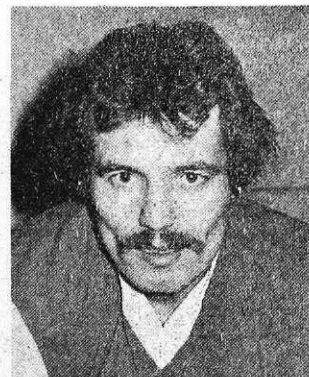
Boris Pajić (1963) – 33
(branilec)

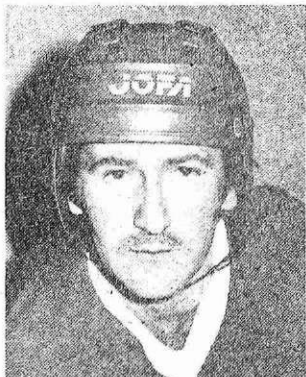
Branko Jug (1959) – 18
(branilec)

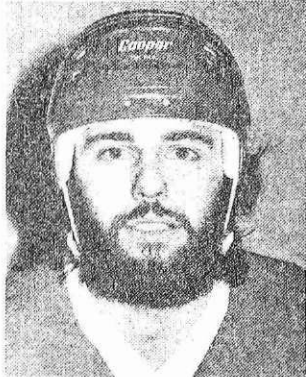
Zvone Šuvak (1958) – 11
(napadalec)

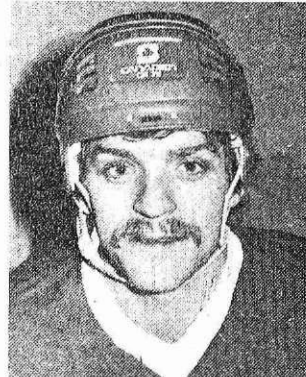
Jože Češnjak (1954) – 30
(drugi vratar)

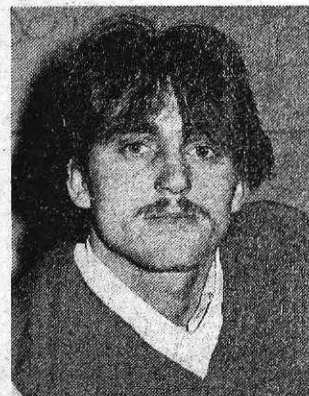
Jože Razinger (1952) – 9
(branilec)

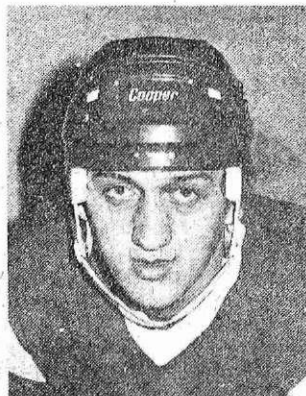
Ernest Medja (1957) – 2
(branilec)

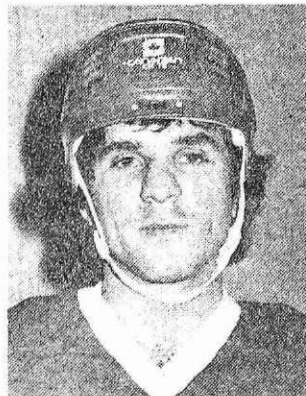
Peter Klemenc (1956) – 13
(napadalec)

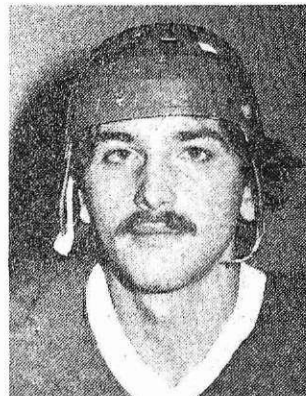
Aleksander Cigan (1961) – 3
(tretji vratar)

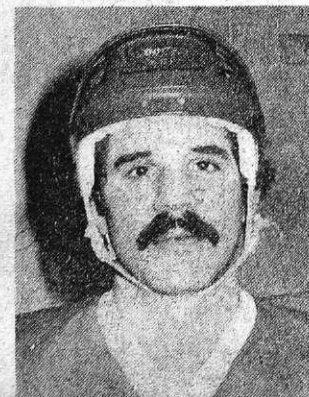
Drago Mlinarec (1960) – 25
(branilec)

Štefan Ščap (1959) – 21
(napadalec)

Mustafa Bešić (letnik 1961)
– številka 77 (napadalec)

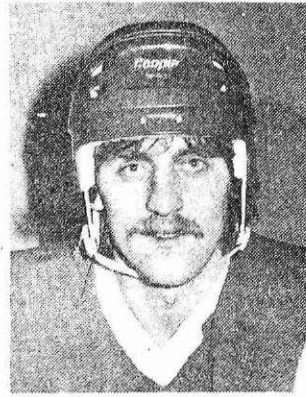
Ivan Ščap (1955) – 15
(branilec)

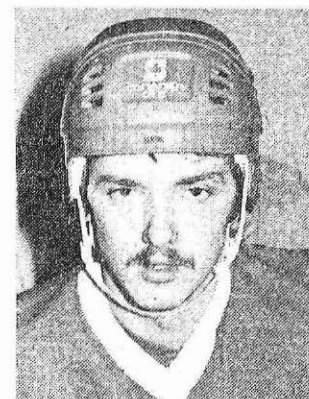
Sašo Košir (1951) – 6
(branilec)

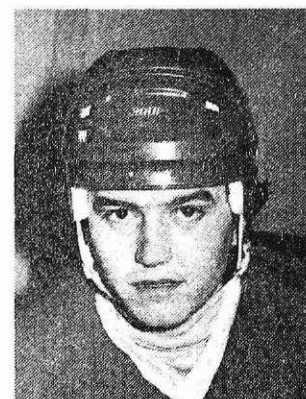
Miha Horvat (1960) – 27
(napadalec)

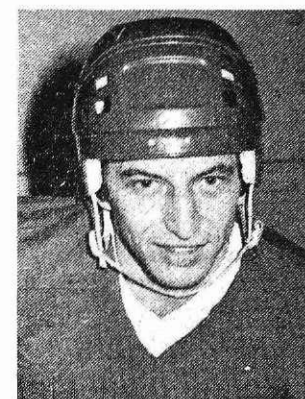
Drago Horvat (1958) – 17
(napadalec)

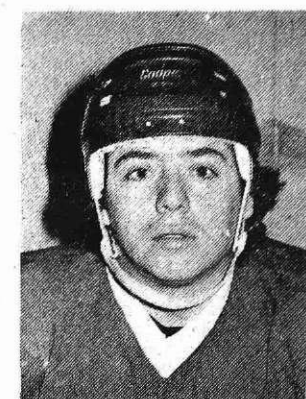
Murajica Pajić (1961) – 1
(napadalec)

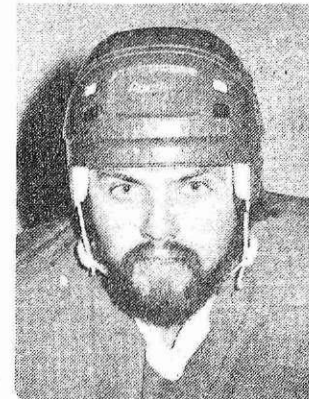
Bojan Raspet (1960) – 4
(napadalec)

Marjan Lah (1958) – 12
(napadalec)

Bojan Magazin (1961) – 23
(napadalec)

Roman Pristov (1955) – 19
(napadalec)

Albin Felc – trener

Drago Medved –
tehnični vodja

MLADINSKO MOŠTVO JESENICE 1982/83

1. Željko Andres (letnik 1967), 2. Edmir Blekić (1965), 3. Enes Crnović (1967), 4. Mitja Grabnar (1967), 5. Marko Korošec (1967), 6. Milan Kozamara (1966), 7. Toni Kurboš (1965), 8. Ermin Midžan (1966), 9. Ferid Midžan (1965), 10. Robert Prestrel (1965), 11. Primož Ravnihar (1968), 12. Andrej Razinger (1967), 13. Adil Sefić (1965), 14. Boris Skumavc (1967), 15. Marko Smolej (1968), 16. Simon Sušanj (1966), 17. Marko Šturm (1966), 18. Toni Tišler (1967).

PIONIRSKO MOŠTVO JESENICE 1982/83

1. Drago Andres (letnik 1968), 2. Miha Blagne (1970), 3. Mitja Blažič (1970), 4. Borut Brglez (1970), 5. Igor Dremelj (1968), 6. Janez Egart (1968), 7. Jugoslav Grbić (1968), 8. Stanko Jeklič (1969), 9. Tom Jug (1970), 10. Benjamin Kadirić (1968), 11. David Kamšek (1971), 12. Boris Kunčič (1970), 13. Marko Lah (1968), 14. Sinisa Mihajlović (1968), 15. Ernest Poženel (1971), 16. Tomaž Rant (1968), 17. Marjan Ropret (1968), 18. Senad Salihović (1968), 19. Simon Smolej (1971).

ČLANSKO MOŠTVO HK KRANJSKA GORA 1982/83

1. Husein Alagić (letnik 1962), 2. Vojko Berliš (1956), 3. Miran Borštnar (1957), 4. Sead Čatak (1955), 5. Miloš Ferk (1959), 6. Bernard Klemenc (1964), 7. Miran Knežević (1960), 8. Rok Kolbl (1964), 9. Matjaž Kopitar (1965), 10. Janez Kovačec (1960), 11. Miha Lah (1962), 12. Leon Markovčič (1961), 13. Jože Medved (1953), 14. Miran Noč (1964), 15. Miloš Potočnik (1961), 16. Drago Razinger (1954), 17. Jože Šlibar (1957), 18. Boris Štros (1960), 19. Jože Šturm (1964), 20. Janez Terseglav (1958), 21. Primož Žagar (1964).

PIONIRSKO MOŠTVO HK KRANJSKA GORA 1982/83

1. Uroš Bučar (letnik 1969), 2. Dušan Dragosavac (1970), 3. Edvard Egart (1969), 4. Nedin Hadžisulejmanović (1970), 5. Andrej Jakelj (1972), 6. Bojan Jan (1969), 7. Damjan Jan (1971), 8. Borut Kejžar (1969), 9. Željko Kešina (1968), 10. Peter Lah (1971), 11. Vojko Majetič (1969), 12. Blaž Mlakar (1970), 13. Marko Poklukar (1968), 14. Rado Razinger (1968), 15. Aleš Sodja (1971), 16. Diko Stević (1968), 17. Renato Šuler (1969).

MLADINSKO MOŠTVO HK KRANJSKA GORA 1982/83

1. Semir Bešić (letnik 1967), 2. Nijaz Čamdžić (1967), 3. Brane Čimžar (1967), 4. Zmago Dolinšek (1965), 5. Janez Drole (1968), 6. Svetko Fortula (1967), 7. Milan Gorza (1967), 8. Semir Hadžić (1967), 9. Marko Komljanec (1966), 10. Drago Pretnar (1965), 11. Sajid Salihović (1967), 12. Almir Sefić (1966), 13. Milan Tarman (1967), 14. Janez Tušar (1966).

POJAV DOMOBRANSTVA IN NJIHOVE PRVE POSTOJANKE NA GORENJSKEM

Odlomek iz knjige Kokrški odred

O nemških in domobranskih enotah ter njihovih izgubah ni zadostnih podatkov, ocenjeno pa je bilo, da je sodelovalo najmanj 300 policistov in 25 domobrancev iz Kranja, ki so poznali tamkajšnji teren. Odrredni poročila govore, da je tedaj padlo 12 Nemcev, dosti več pa je bilo ranjenih, domobranci so zgubili le enega moža.

Poveljstvo 3. bataljona, ki je bilo pobudnik in nosilec dogodkov, se je le z majhnim oddelkom oddvojilo od svoje glavnine. V odločilnih trenutkih je zato bataljon ostal brez pravega poveljstva. Ker je bil šele ustanovljen, je ta slabost prišla še bolj do izraza.

Podobno napako je storilo tudi poveljstvo 2. bataljona, ko je le 22 borcev poveljeval sam bataljonski komandant, ki je tedaj padel.

Dobro zastavljeno delo se kljub prisotnosti odrednega komandanta ni končalo z uspehom.

Ves 3. bataljon je ta dan porabil 65 nabojev za brzostrelko, 200 nabojev za flet, 30 za sarca, 42 za mavzer puške in 126 za italijanske puške. Skupina 2. bataljona pa je potrošila 40 nabojev za angleško brzostrelko, 50 nabojev za mavzer puške, 172 nabojev za italijanske puške, 100 nabojev za nemško brzostrelko in 16 nabojev za pistolo.

Tako je 3. bataljon potrošil 453 različnih nabojev, največ za flet, in sicer sredi planjave, 2. bataljon pa 378 nabojev, največ italijanskih, tudi na senoži. To dokazuje, da so se vsi mitraljezi 2. bataljona že umikali oziroma prešli na bolj prikrito položaje in da na čistini med umikajočimi ni bilo nobenega.

Ker je komandant Stanislav Dobret-Karlo v 2. bataljonu KO prinesel novo udarnost, je odredni štab poskrbel za to, da so ime padlega, popularnega, požrtvovalnega in hrabrega komandanta vnesli v spisek borcev 2. bataljona na prvo mesto. Ob klicanju njegovega imena je desnokritni tovariš odgovarjal z besedami: »Padel za svobodo!«

Izguba komandanta Stanislava Dobreta-Karla je bila boleča predvsem zato, ker je tedaj na splošno primanjkovalo sposobnega vojaškega kadra. Borci, ki so bili z njim v Gozdu, pa so bili s posebnim poveljem pohvaljeni. O zadržanju domačinov pa poročilo pravi:

»Vaščani Gozda so pokazali odlično moralo. Hladnokrvno in pogumno so prenesli izgubo svojih domov, mi pa jim bomo skušali nuditi vsa moralna in materialna pomoč. O tem smo se že pogovorili z gospodarsko komisijo in s terensko organizacijo tega sektorja.«

Da so bili Gojzani res taki, so potrldili tudi po vojni, ko so obnavljali požgane domačije. Skupaj s prebivalci Vetrnega, Seničnega, Križev, Sebenj in Pristave pa so 7. oktober, dan, ko jim je sovražnik požgal domove, sprejeli kot svoj praznik. Za tak praznik bi upravičeno lahko vzeli tudi 26. julij, dan, ko je bila v njihovi bližini 1941. leta ustanovljena prva Tržiška četa.

Borci Kokrškega odreda se zdaj iz leta v leto okoli 7. oktobra srečujejo v partizanskem Gozdu. To je ta kraj zaslužil.

OKTOBRSKA ŽIVAHNOST PO BATALJONIH

Spet mineri 1. bataljona pod Stolom — Nastop ostrostrelcev — Novinci prisegajo in s transporti odhajajo prek Save — Tretji bataljon se prek Kokre premakne pod Krvavec, a se takoj vrne — Mobilizacija — Pričakovanje brigad 4. operativne cone na Cerkljanskem, ki pa jih ni bilo — Domobranci ne mirujejo — Pritisk pod Storžičem — Dezertacija Jožeta Urbanca-Gašperja, ki povzroči veliko škodo in žrtev — Večdnevne hajke pod Storžičem — Ugoden teren 1. bataljona pod Stolom in njegove številne akcije — Prinašanje streliva, eksploziva in orožja iz oddaljenega Martinj vrha — Popuščanje bojne udarnosti.

Odred je tudi v nadaljnjem delovanju kazal vse lastnosti vojaškoteritorialne enote, k čemur ga niso silele samo potrebe, temveč tudi večkratna opozorila in povelja nadrejenih poveljstev. Zato bo kronika še naprej obdelovala odred po bataljoni.

Najprej pa je treba zapisati, da so prav tisto jutro, to je 7. oktobra, ko je pogorela vasica Gozd in je padel komandant 2. bataljona Stanislav Dobret-Karlo, ki ga je zdaj začasno zamenjal Anton Lakota-Marjan, mineri 1. bataljona pod Stolom že ob 6. uri spet minirali del železniške proge.

V akcijo sta odšla samo dva borca minerske desetine. Blizu Potokov, med postajama Žirovnica-Javornik, kjer so največkrat minirali, sta namestila na tračnico 4 kg eksploziva »808«. Sprva sta hotela vreči v vlak tovorni vlak, in sicer s pomočjo poteznega sprožilca. Ker pa se jima je nekako pretirala žica, to ni uspelo. Zato sta razstrelila le progo.

K poročilu vsake minerske akcije je bilo treba dodati skico. V bataljonskem poročilu, ki govori o tej akciji, je namesto skice spodaj zanimiva pripomba, ki pravi:

»Ker je bila progna na tem mestu že mnogokrat minirana, mislimo, da ni potrebe po vedno novih skicah. Če pa je, nam sporočite!«

Tako tudi ta dan ni potekel brez akcij, ki so sredi Gorenjske vznemirjale okupatorje. Če k temu dodamo še delo enot Jeseniško-bohinjskega odreda, ki so se prejšnji in tisti dan pojavljale v Zgornjesavski dolini, in akcije Skofjeloškega odreda, potem je jasno, da so bile okupatorjeve oblasti lahko zaskrbljene.

Še isti večer, 7. oktobra 1944, se je spustila pod Stol tudi skupina ostrostrelcev 1. bataljona in streljala na železniško polico, ki se je zadrževala na železniški postaji Žirovnica. Zadeli niso nikogar, dosegli so pa določen preplah. Prav ta dan, 7. oktobra, je dolžnost novega komandanta 1. bataljona KO prevzel podporočnik Avgust Čufar-Ferdo.

Tretji bataljon bi bil moral nadaljevati pot prek Kokre proti vzhodu in pod Krvavcem zamenjati 2. bataljon, ki se je medtem zbral pod Storžičem, vendar so dogodki v Gozdu in silovito deževje te namere trenutno zaustavili. Najprej se je bilo spet treba urediti, obnoviti izgubljeno opremo ter si oskrbeti hrano. Spet je bila v tem najbolj agilna 2. četa, iz katere je komandir Mihael Karo-Korel odbral 30 borcev, ki so v ravninski vasi opravili kazensko-oskrbovalno akcijo.

Medtem je politkomisarski kader pripravljati novice na prisego. Razložene so jim bile dolžnosti in pravice partizanov, kot jih je določal partizanski zakon. Naslednji dan je ob prisotnosti vsega bataljona priseglo 20 novincev, kar je bil za vse spet zelo svečan dogodek.

Bataljon je potem zbral 30 tovarišev, ki jih je spremstvo odvedlo pod Stol v 1. bataljon, kamor je prav tedaj večjo skupino poslal tudi 2. bataljon. Od tu je transport novincev, ki so jih mobilizirali vsi trije bataljoni, krenilo prek Save proti Martinj vrhu. Isti dan, 11. 10. 1944, sta prišla v 3. bataljon pod Storžič tudi politkomisar odreda in France Perovšek, član OBKOM za Gorenjsko. Najprej sta imela z bataljonskim štabom sestanek, na katerem je bataljon dobil nalogo, naj takoj odrine pod Krvavec, kajti razen nekaterih obveščevalcev tam ni bilo nobene partizanske enote.

Nato je France Perovšek govoril zbranimu bataljonu. Na zanimiv način je borcev govoril o razmerah doma in v svetu, nato pa jih je z navdušujočimi besedami pospremil na vroče cerkljansko območje.

Čeravno sta bila komandant in politkomisar 3. bataljona udarna in hrabra poveljnika, v tem pa so jima bili podobni še nekateri borci v četah, se je bataljon previdno odpravil prek Kokre. S 85 borci je odrinil 11. oktobra zvečer. In ko je pod Predvorom brez streljanja hitro prešel Kokro, se je proti jutru za nekaj ur ustavil blizu Možance. Ko se je zdanilo, je odrinil še malo vzhodnje in višje in se nato, upoštevajoč izkušnje 2. bataljona in napotke odrednega štaba, konspirativno utaboril malo nad Stefanjo goro. Tu se je takoj začel pripravljati na akcije.

A pri tem je takoj začutil, da je osamljen, kajti na terenu ni dobil ne političnih delavcev ne gospodarske komisije, prek katere naj bi se oskrbel s hrano. Tukajšnji teren je bil tako občutljiv, da si ni smel privoščiti prav nobene napake, tudi ne pri nabavi hrane. Saj bi si jo lahko kje vzeli sami, a s tem bi naredili več škode kot koristi. Poleg tega naj bi vsaj nekaj dni, dokler se ne bi utrdili, ostali nezapaženi. Z nasilno oskrbovalno akcijo bi se sami odkrili in nase pritegnili domobranci.

Po navodilih odrednega štaba so iskali odredne obveščevalce — v bližini nekje se je zadrževal tudi podporočnik Jože Čufar — Skala, a zveze nikakor niso mogli vzpostaviti.

Drugi dan, kar so se zadrževali na tem sektorju, so končno le dobili zvezo s kurirji vojaške linije, vendar si z njimi niso mogli dosti pomagati. Ta dan je nato mimo bataljona s svojim malim spremstvom prišel tudi Andrej Stegnar-Silvo, ki je bil do nedavnega sekretar KP za okrožje Kamnik in je imel dosti sveže podatke.

(SE NADALJUJE)

SENCA KLJUKASTEGA KRIŽA SE ŠOPIRI VSEPOVSOD — tako tudi zatemnjuje oba svetova, med katerima nita dijakovo življenje: Svet, iz katerega prihaja, je zginjal vse bolj iz ospredja mlade, dnevno se razjasnjujoče zavesti... svet, ki je bil podeželsko omejen, po možnostih za eksistenčne spremembe ozek... po svoji bajtarski odvisnosti takega socialnega značaja, da posameznik, ki zmore količjak odpora proti taki življenjski zapostavljenosti, vedno sili ven iz svojega sveta.

In iz takega sveta je tudi silil Zdravko.

Tega sveta se je dijak otcpal...

Zato se je že nekdanj rekalo o ženitvah na kmete, ki so možne le takim, ki imajo kaj... da pred svojim zaplankanim hribovskim svetom tako imenovani posestnikov »postanejo nekaj...«

Zato so že nekdanj odhajali kočarji in razni kmečki proletarci v tujino na delo, pred prvo svetovno vojno že v Romunijo in Bosno, pozneje pa drugam... v nemške kraje pa itak neprenehoma.

Zato se je v dijakovi zavesti utrjevala vera v boljši svet, ki ga bodo sestavljali boljši ljudje bodočih dni... ker je prebil obroč te poniževalne bajtarske sfere, tisto nečastno bajtarsko podvrženost napram posestniku, nasploh tisto opredeljenost, da si nemanči!... Tega sveta se je dijak otcpal... pri tej borbi s samim seboj pa je prišel v bližino velike nevarnosti: Ob odklonitvi vsega, kar je bilo zanj dom in domači kraj

VALENTIN POLANŠEK

58

ROMAN

KRIŽ S KRIŽI

in soseska, je ogrožala neka skrita sila tudi vse drugo, koder dijak izvir, miselnost in govorica, jezik... Takih usod je bilo še in še v skurni slovenski zgodovini ob krutem sosedu Nemcu skozi stoletja »tako imenovani bivanja« drug ob drugim.

V Zdravkovi duši ni bilo nevarnosti, da bi gledal iz takega omahljivega stališča na zaostali nekdanji svet.

O ne! Glede slovenstva so od doma rastle zdrave korenine! Teh ni ogrožala nobena sladkobna nacionalsocialistična ideologija.

Glede jezika si je dijak pogosto dejal: V bistvu so vse nemške šole velika laž! Saj niso pravična pot do izobraženstva! Zakaj potem ne nudi nam tudi slovenščine?

Kot prvotnega jezika? Kot materinščine?

Ko nas torej okrajaje za naravno pravico, je vse šolanje velika laž! Kako naj Slovenec »nemško misli?«

In, če je kaj takega mogoče, kaj si naj pravi Nemec misli, če bodo kar tako »delali iz drugih ljudstev« Nemce?!

Je svinjarija, da nas odtujujejo od slovenstva!

Kaj ni vse svinjarija, kar se danes dogaja?

Zakaj ne smejo ljudje glasno izreči svojih misli?

Ali bo potem po vojni, po zmagi, drugače?

Zakaj ne bi zmagali drugi?

Kako naj Nemci zmagajo?

Kdorkoli bo zmagal, bo za Hitlerja polomija, ker preganja slovenski jezik.

Če je bil za dijaka prvi svet... domačjski svet, zgrajen zgolj na socialni krivici, je bil drugi svet... svet učenja in tujine, nekaj zamočanega.

Po socialni plati je vladalo nekako izenačenje, po principu, da ima otrok itak povsod ubogati, pa se odrasli morajo to storiti, je bil podobno domačjskemu... zaradi cilja in načrtovanega vzgajanja pa je bil svet učenja in tujine povsem nekaj novega, nekaj nasprotnega vsemu, kar je imelo za mladega človeka iz družinskega okolja največji pomen: slovenstvo in vernost!

Slovenstvo pa je bilo tudi v Kranju istemu kljukastemu križu napoti kakor doma na Koroškem...

Stalna pripravljenost ubogati pa ima v sebi tudi nevarnost, da začneš klečepaliti! Koliko je ubogal po kmetih, ko je opravljal razna dela! si je priznaval dijak.

Le sedaj tukaj v dijaškem domu in v šoli je uboganje nekaj drugega kot prej kdaj. Vtepajo nam pokorščino in govorijo o disciplini, da se mi zdi, ali so oni norci ali pa hočejo iz nas napraviti norce.

Svet šolanja v Kranju pa je bil po svojem bistvu razklan na dve sferi: prva sfera je bila tradicionalna plat učiteljska, torej zavoda, ki proizvaja učitelje in vzgojitelje, ki bodo nekoč stebri in služabniki bodoče družbe. To je znan klasičen namen te šole... A drugo je bilo na šoli s tistim hajotom... s hitlerjugend... kar je na zunaj delalo morda vtis, da HJ-sluzba uspeva, v jedru pa je bila nejasna zamotanost, pri posameznikih pa očitno tisto, kar je treba prenesti tako nekako, kakor so prenašali bolečine pri cepljenju proti tifusu.

Da po taki dvojnosti nastanejo napetosti, je pričakovati... in v takem napetostnem polju je hočeš nočeš moral vzdržati mladenič...

Da poleg tega zaradi različnosti domačjskega in tujega sveta nastanejo še v mladeniču samem dodatne napetosti, je tudi pričakovati... in v taki vznemirjenosti je moral obstati.

Politika, politika, politika in ideologije in ideologija... NSDAP govornice in članki in vsake vrste vplivanje. In se je rekalo: Firer je dejal, kdor ni z nami, je proti nam!

(SE NADALJUJE)

MIHA KLINAR

25

TANGENTE OB BOROVI ROMANU »ODLOŽENI«

(IZPISI IZ DNEVNKA)

In druge enote IX. korpusa, ki so zadnjo tretjino marca in prvo tretjino aprila 1945 doživljale svojo »Sutjesko«? Tega najbrž v Dulesovi knjigi ni, kakor najbrž tudi tega ni, da so skrajšali vojno na tem področju prav partizani IX. korpusa. Ta se je kljub zdesetkanim enotam prebil s svojimi divizijama na Kras, od koder je XXX. divizija prešla v ofenzivo in že 30. aprila 1945 potrkala na vrata Trsta, XXXI. divizija pa je začela zadnji boj za osvoboditev Gorice in Tržača proti izlivu Soče.

Brez dvoma je pri tem prehodu več kakor zdesetkanega IX. korpusa v ofenzivo pomagalo prodiranje IV. jugoslovanske armade, ki jo je sovražnik sprva podcenjeval, morda celo do 15. aprila 1945, ali pa ni pravilno ocenil njenih namenov. Treba je vedeti, da je naša IV. armada v svoji ofenzivi od 20. do 28. marca 1945 osvobodila vzhodno Liko in Bihač, do 15. aprila 1945 je zaključila tako imenovano liško-primorsko operacijo, v kateri je osvobodila zahodno Liko in hrvatsko Primorje, z morskimi desantom pa otoka Pag in Rab. Potem pa se je začelo tisto, kar je najbolj vznemirilo nemškega generala SS Karla Wolffa, ki je angloameriške poveljstvo že obljubil, da bo do 1. maja 1945 umaknil nemške enote z italijanske fronte za mejo predvojne Italije in si »prislužil« pri zahodnih zaveznikih milost, da ga ne bodo postavili pred sodišče za vojne zločine. To je povzročilo Wolffovo »spreobrnitev« in ne to, kar navaja Stern s citatom iz Dulesove knjige »Unternehmen Sunrise«, v kateri takratni šef ameriške CIA trdi mimo tega tudi to, da je

bil »general SS Karl Wolff edini esesovski general, ki je dočkal konec vojne čistih rok«, kakor da v letih 1943—1945 ni bilo nobenih vojnih zločinov nemške soldatske na okupiranem nemškem ozemlju Italije, ali pa šef ameriške CIA Allen Dulles represalij nad civilnim prebivalstvom, množičnih streljanj in požigov vasi zlasti v Slovenskem Primorju in Istri na ozemlju predvojne Italije ni smatral za vojne zločine.

Prav odnos zahodnih zaveznikov do najvišjega Himmlerjevega in Hitlerjevega polnomočnega generala SS in policije v Italiji (o tem seveda takrat nismo ničesar vedeli), meče na zadnjo nemško ofenzivo na partizanske enote v Slovenskem Primorju še večjo senco suma, da ta ofenziva ni bila samo nemška zamisel. Ta zamisel na srečo ni mogla biti do kraja uresničena zaradi ofenzive IV. jugoslovanske armade proti Reki med 16. in 28. aprilom 1945. Razbremenila je nemški pritisk na enote IX. (pa tudi VII.) korpusa na Primorskem (in Dolenjskem). V tem času je IV. armada z desantskimi akcijami osvobodila otoke Krk, Cres in Lošinj ter se izkrcala v Istri, po kopnem pa je prodirala proti Reki in se zapletla v boje z Nemci, ki so se utrdili na Rečini in med Snežnikom in morjem.

Najbrž ni samo naključje, da na Reki in pri Klani Nemci niso hoteli popustiti in da je na tem področju padlo ali bilo ranjenih toliko naših borcev. (O teh bojih bi lahko napisal pričevanje tudi urednik Železarja Joža Varl, ki je bil kot borec Prekomorske brigade prav na tem bojišču ranjen — prip. M. Kl.).

Reke ni bilo mogoče zavzeti z juriši. Naleti naših borcev so se drobili. Fronte pri Klani ni bilo mogoče prebiti, kakor bi štab IV. armade želel. Tedaj je Vrhovni komandant maršal Tito ukazal štabu IV. armade, naj s svojimi enotami obide obkoljene Nemce na reškem sektorju fronte. Tako je potem 27. aprila 1945 obšla s svojim desnim krilom utrjene nemške položaje pri Klani. Enote tega krila, med njimi tudi motorizirane in tankovske enote IV. armade, so začele prodirati proti Ilirski Bistrici in Pivki. Večji del svojih sil je tako lahko usmerila proti Trstu, kjer se je 1. maja 1945 združila z enotami XXX. divizije IX. korpusa ter z njimi in delavskimi enotami tržaškega proletariata, ki ga je dvignila z vstajo Delavska enotnost (sindikalna organizacija Osvobodilne fronte slovenskega naroda in protifašistične italijansko-slovenske unije), osvobodila Trst.

(SE NADALJUJE)

56. člen

Pravico do stanovanjskega posojila iz predhodnega člena imajo delavci, ki želijo na tak način rešiti svoje stanovanjske vprašanje na območju občin Jesenice, Radovljica in delavci iz drugih občin, od koder je možen vsakodnevni prihod na delo z rednimi prevoznimi sredstvi.

V izjemnih in upravičenih primerih lahko pristojni delavski svet odloči tudi drugače.

57. člen

Maso razpoložljivih sredstev za kredite razdelimo:

- za nakup etažnih stanovanj v družbeni gradnji,
- za individualne gradnje,
- za nakup stanovanja ali hiše v zasebni lasti,
- za organizirano združeno gradnjo,
- za adaptacije.

58. člen

Višina kreditov ne sme presegati omejitev, določenih z družbenim dogovorom v SR Sloveniji in je odvisna od zbranih in izločenih sredstev. Za posamezne namene se določi z letnim planom.

59. člen

Po zaključenem postopku odločanja v temeljni organizaciji oziroma delovni skupnosti o dodelitvi stanovanjskih posojil se s posojiljemalci sklenejo ustrezne posojilne pogodbe z navedbo obveznosti posojilodajalca in posojiljemalca.

Pogodba mora vsebovati: višino posojila, način zavarovanja vračila, višino anuitete, čas vračanja, ki ne sme biti daljši kot 20 let, vključno z moratorijem za odplačevanje, pogoji vrnitve za primer, če delavec na katerikoli način odpove delovno razmerje.

Pričetek rednega odplačevanja se prične po treh letih po prejemu posojila. V času moratorija se k posojilu prištevajo interkalarne obresti.

60. člen

Upravičenci do stanovanjskega posojila, ki jim v preteklih letih ni bilo dodeljeno posojilo do sprejete maksimalne višine (do limita za posamezno leto), lahko v naslednjih letih uveljavijo pravico do dodelitve razlike stanovanjskega posojila, ki je bilo določeno za leto odobritve posojila. Posojiljemalci, ki so v celoti že uveljavili pravico do stanovanjskega posojila, niso upravičeni do uveljavljanja razlike, če se v naslednjih letih zviša zgornja meja posojila.

61. člen

V primerih, kadar ima posojiljemalec stanovanjsko pravico na stanovanju, ki je last katerekoli temeljne organizacije ali delovne skupnosti v železarni Jesenice, se mora ob dodelitvi posojila obvezati, da bo stanovanje izpraznil in ga dal na razpolago lastniku najpozneje v 36 mesecih po prejemu posojila.

Če posojiljemalec ne izprazni družbenega stanovanja v roku, ki je določen s pogodbo, mora plačevati mesečno obveznost v višini 10 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka v železarni Jesenice v preteklem letu. Dodatno obveznost prične plačevati z dnem, ko poteče rok za izpraznitev stanovanja.

62. člen

Če pride do spora zaradi razdelitve stanovanj delavcem ali stanovanjskih posojil, tak spor rešuje notranja arbitražna komisija na način, kot je določen v samopravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo.

III. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

63. člen

Ta sporazum sprejmejo delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti in je sklenjen, ko ga sprejme večina delavcev vsake temeljne organizacije in delovne skupnosti na referendumu.

64. člen

Pobudo za spremembe in dopolnitve lahko podajo:

- vsak delavec temeljne organizacije in delovne skupnosti,
- organi samoupravljanja in delavske kontrole v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti,
- sindikat in druge družbenopolitične organizacije.

Pobude za spremembe morajo biti konkretne in obrazložene.

65. člen

Vse spremembe in dopolnitve tega sporazuma se sprejemajo po enakem postopku in načinu, kot je sprejet sporazum.

66. člen

Na osnovi tega sporazuma mora vsaka temeljna organizacija in delovna skupnost sprejeti pravilnik o urejanju stanovanjskih zadev najpozneje v roku šestih mesecev.

Z dnem uveljavitve novega pravilnika preneha veljati dosedanja pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj v delovni organizaciji Železarna Jesenice, ki je bil sprejet 31. maja 1978.

67. člen

Delavski svet železarne Jesenice ugotovi s sklepom, da je bil ta sporazum sprejet z večino glasov v vsaki temeljni organizaciji in delovni skupnosti.

Sporazum prične veljati osmi dan po sprejemu ugotovitvenega sklepa.

Anton Miklič
predsednik DS
železarne Jesenice

Na podlagi samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarna Jesenice, zakona o stanovanjskih razmerjih in 463. člena zakona o združenem delu smo delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti združeni v delovni organizaciji Železarna Jesenice z referenduma dne 23. decembra 1982 sprejeli

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ENOTNEM UREJANJU STANOVANJSKIH ZADEV

1. TEMELJNA DOLOČILA

1. člen

Delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti smo soglasni, da zaradi večje smotnosti, učinkovitosti in zagotovitve hitrejšega reševanja stanovanjskih problemov skupno rešujemo stanovanjsko problematiko zaposlenih delavcev, določamo enotne osnove in merila stanovanjske izgradnje, določamo uporabo sredstev za financiranje stanovanjske izgradnje in druge pogoje ter kriterije za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev po načelih medsebojne solidarnosti, vzajemnosti in enakopravnosti.

2. člen

Za uresničevanje enotne stanovanjske politike smo se odločili s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, s samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih in s samoupravnim sporazumom o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarna Jesenice.

3. člen

Namensko združena stanovanjska sredstva se uporabljajo po skupnem programu in planih pri reševanju stanovanjskih potreb delavcev temeljnih organizacij in delovnih skupnosti za:

- nakup stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti,
- adaptiranje stanovanj v družbeni lasti,
- dodeljevanje posojil za graditev, dograditev, nakup in rekonstrukcije stanovanj oziroma stanovanjskih hiš v zasebni lasti,
- dodeljevanje posojil za nakup oziroma graditev stanovanj ali stanovanjskih hiš na zemljiškem kompleksu, kjer se izvaja družbeno organizirana, usmerjena stanovanjska gradnja,
- gradnjo oziroma nakup stanovanj v družbeni lasti s sofinanciranjem drugih organizacij združenega dela.

4. člen

Vsak delavec ima pravico do reševanja svojih stanovanjskih potreb pod pogoji, kakor določa ta sporazum in pravilnik, sprejet na osnovi tega sporazuma. Delavci smo soglasni, da pri reševanju stanovanjskih potreb ne more biti odločilno, koliko obstoječega stanovanjskega fonda in sredstev je prispevala posamezna temeljna organizacija oziroma delovna skupnost, ampak dejstvo, kakšne potrebe izkazuje temeljna organizacija oziroma delovna skupnost ob upoštevanju kriterijev iz tega samoupravnega sporazuma in pravilnika, sprejetega na osnovi tega sporazuma.

5. člen

S sredstvi, ki so jih delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti združili za reševanje stanovanjskih potreb, tudi neposredno razpolagajo. Stanovanjske potrebe delavcev temeljnih organizacij in delovnih skupnosti ugotavljamo na enoten način s prednostno listo.

O konkretni dodelitvi stanovanja in stanovanjskega posojila odloči delavski svet ali od delavskega sveta imenovan organ.

6. člen

Delavec pridobi pravico do reševanja stanovanjskih potreb z dnem sklenitve delovnega razmerja.

Pri dodelitvi stanovanj se pod enakimi pogoji kot delavci železarne Jesenice upoštevajo tudi upokojeanci, katerih stanovanjsko vprašanje v času združevanja dela še ni bilo zadovoljivo rešeno ter so v času delovnega razmerja podali zahtevo za zadovoljevanje stanovanjske potrebe.

7. člen

Delavec lahko uveljavlja pravico za rešitev svojega stanovanjskega problema hkrati le v eni izmed oblik, naštetih v 3. členu. Z dodelitvijo družbenega stanovanja pridobi delavec lastnost nosilca stanovanjske pravice s tem, da ima temeljna organizacija oziroma delovna skupnost razpolagalno pravico nad stanovanjem.

II. NAČRTOVANJE STANOVANJSKE GRADNJE IN FINANČNIH SREDSTEV

8. člen

Za skupno reševanje stanovanjske problematike uporabljamo sledeče vire:

- združena sredstva temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, določena s predpisi in dogovorjena z gospodarskim načrtom temeljnih organizacij in delovnih skupnosti,
- z namensko določitvijo sklada skupne porabe za dodeljevanje stanovanjskih posojil,
- anuitet od danih stanovanjskih posojil,
- posojila iz združenih sredstev pri SSS občine Jesenice,
- najemanje stanovanjskih posojil na osnovi vročanja dela lastnih sredstev pri poslovnih bankah,
- posojila drugih organizacij združenega dela za skupno reševanje obojestranskih stanovanjskih vprašanj,
- soudeležba delavcev, ki jim je dodeljeno družbeno stanovanje,
- izdvojeni del sredstev ob razporeditvi ustvarjenega dohodka po zaključnem računu,
- obresti od vročenih ali na kakšni drugi osnovi vloženih sredstev za stanovanjsko gradnjo,
- sredstva investicijskih naložb v programu razširitve proizvodnih zmogljivosti in s tem povečanja števila zaposlenih,
- sredstva skupne porabe, sredstva predvidena z investicijskim ali sanacijskim programom,
- amortizacijska sredstva, ki se vodijo pri Samoupravnih stanovanjski skupnosti (SSS) občine Jesenice,
- druga sredstva.

9. člen

Sredstva iz prejšnjega člena tega sporazuma se oblikujejo kot sredstva temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, ki jih združujejo za reševanje stanovanjskih potreb po načelih solidarnosti in vzajemnosti.

Vzajemno združena sredstva so vprašljiva in se vračajo v skladu z merili ter na način in v rokih, ki jih določa ta sporazum.

10. člen

Višina sredstev za reševanje stanovanjskih potreb se določa s skupnim srednjeročnim programom temeljnih organizacij in delovnih skupnosti.

Z letnimi plani temeljnih organizacij in delovnih skupnosti se zagotavlja skladno s srednjeročnim programom za reševanje stanovanjskih potreb:

- višina sredstev po virih,
- način, po katerem se bodo združena sredstva za reševanje stanovanjskih potreb razporejala za posamezne namene,
- višina sredstev za posamezne namene.

11. člen

Srednjeročno načrtovanje stanovanjske gradnje je sestavni del srednjeročnega programa temeljnih organizacij in delovnih skupnosti in izhaja iz:

- ugotovljenih potreb po novih stanovanjih,
- programa razvoja stanovanjske gradnje delovne organizacije,
- usklajenega programa stanovanjske gradnje SSS občine Jesenice.

12. člen

Srednjeročni načrt mora vsebovati:

- predvideno število izgradnje in nakupa družbenih stanovanj,
- število individualnih gradenj,
- število kadrovskih stanovanj,
- število adaptacij in rekonstrukcij za posodobitev in povečanje stanovanjskih površin,
- potrebna finančna sredstva.

13. člen

Letni načrt stanovanjske gradnje kot sestavni del gospodarskega načrta temeljnih organizacij in delovnih skupnosti predvideva število stanovanj pridobljenih z nakupom ali gradnjo.

V letnem planu se določi razmerje med družbeno in individualno gradnjo.

14. člen

Delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti smo soglasni, da dodeljujemo stanovanja na podlagi enotno opredeljenih socialnih, delovnih in ekonomskih odnosov in meril ob upoštevanju enakopravnosti vseh delavcev, ki združujejo delo v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih v sestavi delovne organizacije.

15. člen

Delavec uresničuje pravico do stanovanja na podlagi vseh v tem aktu določenih osnov.

Osnove se vrednotijo z merili, določenimi v pravilniku.

16. člen

Osnove za uresničevanje pravice delavca do stanovanja so:

- stanovanjske razmere,
- socialne razmere družine,
- zdravstvene razmere družine,
- delovna doba,
- udeležba v NOV ali internacija,
- čas čakanja na stanovanje,
- višina delovnega prispevka,
- težavnost in zahtevnost del,
- višina finančne udeležbe delovne organizacije, v kateri združuje delo zakonec prosilca.

17. člen

Prosiliec brez stanovanja je delavec v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti, ki nima stanovanjske pravice na stanovanju v družbeni lasti ali tisti, ki ni lastnik vseljivega lastniškega stanovanja.

18. člen

Za delavce brez stanovanj se štejejo prosilci, ki:

- bivajo v samskem domu,
- bivajo v baraki ali zgradbi, ki ni označena kot stanovanjski objekt,
- bivajo v zgradbi, ki po sklepu inšpekcijskih služb več ne ustreza gradbeno sanitarnim pogojem,
- imajo po sklepu sodišča odpoved stanovanjskega razmerja,
- imajo manj kot pet kvadratnih metrov stanovanjske površine na družinskih članov,
- bivajo s tri ali več člansko družino v enem prostoru in je to zaključena stanovanjska enota.

19. člen

Za prosilca z neprimernim stanovanjem se štejejo delavci, ki jim je na lastno željo dodeljeno z odločbo začasno stanovanje v barakah ali stanovanjskih hišah, ki nimajo stanovanj zgrajenih po sodobnih normativih.

20. člen

Za prosilce z nezadovoljivim stanovanjem se štejejo delavci, ki:

- stanujejo s starši, oziroma sorodniki v stanovanjskem razmerju ali skupnem gospodinjstvu,
- imajo stanovanje, vendar to ne ustreza po standardih glede na število družinskih članov.

Prosilcem iz predhodnega in tega člena se stanovanjski pojoji točkovno vrednotijo.

21. člen

Socialne razmere v družini se ugotavljajo:

- po številu družinskih članov,
- na osnovi dokazil socialnih in drugih služb.

Socialna ogroženost družine se upošteva tudi v primerih, kadar delavci živijo v samskih domovih, njihove družine pa v oddaljenih krajih, iz katerih ni mogoče dnevno prihajati na delo.

22. člen

Negativne vplive stanovanjskih razmer, ki pogojujejo zdravstveno stanje, poklicne bolezni in invalidnost prosilca ali družinskega člana, se točkovno vrednoti na osnovi pisnega mnenja zdravnika specialista.

23. člen

Delovna doba, ki se upošteva kot osnova za vrednotenje v neprekinjenem ali prekinjenem trajanju, je določena s časom, ki ga je prosilec prebil v eni izmed temeljnih organizacij ali delovnih skupnosti v delovni organizaciji Železarna Jesenice ali delovnih organizacijah SOZD SZ.

Delovna doba, ki se upošteva kot dodatek k osnovi, je tudi čas, ki ga je prosilec prebil v katerikoli temeljni organizaciji ali delovni skupnosti izven Železarne Jesenice ali SOZD SZ, vendar se točkovno manj vrednoti.

Določila prvega in drugega odstavka se v enakem besedilu uporabljajo tudi za zakonca ali za drugega družinskega člana, zaposlenega v železarni Jesenice, na podlagi pisne izjave, da gre za skupno reševanje stanovanjskega vprašanja.

24. člen

Udeležba v NOV ali internacija se vrednoti v primerih, kadar se upravičencu stanovanjsko vprašanje rešuje prvič ali pa do sedaj še ni bilo ustrezno rešeno.

25. člen

Soudeležba zakončeve delovne organizacije pri reševanju stanovanjskega vprašanja prosilca se vrednoti po % posojila za skupno reševanje.

26. člen

Višina delovnega prispevka se prosilcu vrednoti na osnovi rezultatov dela kot letno poprečje.

27. člen

Vrednotenje težavnosti in zahtevnosti del se opredeli v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih.

28. člen

Pri vrednotenju stanovanjskih pogojev prosilcev, ki oba zakonca združujeta delo v železarni Jesenice, se upoštevajo osnovna merila iz členov 22., 23., 24., 26. in 27. tega sporazuma.

Določilo prvega odstavka tega člena velja tudi za otroke in starše prosilca, če gre za skupno rešitev stanovanjskega vprašanja, za kar pa mora biti podana pisna izjava.

29. člen

Kadrovska stanovanja so tista, ki se dodeljujejo po posebni listi, vendar po vnaprej predvidenem programu temeljnih organizacij oziroma delovnih skupnosti v skladu z razširjanjem materialne osnove dela.

30. člen

Sredstva za kadrovska stanovanja se namenijo iz čistega dohodka temeljnih organizacij in delovnih skupnosti ter se namensko razporejajo v sklad skupne porabe. Višino sredstev se določi s srednjeročnimi in letnimi plani temeljnih organizacij in delovnih skupnosti.

31. člen

Iz zbranih sredstev za kadrovska stanovanja se lahko dodeli stanovanje delavcem, ki jih temeljna organizacija oziroma delovna skupnost nujno potrebuje, pa bi jih brez ponudbe ustreznega stanovanja ne mogla dobiti; oziroma za delavce, ki so že v delovnem razmerju, pa so kot izjemno dobri strokovnjaki potrebni temeljni organizaciji oziroma delovni skupnosti.

32. člen

Kadrovska stanovanja se dodelijo delavcem, ki delajo, ali bodo delali na:

- razvoju tehnologije,
- uvajanju nove organizacije,
- uvajanju novih proizvodov, ki bistveno povečajo pogoje gospodarjenja,
- na drugih delih in nalogah, ki pripomorejo k izvajanju pomembnih funkcij neke organizacije,
- delavcem, ki bodo ali že delajo na delih in nalogah, ki so tako pomembne, da bi pomanjkanje povzročilo motnje pri delu in poslovanju ter s tem povzročalo slabše delovne in poslovne rezultate.

Skladno z zastavljenimi cilji za razširitev materialne osnove dela mora biti iz letnega plana razvidna potreba po določenih kadrih in v ta namen določena višina izločenih sredstev.

33. člen

Za kadrovska stanovanja je potreben razpis, za prijavljene prosilce pa se uporabljajo naslednje osnove in merila:

- stanovanjske razmere,
- socialne razmere družine,
- značaj delovnih nalog,
- potrebna strokovnost,
- čas iskanja delavca.

34. člen

Seznam delovnih nalog in listo prosilcev za kadrovska stanovanja pripravijo vodstva temeljnih organizacij in delovnih skupnosti v sodelovanju s strokovnimi službami na osnovi letnega plana kadrov in srednjeročnega razvojnega načrta.

Postopek za dodelitev kadrovskih stanovanj je enak kot za ostale pričakovalce in se ob dodelitvi uporabijo vsa določila tega sporazuma.

35. člen

Delavci smo sporazumni, da je za hitrejše reševanje stanovanjskih vprašanj vsak dolžan prispevati lastno udeležbo za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja v skladu s svojim socialnim stanjem in ekonomskimi možnostmi.

36. člen

Imetniki stanovanjske pravice družbenega stanovanja bodo vplačali denar za lastno udeležbo v sklad skupne porabe temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti, ki jim stanovanje dodeli.

37. člen

Višina lastne udeležbe je odvisna od doseženega dohodka na družinskega člana, izračunana iz skupnega dohodka družine in primerjave s poprečnim mesečnim dohodkom na zaposlenega v SR Sloveniji v letu pred pridobitvijo družbenega stanovanja.

Odstotek lastne udeležbe znaša od 1 do 20 % in je odvisen od nabavne vrednosti stanovanja, od stanovanjske površine in starosti stanovanja.

38. člen

Lastna udeležba za pridobitev stanovanjske pravice se na osnovi izdane odločbe vplača v enkratnem znesku.

V izjemnih primerih lahko delavski svet temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti ali pristojni organ delavskega sveta da soglasje, da se vplača 50 % lastne udeležbe ob pridobitvi stanovanja, ostalih 50 % pa v največ šest enakih mesečnih obrokih.

Šteje se, da je lastna udeležba vplačana z dnem vplačila zadnjega obroka pri obročnem vplačevanju.

39. člen

Lastno udeležbo so dolžni prispevati tudi delavci, ki jim je dodeljeno kadrovska stanovanje in delavci, ki se po preteku garancijske dobe izselijo iz solidarnostnega stanovanja, oziroma pridobijo stanovanjsko pravico, in sicer po veljavnih pogojih na dan izselitve oziroma pridobitve stanovanjske pravice.

40. člen

Plačilo lastne udeležbe je obvezno za vsa stanovanja, ki ustrezajo stanovanjskim standardom.

41. člen

Družine s težjim gmotnim položajem, ki pred vselitvijo ne morejo vplačati na podlagi določenih kriterijev lastno udeležbo, jo vplačajo po vselitvi s tem, da se zavežejo namensko varčevati pri banki, za kar morajo dovoliti administrativno prepoved na osebni dohodek za najkrajšo možno varčevalno dobo.

42. člen

Kdor odkloni vplačilo lastne udeležbe, ne more pridobiti stanovanjske pravice nad družbenim stanovanjem in se vloga za stanovanje odloži v skladu s 56. členom tega sporazuma.

43. člen

Delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti smo soglasni, da mora zaradi lažjega uresničevanja plačilo lastne udeležbe vsak prosilec za stanovanje skleniti z banko pogodbo o namenskem varčevanju v skladu s svojim socialno ekonomskim položajem ali drugače zagotoviti sredstva za plačilo lastne udeležbe.

44. člen

Lastno udeležbo je dolžan plačati tudi delavec, ki se seli v večje ali več vredno stanovanje glede na razliko v revalorizirani vrednosti prejšnjega in novo pridobljenega stanovanja.

45. člen

Lastna udeležba bo vrnjena iz sklada skupne porabe po preteku desetih let od vplačila v enkratnem znesku in s 3 % obrestno mero.

46. člen

Kdor se izseli iz stanovanja pred iztekom določene dobe za vračilo lastne udeležbe, se mu ta vrne takoj v enkratnem znesku s pripadajočimi obrestmi.

47. člen

Do vrnitve lastne udeležbe je upravičen tudi delavec, ki se preseli iz večjega v manjše stanovanje, in sicer v sorazmerju z revalorizirano vrednostjo prejšnjega in novo pridobljenega stanovanja.

48. člen

Lastne udeležbe so oproščeni tisti delavci, ki imajo manj kot 20 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka SR Slovenije na družinskega člana v letu pred pridobitvijo stanovanjske pravice.

49. člen

Delavci se bomo zavzemali, da se bo pri dodeljevanju družbenih stanovanj upoštevalo naslednje standarde:

- samski osebi pripada garsonjera s stanovanjsko površino do 32 kv. m,
- dvema osebama pripada enosobno stanovanje s stanovanjsko površino okoli 45 kv. m,
- trem osebam pripada dvosobno stanovanje s stanovanjsko površino okoli 58 kv. m,
- štirim osebam ali več pripada dvoipol ali trosobno stanovanje s površino okoli 70 kv. m.

Odstopanje od teh standardov je možno v primerih, kadar razmere v reševani družini to narekujejo ali kadar stanovanje z določenim normativnim nazivom ne dosega ali presega normirano kvadraturu.

50. člen

Prednostna lista se dopolnjuje vsako leto v prvem tromesečju z novimi prosilci oziroma s prevrednotenjem meril, ki so posledica spremenjenih razmer že na prednostni listi uvrščenih prosilcev. Spremembe upravičencev do stanovanja, ki izhajajo neposredno iz dela, so:

- delovna doba,
- čas čakanja na stanovanje,
- višina delovnega prispevka,
- težavnost in zahtevnost del

in se letno dopolnjujejo.

51. člen

Če imata dva ali več prosilcev enak seštevek vrednosti vseh osnov, dobljenih z uporabo meril, ima prednost delavec z višjim vrednotenjem osnov po naslednjem vrstnem redu: stanovanjske razmere, socialne razmere, težavnost del, višina delovnega prispevka.

52. člen

Na podlagi prednostne liste in sklepa delavskega sveta temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti se upravičencu izstavi odločba o dodelitvi stanovanja. V sklepu mora biti stanovanje individualizirano.

Imetnik stanovanjske pravice se vseli v stanovanje z dnem, ki je določen na odločbi. Imetnik stanovanjske pravice ne sme sklopiti podnajemniških razmerij, ki so v nasprotju z občinskim odlokom in brez soglasja delavskega sveta temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti.

53. člen

Kadar prosilec odkloni dodeljeno ustrezno stanovanje iz neutemeljenih razlogov, se reševanje njegovega stanovanjskega vprašanja odloži za dve leti. Po preteku dveh let se na njegovo željo primer lahko ponovno obravnava.

Kot neutemeljeni razlogi se štejejo: odklonitev zaradi lokacije, če ni centralnega ogrevanja, ustreznega lega ali nadstropje, starost objekta, če stanovanje ustreza stanovanjskim standardom, če prosilec ne vplača lastne udeležbe ob dodelitvi stanovanja.

Odklonitev zaradi prej navedenih vzrokov ni neutemeljena, če obstajajo v družini prosilca utemeljeni zdravstveni ali drugi razlogi, ki jih je potrebno upoštevati ob dodelitvi stanovanja.

54. člen

Strokovna služba pripravi na podlagi osnov in meril iz pravilnikov temeljnih organizacij in delovnih skupnosti skupno prednostno listo za vse prosilce delovne organizacije.

Sklep o dodelitvi stanovanja sprejme v skladu s prioriteto listo delavski svet tiste temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti, v kateri dela delavec, ki bo stanovanje dobil.

Delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti smo sporazumni, da se stanovanja, ki jih imetnik preneha uporabljati, dodeljujejo na način, določen v 4. členu tega sporazuma.

55. člen

Stanovanjska posojila se dodeljujejo z namenom, da se hitreje rešujejo stanovanjska vprašanja delavcev v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih.

Sredstva za reševanje stanovanjskih potreb delavcev se odobrijo kot dolgoročna posojila za naslednje namene:

- za nakup stanovanja oziroma stanovanjske hiše,
- za gradnjo stanovanjske hiše,
- za rekonstrukcijo obstoječega stanovanja ali stanovanjske hiše pod pogojem, da se s tem poveča za družino potrebna stanovanjska površina,
- za izgotovitev, dograditev ali nadgraditev stanovanjske hiše oziroma stanovanja v že obstoječi stanovanjski hiši,
- za izboljšanje stanovanja v skladu z obstoječimi zahtevami stanovanjskega standarda.

VOZNI REDI

za prevoze delavcev na delo in z dela, ki jih opravlja

INTEGRAL

TOZD potniški promet Jesenice

POPRAVLJEN VOZNI RED ZA AVTOBUSNO LINIJO ŠT. 1: PODBREZJE-ZAPUŽE-JESENICE

NP	D	V	V		Postaje	V	D	NP	V
1	2	3	4			5	6	7	8
4.50	5.01	12.50	20.50	O	PODBREZJE	7.03	14.54	15.05	23.03
4.56	5.07	12.56	20.56		Posavec	6.57	14.48	14.59	22.57
4.59	5.10	12.59	20.59		Dobro polje	6.54	14.45	14.56	22.54
5.04	5.15	13.04	21.04		Brezje	6.49	14.40	14.51	22.49
5.06	5.17	13.06	21.06		Črnivec	6.47	14.38	14.49	22.47
5.09	5.20	13.09	21.09		Podvin	6.44	14.35	14.46	22.44
5.15	—	13.15	21.15		Zapuže	6.38	—	14.40	22.38
5.18	—	13.18	21.18		Begunje	6.35	—	14.37	22.35
5.20	—	13.20	21.20		Poljce	6.33	—	14.35	22.33
5.23	—	13.23	21.23		Rodine	6.30	—	14.32	22.30
5.25	—	13.25	21.25		Smokuč	6.28	—	14.30	22.28
5.27	—	13.27	21.27		Doslovce	6.26	—	14.28	22.26
5.29	—	13.29	21.29		Breznica	6.24	—	14.26	22.24
5.31	—	13.31	21.31		Zabreznica	6.22	—	14.24	22.22
5.34	5.34	13.34	21.34		Moste	6.19	14.21	14.21	22.19
5.36	5.36	13.36	21.36		Potoki	6.17	14.19	14.19	22.17
5.39	5.39	13.39	21.39		Koroška Bela	6.14	14.17	14.17	22.14
5.41	5.41	13.41	21.41		Javornik	6.13	14.15	14.15	22.13
5.44	5.44	13.44	21.44	P	JESENICE, Železarna	6.10	14.12	14.12	22.10

Opomba: V=vozi vsak dan; D=vozi v delavnikih; NP=vozi v nedeljah in praznikih ter prostih sobotah.

VOZNI RED ZA LINIJO ŠT. 11: PLANINA POD GOLICO — JESENICE

V	V	V		Postaje	V	V	V
1	2	3			4	5	6
5.15	13.05	21.15	O	PLANINA POD GOLICO	6.36	14.36	22.36
5.18	13.08	21.18		Transformator	6.33	14.33	22.33
5.21	13.11	21.21		Prihodi	6.30	14.30	22.30
5.26	13.16	21.26		Žerjavce	6.25	14.25	22.25
5.31	13.21	21.31		Zdravstveni dom	6.20	14.20	22.20
5.33	13.23	21.33		Žel. postaja	6.17	14.18	22.18
5.34	13.24	21.34		Gimnazija	6.16	14.17	22.17
5.36	13.26	21.36		ŽELEZARNA	6.15	14.15	22.15
5.40	13.30	21.40		Koroška Bela »K«	5.45	14.10	22.10
5.42	13.32	21.42	P	VALJARNA BELA	5.43	14.08	22.08

Opomba: do Železarne vozi vsak dan, naprej pa v delavnikih, razen v prostih sobotah.

VOZNI RED ZA LINIJO MESTNEGA PROMETA JESENICE—PODMEŽAKLA—KOR. BELA

1	2	3	4	5	6	Postaje	7	8	9	10
5.18	—	13.15	—	—	—	O Garaža	P	—	7.25	14.44
—	6.05	—	14.05	—	22.05	Valj. Bela-aneks	—	5.57	—	—
—	6.07	—	14.07	—	22.07	Valj. Bela-vratar	—	5.55	—	—
—	6.08	—	14.08	—	22.08	Javor.-Pod klanc.	—	5.52	—	—
—	6.10	—	14.10	—	22.10	Železarna	—	5.50	—	—
—	6.11	—	14.11	—	22.11	Gimnazija	—	5.49	7.22	13.49
—	6.12	—	14.12	—	22.12	Žel. postaja	—	5.48	7.21	13.48
—	—	—	—	—	—	Pod Mirco	—	—	7.20	—
—	—	—	—	—	—	Zdr. dom	—	—	7.19	—
—	—	—	—	—	—	Bolnica O.	—	—	7.17	—
—	—	—	—	—	—	Bolnica P.	—	—	7.15	—
—	—	—	—	—	—	Zdr. dom	—	—	7.13	—
—	—	—	—	—	—	Pod Mirco	—	—	7.12	—
—	—	—	—	—	—	Pri Lazarju	—	—	7.11	—
—	—	—	—	—	—	Hermanov most	—	—	7.10	—
—	—	—	—	—	—	C. 1. maja — bloki	—	—	7.09	—
—	—	—	—	—	—	C. 1. maja 104	—	—	7.07	—
—	—	—	—	—	—	C. 1. maja 122	—	—	7.05	—
—	—	—	—	—	—	Jenkole križišče	—	—	7.03	—
—	—	—	—	—	—	Javornik Elita	—	—	7.01	—
—	—	—	—	—	—	Javornik Turist	—	—	7.00	—
—	—	—	—	—	—	Kor. Bela—križ.	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	Valjar. Bela-vrat.	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	Valjar. Bela-aneks	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	P Garaža	O	—	—	—

OPOMBA: Vozi od ponedeljka do petka in ob delovnih sobotah Železarne Jesenice. Velja enotna tarifa k kor v mestnem prometu na Jesenicah. Velja od 15. 12. 1981 dalje.

VOZNI RED ZA LINIJO ŠT. 12: KOROŠKA BELA — RATEČE

Postaje	D	V	V	D	D	D	D	V	D	V
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VALJARNA BELA	—	6.08	6.08	—	—	—	14.08	14.08	22.08	22.08
Koroška Bela »K«	—	6.10	6.10	14.08	—	—	14.10	14.10	22.10	22.10
JESENICE, Železarna	6.10	6.14	6.14	14.12	14.12	14.12	14.14	14.14	22.14	22.14
Jesenice, žel. postaja	6.12	6.16	6.16	14.14	14.14	14.14	14.16	14.16	22.16	22.16
Jesenice, zdr. dom	6.14	6.18	6.18	14.16	14.16	14.16	14.18	14.18	22.18	22.18
Jesenice, bolnica	6.16	6.20	6.20	14.18	14.18	14.18	14.20	14.20	22.20	22.20
Hrušica	6.18	6.22	6.22	14.20	14.20	14.20	14.22	14.22	22.22	22.22
Kamne	6.24	6.28	6.28	14.26	14.26	14.26	14.28	14.28	22.28	22.28
Dovje	6.25	6.29	6.29	14.27	—	14.27	14.29	14.29	22.29	22.29
MOJSTRANA	—	6.33	—	—	14.31	—	14.33	—	22.33	—
Pod Kepo	6.27	—	6.31	14.29	—	14.29	—	14.31	—	22.31
Belca I.	6.29	—	6.33	14.31	—	14.31	—	14.33	—	22.33
Belca II.	6.30	—	6.34	14.32	—	14.32	—	14.34	—	22.34
Gozd I.	6.35	—	6.39	14.37	—	14.37	—	14.39	—	22.39
Gozd II.	6.37	—	6.41	14.39	—	14.39	—	14.41	—	22.41
Log	6.40	—	6.44	15.42	—	14.42	—	14.44	—	22.44
Kranjska gora	6.43	—	6.47	14.45	—	14.45	—	14.47	—	22.47
Podkoren	6.48	—	6.52	14.50	—	—	—	14.52	—	22.52
RATEČE	6.53	—	6.57	14.55	—	—	—	14.57	—	22.57

Opomba: V = vozi vsak dan D = vozi v delavnikih

VOZNI RED ZA LINIJO ŠT. 12: RATEČE — KOROŠKA BELA

Postaje	D	D	V	D	D	D	D	V	D	V	V
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
RATEČE	4.50	—	5.00	—	5.05	—	12.45	13.00	—	—	21.00
Podkoren	4.55	—	5.05	—	5.10	—	12.50	13.05	—	—	21.05
Kranjska gora	5.00	—	5.10	—	5.15	5.20	12.55	13.10	—	—	21.10
Log	—	—	5.13	—	5.18	5.23	12.58	13.13	—	—	21.13
Gozd II	5.05	—	5.16	—	5.21	5.26	13.01	13.16	—	—	21.16
Gozd I	—	—	5.18	—	5.23	5.28	13.03	13.18	—	—	21.18
Belca II	—	—	5.23	—	5.28	5.33	13.08	13.23	—	—	21.23
Belca I	—	—	5.24	—	5.29	5.34	13.09	13.24	—	—	21.24
Pod Kepo	—	—	5.26	—	5.31	5.36	13.11	13.26	—	—	21.26
MOJSTRANA	—	5.22	—	5.22	—	—	—	—	13.22	21.22	—
Dovje	5.15	—	5.28	5.32	5.33	5.38	13.13	13.28	13.32	21.32	21.28
Kamne	—	—	5.29	5.33	5.34	5.39	13.14	13.29	13.33	21.33	21.29
Hrušica	—	5.29	5.35	5.39	5.40	5.45	13.20	13.35	13.39	21.39	21.35
Jesenice, bolnica	—	5.31	5.37	5.41	5.42	5.47	13.22	13.37	13.41	21.41	21.37
Jesenice, zdr. dom	—	5.33	5.39	5.43	5.44	5.49	13.24	13.39	13.43	21.43	21.39
Jesenice, žel. postaja	—	5.35	5.41	5.45	5.46	5.51	13.26	13.41	13.45	21.45	21.41
JESENICE, Železarna	—	5.37	5.43	5.47	5.48	5.53	13.28	13.43	13.47	21.47	21.43
Koroška Bela »K«	—	—	5.46	5.50	—	—	—	13.46	13.50	21.50	21.46
VALJARNA BELA	—	—	5.48	5.52	—	—	—	13.48	13.52	21.52	21.48

Opomba: V = vozi vsak dan D = vozi v delavniku

VOŽNJE IZVEN DELAVSKIH PREVOZOV, NA KATERIH VELJAJO VOZOVNICE POGODBENEGA PREVOZA ZA DELAVCE ŽELEZARNE JESENICE

V 1	V 2			D 3	V 4	D 5	D 6	V 7	D 8	V 9	V 10	V 11
6.45	—	O	KRNICA	P	—	12.22	—	—	—	—	—	19.25
6.47	—		Zg. Gorje		—	12.20	—	—	—	—	—	19.23
6.50	—		Sp. Gorje		—	12.17	—	—	—	—	—	19.20
6.53	—		Rečica		—	12.40	—	—	—	—	—	19.17
6.57	17.00		BLKD, a. p.		—	12.10	12.59	—	16.54	—	—	—
6.58	17.01		Bled, Union		—	12.08	12.58	—	16.53	—	—	19.12
7.06	17.09		Lesce, žel. post.		—	12.00	—	—	—	—	—	19.04
7.08	17.11		Lesce, Tulipan		—	11.58	—	—	—	—	—	19.02
7.10	17.13		Radovlj. Isospan		—	11.56	—	—	—	—	—	19.00
7.11	17.15		RADOVLJICA, a. p.		10.35	11.55	—	15.55	—	16.55	17.55	18.58
—	—		Radovlj. Isospan		10.34	—	11.54	15.54	—	16.54	17.54	—
—	—		Lesce, Tulipan		10.32	—	11.52	15.52	—	16.52	17.52	—
—	—		Lesce, žel. post.		10.30	—	11.50	15.50	—	16.50	17.50	—
7.14	17.18		Nova vas		—	11.51	—	—	—	—	—	18.55
7.16	17.20		Zapuže		—	11.48	—	—	—	—	—	18.82
7.20	17.23		BEGUNJE		—	11.46	—	—	—	—	—	18.50
7.22	17.25		Poljce		—	11.44	—	—	—	—	—	18.46
7.25	17.28		Rodine		—	11.41	—	—	—	—	—	18.43
7.27	17.30		Smokuč		—	11.39	—	—	—	—	—	18.41
7.29	17.32		Doslovce		—	11.37	—	—	—	—	—	18.39
7.31	17.34		Breznica		—	11.35	—	—	—	—	—	18.37
7.33	17.36		Zabreznica		—	11.33	—	—	—	—	—	18.35
—	—		Vrba		10.25	—	11.45	12.47	15.45	16.42	16.45	17.45
7.36	17.39		Moste		10.22	11.30	11.42	12.44	15.42	16.39	16.42	17.42
7.38	17.41		Potoki		10.20	11.28	11.40	12.42	15.40	16.37	16.40	17.40
7.41	17.44		Koroška Bela		10.17	11.25	11.37	12.39	15.37	16.34	16.37	17.37
7.43	17.46		Javornik		10.15	11.23	11.35	12.37	15.35	16.32	16.35	17.35
7.46	17.49	P	JESENICE, Želez.	O	10.12	11.20	11.32	12.34	15.32	16.29	16.32	17.32

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Sklepne ločene seje — desete v letu 1982, vseh treh zborov skupščine občine Radovljica so bile 29. decembra. Vsi zbori so sprejeli odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v letu 1983, poslušali so informacijo o izvajanju odloka o merilih za razvrstitev objektov, ki so že v uporabi, pa so bili zgrajeni brez lokacijskega dovoljenja na območju občine. Pobudo izvršnega sveta o spremembi tega odloka so zavrnili. Obravnavali so poročilo o sanaciji in program nadaljnje sanacije Blejskega jezera in predlog dodelitve sredstev obvezne cestnega posojila v letu 1982 in 1983, pa ga niso sprejeli. Izrekli so soglasje k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti Radovljica in SIS za varstvo pred požarom. Obravnavali so poročilo sodnika za prekrške, sprejeli odlok o ustanovitvi in delovnem področju komisije za spremljanje in izvajanje zakona o združenem delu ter opravili več kadrovskih imenovanj v občinska delovna telesa.

Na ločenih sejah sta zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti potrdila srednjeročne programe ribiških in lovskih druženj v občini, sprejela odlok o ustanovitvi in delovnem področju komisije za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, odlok o ustanovitvi in delovnem področju odbora za proračun in finance, odlok o ustanovitvi in delovnem področju odbora za družbeno planiranje in odlok o namoženstvu za uporabo stavbnega zemljišča.

Izvršni svet občinske skupščine Radovljica je na 31. seji 28. decembra, zadnji v letu 1982, obravnaval poročilo o delu občinskega sodnika za prekrške v letu 1982, finančne zadeve in sprejel stališča v zvezi z namensko porabo sredstev za pospeševanje malega gospodarstva v radovljiški občini.

Predsedstvo občinskega komiteja ZK Radovljica je 23. decembra pripravilo svečano srečanje na Bledu, kjer so podelili 32 novosprejetim članom ZK partijske knjižice, 22 članom ZKS pa so podelili jubilejni znak občinskega komiteja ZKS Radovljica za 30-letno delo v zvezi komunistov.

Predsedstvo OK SZDL Radovljica je na 36. seji 29. decembra, zadnji v letu 1982, v vlogi enotne delegacije za družbenopolitični zbor SO Radovljica obravnavalo gradivo za zasedanje družbenopolitičnega zbora, ki je takoj po seji predsedstva zasedal na 10. ločeni seji. Predsedstvo je sprejelo stališča in predloge sklepov, ki jih je obravnaval in potrdil družbenopolitični zbor.

Na programski seji občinske konference SZDL Radovljica v decembru 1982 so delegati opravili nekatere kadrovske zamenjave v predsedstvu in drugih telesih OK SZDL. V predsedstvo so imenovali za enoletno mandatno obdobje Heleno Kučič iz Kamne gorice, dr. Boruta Rusa in Miha Potočnika z Bleda ter Stanka Adama in Marjana Vrabca iz Radovljice. Izvolili so tudi sedem novih članov plenuma občinske organizacije SZDL Radovljica.

Predsednik skupščine občine Radovljica Boris Šetina je konec decembra sklical delovni razgovor s predsedniki

skupščin in zborov ter tajniki samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti. Obravnavali so osnutek programa zborov občinske skupščine Radovljica za leto 1983 in periodični delovni načrt zborov občinske skupščine za prvo tromesečje 1983.

V Radovljici se je 22. decembra pričela občinska mladinska politična šola, ki jo organizira Delavska univerza skupaj z OK ZSMS Radovljica. Predavanja so v učilnici Delavske univerze dvakrat tedensko po dve oz. tri ure. V šolo se je vpisalo 35 mladih iz OO ZSMS v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

V radovljiški občini so v teku priprave za izvedbo letnih članskih sestankov osnovnih organizacij sindikatov, ki naj bi jih po dogovoru sklicevali v času od 5. januarja do 28. februarja, letne seje konference osnovnih organizacij sindikatov pa v času od 1. do 31. marca. Na letošnjih sestankih bodo ocenjevali delo osnovnih organizacij in izvršnih odborov, sprejemali programske usmeritve za delo OO ZS v letu 1983 in po potrebi opravili kadrovske zamenjave za člane izvršnih odborov.

Delegati obeh zborov skupščine Kulturne skupnosti Radovljica so na četrti skupni seji 27. decembra potrdili periodične obračune skupnosti, strokovne službe in programa kulturne akcije za devet mesecev 1982. Sprejeli so rebalans finančnega plana skupnosti v višini nad 750.000 din za leto 1982. Osrednja pozornost je veljala razpravi o analizi stanja knjižničarstva in dejavnosti ZKO Radovljica in njenem razmerju do kulturnih druženj v občini. Sprejeli so sklep o javni razpravi v vseh delegacijah za kulturo o družbenem planu občine za obdobje 1981—1985 ter resolucijo o razvoju občine v letu 1983. Razprave bodo sklenili do 20. januarja. Sprejeli so tudi izhodišča za oblikovanje programov izvajalcev in svobodne menjave dela za leto 1983.

V počastitev dneva JLA in 40-letnice ustanovitve Gorenjskega odreda so 27. decembra pripravili v sejni dvorani občinske skupščine Radovljica srečanje preživelih borcev Gorenjskega odreda. Ob tej priložnosti je prejelo spominsko listo in plaketo 152 bork in borcev te enote, ki ima domicil v občini Radovljica. O pomenu in zaslugah Gorenjskega odreda za osvobodilno gibanje in o vlogi JLA ter današnjih političnih in gospodarskih razmerah pri nas in v svetu je zbranim borcem spregovoril predsednik občinske organizacije ZZB NOV Radovljica Slavko Staroverski-Metod. V kulturnem programu so svečano popestrili člani moškega zbora A. T. Linhart in recitatorji Linhartovega odra iz KUD Radovljica.

Po sklepu občinske skupščine Radovljica v vseh delovnih organizacijah in skupnostih poteka javna razprava o osnutku družbenega plana občine Radovljica za obdobje 1981—1985 in osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine v letu 1983. Razpravo organizirajo osnovne sindikalne organizacije, v krajevnih skupnostih pa KO SZDL. Razprava mora biti sklenjena do 20. januarja.

V decembru se je sešel na četrto sejo odbor za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti pri občinskem svetu ZSS Radovljica, ki ga vodi Miro Albinini. Dogovorili so se o akciji zbiranja podatkov o gibanju inovacijskih predlogov v zadnjih treh letih na območju združenega dela radovljiške občine. Presojali so na osnovi podatkov in ugotovitev iz delovnih organizacij, kako je z normativno urejenostjo na področju inovacij. Na seji so sprejeli tudi plan dela komisije v letu 1983.

V hotelu Toplice na Bledu je bila v decembru seja poslovne odbora interesne skupnosti za izgradnjo rekreacijske in turistične infrastrukture Bleda. Dogovorili so se o takojšnji nabavi uporabnega dovoljenja objekta — dvorane umetnega drsalističa. Obravnavali so poročilo o izgradnji hidrantne mreže in predlog nabave sredstev zanjo. Obravnavali so tudi pogoje Elektro Žirovnica za priključitev kabla in naprave za ugotavljanje jalove energije. Spregovorili so tudi o idejni zasnovi za rešitev akustike dvorane — umetnega drsalističa in o potrebnih finančnih sredstvih.

V radovljiški občini je bilo po podatkih skupnosti za zaposlovanje v novembru 259 nezaposlenih, od teh 163 žensk, 127 mlajših od 26 let ter 106 težje zaposljivih. Po številu nezaposlenih je radovljiška občina na drugem mestu na Gorenjskem takoj za občino Kranj.

Vsi trije zbori skupščine občine Radovljica so na decembrskih sejah razrešili člana izvršnega sveta in predsednika komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo občinske skupščine Radovljica Ivana Čučnika, ki je odšel na novo delovno dolžnost. Namesto njega so vsi zbori izvolili Pavla Žirovnika iz Radovljice.

Novoletne praznike so v vseh krajih radovljiške občine zaradi stabilizacije in očitnega pomanjkanja denarja letos praznovali manj hrupno in razkošno kot prejšnja leta. Kljub temu so v vseh krajevnih skupnostih pripravili prireditve dedka Mraza s kulturnimi programi in kolektivnimi obdaritvami. V hotelih in gostiščih je bilo več gostov od drugod kot domačinov, sicer pa za rezervacije silvestrskega večera ni bilo takšnega drena kot druga leta.

V veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica so 5. januarja podali pred predsednikom skupščine slovesno izjavo sodniki porotniki iz radovljiške občine, ki so jih izvolile vse gorenjske občinske skupščine za temeljno sodišče Kranj — enota Radovljica za naslednje štiriletno mandatno obdobje. V radovljiški občini je bilo izvoljenih 74 sodnikov porotnikov.

Zadnjo decembrsko nedeljo je moški zbor KUD Stane Žagar Plamen Kropa priredil že deseti vsakoletni novoletni koncert »Koledva«. Razen domačega zbora so nastopili tudi Zlata, Tatjana in Dragiša Ognjanovič, ki so se predstavili s slovenskimi samospeli, zbor pa je pel stare slovenske koledne pesmi. Kot vsako leto je bila tudi tokrat dvorana polna navdušenih poslušalcev.

Pred zaključkom novoletne likovne razstave v Šivčevi hiši v Radovljici je Glasbena šola Radovljica priredila 30. decembra zvečer novoletno serenade. Predstavil se je mladi umetnik Klemen Ramovž, ki je sicer glasbeni pedagog. Igral je na kljunaste flavte dela srednjeveških mojstrov Jakoba van Eycka, Georga Philippa, Telemanna in Josepha Bodina de Boismortiera. Prireditve je izredno lepo uspela, zato bo verjetno Glasbena šola tudi v prihodnjih letih zadovoljila ljubitelje stare glasbe s podobnimi novoletnimi koncerti.

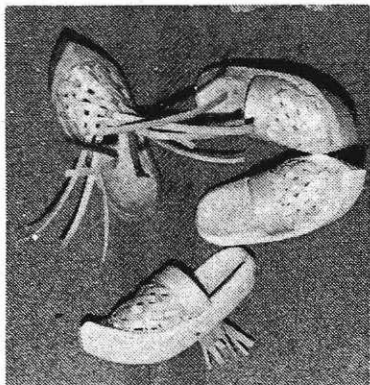
HTP Bled — TOZD Turizem in rekreacija, ki upravlja z dvorano umetnega drsalističa na Bledu, je v začetku decembra, ko so odprli drsalističe za javnost, objavilo cenik za sezono 1982/83. Cena vstopnic za rekreacijsko drsanje od ponedeljka do petka je dopoldne in popoldne 20 din, zvečer 30 din, ob sobotah in nedeljah pa 30 oz. 40 din po osebi. Za odrasle, ki žele rekreacijsko drsanje od 20. do 22. ure ob delavnikih, je 40 din, prav toliko pa znaša sposojnina za drsalke.

COKLE — OBUVALO PRETEKLOSTI

Cokle so zelo praktično obuvalo, vendar počasi že tonejo v pozabo. Ste sane so s posebnim orodjem iz javorovega ali bukovnega lesa in na podplatu okovane z močnimi žebli. Na sprednjem delu imajo rilec, da se na njem lahko podrza, kar se je nabralo na lesenih podplatih, zgornji del cokel pa je prekrit s sedlom in vitrami iz mecesnovega lesa ali pa z obdelano svinjsko kožo.

Cokle so v vsakem pogledu zelo praktične. Noge, ki tičijo v njih, se po kamnitih in ledenih poteh dobro primejo tal. Opetnica je izdelana tako, da noga ne drsi, kar je za hojo v hribovitih krajih tudi potrebno. Razen tega, da so cokle praktične, je hoja v njih tudi zdrava.

Kot smo omenili na začetku, cokle počasi toda zanesljivo tonejo v pozabo, kajti ljudi, ki bi jih še znali delati, je zelo zelo malo. Pred kratkim smo v Ratečah v Gornjesavski dolini obiskali Jakoba Omana, enega red-

Obdelane in neobdelane originalne rateške cokle (Foto A. Kerštan)

kih mojstrov, ki se še vedno ukvarja z izdelovanjem cokel. Obiskali smo ga doma pri zgornjem Brancu. Imeli smo veliko srečo, kajti dobili smo ga pri delu. Jakob je pravkar sestavljal spodnji in zgornji del cokel. Skupaj je dajal spodnji del ali podplat, sedlo in vitre ali »šince«, kakor pravijo Ratečani.

»Les mora biti skrbno izbran in to bukov ali javorov,« nam je pojasnil Jakob. »Zgornji del pa naj bo iz mecesnovega lesa, da je bolj izvirno, originalno rateško. Lahko se uporablja tudi jesen ali vrba, toda ta les ni dovolj trpežen. Izvirne cokle so nosile pred šestdesetimi, sedemdesetimi leti, potem pa so začeli za vrhnji del uporabljati ustrojeno svinjsko kožo. Sedaj se cokle uporabljajo bolj po redko. Saj bi se še nosile, toda ni nobenega, ki bi jih izdeloval. Sam jih delam bolj poredko, kot hobi in to ob slabem vremenu in zimskih večerih,

drugače pa ni časa, ker je veliko dela na polju.«

Jakob je še povedal, da je izdelava cokel popolnoma ročno delo, zato se večji par cokel dela tri dni, manjši par pa en dan, seveda moraš ves ta čas presediti pri izdelavi cokel. Pri obdelavi se uporablja veliko orodja od malarina, tesla, struga, pa vse do špičastega dleta in kladiva za zabijanje klinov. Še posebno so potrebne spretnosti roke, veliko potrpežljivosti

in veselja do ročnega dela. Vse to pa Jakob Oman z Rateč ima in upajmo, da cokle le ne bodo prišle tako hitro v pozabo, samo mladi bi se morali naučiti te obrti. Dela jim ne bi nikoli zmanjkalo, kajti cokle so v vsakem pogledu zdrave in praktične za nošnjo. »Mini« cokle, ki jih izdeluje Jakob Oman, pa so tudi zelo izvirni spominek.

A. Kerštan

ZLATE MEDALJE

Pravzaprav je osupljivo, kako malo število ljudi ve, da na Jesenicah že enajst let deluje društvo za vzgojo in varstvo ptic, predvsem zaradi njihovih zavidljivih uspehov pri delu z mladino (te dni so z osnovnošolci Prežihove osemletke odprli razstavo ptic), odprtju naravnega parka za ptice (pod Vintgarjem, namestili so tudi ptičnice in valilnice) pa tudi na najbolj očitnem področju — tekmovalnem.

Prav gotovo so najbolj zainteresirani osnovnošolci, ki pod pedagoškim vodstvom Joža Daksakoblerja v osnovni šoli Prežihov Voranc izdelu-

jejo ptičnice. Ob zaključku letošnje razstave ptic, ki poteka ta teden, bodo nagrajeni za najlepšo risbo, najboljšo ptičnico in najboljši spis na

temo varstva ptic z živo ptico in s knjigo.

Rezervat za ptice so odprli letos pod slapom Šum v Vintgarju, kjer so namestili ptičnice in valilnice. Tam bodo ptice pozimi krmili, opazovali in proučevali njihov razvoj.

Posebno poglavje so tekmovalja v republiškem in zveznem merilu, kjer že več let beležijo izvrstne uspehe. Anton Zidar, Ivko Kos, Marjan Šmid, Dušan Tanko, Tomislav Polka, Marjan Skumavc, Armi Hudrič, to je le nekaj imen, ki kaj pomenijo v društvu. Letos sta se posebno odrezala dva člana na 28. državnem prvenstvu, kjer je sodelovalo okrog 2000 ptic iz vse države, v kategorijah papige, kanarčki in eksotike. Konkurenca je iz leta v leto večja. Armi Hudrič je dobil zlato kolajno za prvo mesto s kolekcijo štirih papig, Marjan Šmid pa je osvojil prvo in tretje mesto v kategoriji papige posamič.

Vsekakor je ukvarjanje z vzgojnimi pticami po stanovanjih danes za marsikatero otroka edini stik z živaljo, saj nas obdaja le trd beton, živce pa imamo zrahljane kot trhel plot.

J. Jekler

TEKMOVANJE ZA BRONASTO GASILSKO ZNAČKO »PREPREČUJMO POŽARE«

Od sredine meseca novembra do konca decembra minulega leta so se člani PDMG COŠ Tone Čufar, in sicer starejša skupina, izpopolnjevali v znanju iz gasilstva. Vsak ponedeljek so se zbirali in obdelali več poglavij iz Vrhovčeve knjižice Osnove požarne samozaščite. Naučili so se osnovne stvari o plamenu, ognju, požarih ter o gašenju posameznih vrst gorljivih snovi, to je trdnih snovi, vnetljivih tekočin in plinov, lahkih kovin, električnih napeljav in aparatov. Seznanili so se o nevarnosti požarov v gospodinjstvu, v kletah, na podstrešju, na travnikih, in gozdovih. Prav tako so spoznali, kako ne-

varne so igre otrok z vžigalicami. Veliko novega so zvedeli o prirodnih gasilskih sredstvih.

Tekmovalje za bronasto značko je potekalo 27. decembra. Trilčanska komisija, ki so jo sestavljali: mentor — gasilec Jože Potočnik in mentorici PDMG OŠ Nuša Kolman in Polona Tratar, je razdelila testne pole z dvajsetimi vprašanji. Naloge so lahko reševali 45 minut. Nekaj odgovorov je bilo treba le obkrožiti, veliko pa je bilo takih vprašanj, da so morali odgovore napisati sami. Za mlajše učence je bilo marsikatero vprašanje težko, starejši učenci pa so te ste hitro rešili.

Za bronasto gasilsko značko »preprečujemo požare« je tekmovalo 28 učencev. Od teh samo dve nista pravilno rešili testnih nalog. Vsi ostali učenci so pokazali, da nekaj gasilskega znanja imajo. Mladi gasilci komaj čakajo podelitve značk, ki bo v osnovni šoli na proslavi, posvečeni slovenskemu kulturnemu prazniku.

Izredno pridni in vestni bodo morali biti tudi po zimskih počitnicah, če bodo hoteli uresničiti dela za drugo polletje. Znanje, ki so ga pokazali na tekmovalju, dokazuje, da bodo to tudi storili.

Novinarski krožek
COŠ Tone Čufar

Jakob Oman pri oblikovanju »mini« cokel (Foto A. Kerštan)

O ČEM SO RAZPRAVLJALI ČLANI DU JAVORNIK — KOROŠKA BELA NA MESEČNEM SESTANKU

Člani Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela so se v soboto, 8. januarja, zbrali na svojem rednem mesečnem sestanku in razpravljali o delu društva in problemih članov — upokojencev in njihovih žena. Ker so se letos prvič sestali, jim je predsednik društva najprej želel zdravo in zadovoljno leto 1983 in poudaril, da bodo tudi letos skušali delo društva organizirati tako, da bi članom nudili čim več zadovoljstva, obenem pa je pozival vse navzoče, naj se rednih mesečnih sestankov udeležujejo v čim večjem številu in tako pomagajo pri rednem delu društva.

Poudaril je tudi, da morajo ti sestanki postati bolj parlament društva, saj sedanjí odbor, ki je bil izvoljen na občnem zboru leta 1980, na teh sestankih daje v potrditev vse tiste sklepe, ki se nanašajo na člane društva. Tako je dana vsakemu članu pravica in tudi dolžnost, da sodeluje pri odločanju.

Stefka Bergantova je v nadaljevanju poudarila, da je društvo v preteklem letu imelo pri svojem delu kar precej uspehov. Navedla je dejavnosti v društvu in poudarila, da je bila kakor vsako leto najbolj živahna izletniška dejavnost. Krožek ročnih del je prebil sedem dni na otoku Mali Lošinj, 40 članov pa se je udeležilo štiridnevnega izleta »po poteh ob spomenikih revolucije«. Da bi upokojenci spoznali nov počitniški dom, je bil z dvema avtobusoma organiziran enodnevni izlet v Izlo, spotoma pa so si ogledali tudi Lipico. Ob reviji pevskih zborov upokojencev Slovenije v Kamniku je bil organiziran izlet prek Kamniške Bistrice v Kamnik, ki se ga je udeležilo 60 članov. Organiziran je bil tudi izlet v Logarsko dolino, po končani sezoni v Crikvenici pa tridnevni izlet v dom železarjev v Crikvenici. Krožek ročnih del je organiziral tudi dvodnevni izlet v Crikvenico, ob povratku pa so si ogledali še Plitvička jezera.

Tudi v kulturnem delovanju so v letu 1982 imeli dosti uspeha. Tako so na novo organizirali ženski pevski zbor, ki je prvič nastopil na otvoritvi razstave del članic krožka ročnih del. Nastopil je tudi na gorenjski reviji pevskih zborov društev upokojencev in občinskem »srečanju z našimi zbori«.

Na športnem področju so najbolj aktivni v balinanju. Organizirali so dva turnirja, in sicer v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda in v počastitev krajevnega praznika — 4. septembra. Prav tako so organizirali razne proslave v počastitev raznih obletnic. Na teh proslavah so sodelovali moški in ženski pevski zbor, folklor in recitatorji.

Dejavnost folklorne skupine društva ni poznana samo na Jesenicah, ampak tudi po širni Sloveniji in izven nje Jugoslavije. V letu 1983 so nastopili na planinskem taboru na Lisci, v Postojni in na srečanju folklornih skupin v okviru SOZD Slovenske železarne, nastopili pa so tudi na srečanju starih v Italiji. Grupa je zelo aktivna in kljub starosti vsi plesalci zelo pridno vadijo ter so pripravljeni nastopiti povsod tam, kjer jih povabijo.

Prav gotovo je društvo z jesensko akcijo pomoči tistim članom, ki imajo nizke pokojnine in morajo preživljati dva ali več ljudi, skušalo pomagati tistim, ki so te pomoči potrebni. Sklep o tem je bil potrjen na mesečnem sestanku v splošno zadovoljstvo vseh, posebno tistih, ki so to pomoč dobili. Člani, ki so bili navzoči na sestanku, so se v razpravi dotaknili vprašanja povečanja pokojnin. Kritično so ocenili, da se pokojnine povečujejo procentualno in zaradi tega razkorak med najnižjo in najvišjo pokojnino postaja vedno večji. To predvsem občutijo tisti z najnižjimi pokojninami, le-tih pa ni tako malo. Tem tako povečanje ne pokrije podražitve življenjskih stroškov in se njihov življenjski stan-

dard stalno poslabšuje. Pri tem so predvsem prizadeti tisti, ki morajo z nizko pokojnino preživljati dva.

Prav tako je bilo postavljeno vprašanje solidarnosti ter raznih drugih prispevkov, katere plačujejo od svoje že tako majhne pokojnine.

O delu društva bodo spregovorili na drugem sestanku, ko bodo sprejemali tudi finančni načrt za leto 1983. Kakor vsak sestanek tako so tudi tega zaključili s kulturnim programom, ki ga je izvajal moški pevski zbor DU Jesenice pod vodstvom Franca Jelenca. Po končanem uradnem nastopu so pevci posedli med poslušalce in še precej časa je odmevala vesela pesem v zadovoljstvo vseh. Pevci DU Jesenice se zelo radi odzivajo povabilu.

Stane Torkar

KADAR SE MOJČKAMO

*Pred začudenimi očmi sveta
odpira roža cvet soncu...
Jaz pa naj molčim in skrivam,
da ljubim in sem ljubljen.*

Kadar se jaz ljubčkam, mi je pri srcu zelo toplo. Mamica mi pravi srček, očka pa miška...

Mirjam
Kadar se mama z očkom mojčkam, se sliši smeh in cmok. Potem pridem jaz, in mamica pravi: O, ti moja lubica! In še mene pomojčka...

Gordana
Pri nas se vsi mojčkam. Kadar se naveličamo, mi ati in mami rečeta: Oh, Darko tako te ima rada! Če se drugi dan spet mojčkam, me ati stisne, da kličem na pomoč. Mamico pa poljubi tako sladko, da ga še jaz čutim...

Darko
Ob nedeljah jutraj, ko se zbudim, grem takoj k mami in atiju v posteljo. Zmeraj se vležem v sredino. V postelji se valjamo in žgečkamo. Vsakič, ko pridem, me oba poljubita. Mamica mi reče kokica ali ljubček...

Anka
Kadar se mamica in očka mojčkata, se še bratec pomojčka z mano. Takrat sta mamica in očka zelo tiha in vesela. Jaz in bratec sva tudi vesela. Ne kregava se in ne pretepava, ampak se začneva smeјati...

Marko
Neko nedeljo smo bili vsi doma. S sestrico sva šli k atiju v posteljo, da naju je mojčkal. Čutila sem, kako mi bije srce. Prišla je mamica in rekla, naj se oblečemo. Takrat mamice nisem ubogala. In ker je nisem ubogala, mi je bilo prijetno.

Tjaša
Vsi smo bili doma. Jaz sem bila v sobi, očka in mami pa v kuhinji. Mami je šla očku okoli pasu. Začela sta se loviti po kuhinji. Prišla sem k njima. Objela sem očja okoli vratu, mami pa še kar okoli pasu... Ni naju dvignil, ker smo se začeli smeјati. Zelo lepo je bilo. Potem smo se šli v dnevni sobi pse...

Saša
Kadar očka pride iz službe, mu mamica včasih da poljubček. Mene pa pocrklja, tudi če dobim v šoli slabo oceno. Pravi, da jo bom že popravila. Če sestrica opazi, da me mamica crklja, se začne cmeriti. Potem seveda mamica njo vzame v naročje — in to samo zato, ker je mlajša.

Patricija
Kadar se ati in mami mojčkata, je res lepo. Meni gre na smeh. A sem zelo vesela, ker smo prijatelji. Jaz kar naenkrat pridem v dnevno sobo in se vsedem na sredo med njiju. Mamico prosim, da mi mirši lase. Tudi ati me žgečka. To mi je tako všeč.

Nataša
Pri nas v družini smo štirje: očka, mamica, bratec in jaz. Vsi se imamo radi. Včasih se tudi mojčkam. Naju največkrat pomojčka mamica, ki ima več časa kot očka. Takrat mi je zelo lepo, ker memojčka kot majhno punčko. Kadar je doma očka, se rada mojčkam tudi pri njem. Zelo rada se mojčkam. Želim si, da bi bilo vedno tako...

Nina
Medtem, ko se pri nas igramo in žgečkamo, se prrine vmes tudi naš pes. Če jaz objamem mamico, postane pes ljubosumen in me začne dregati z gobčkom, češ da je tudi on njen. Ko se naigramo in namojčkam, gledamo televizijo, ali pa beremo lepe knjige.

Aljaž
Lepo je, kadar se ati in mami mojčkata. Če se mojčkam jaz, je še lepše. Kadar pa se mojčkam vsi trije, je najlepše...

Mateja
(Literami krožek — nižja stopnja osnovne šole Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora. Mentor: Benjamin Gracer)

PROGRAM DELA RELEJNIH KURIRJEV NOV GORENJSKE

Relejni kurirji NOV Gorenjske so pred kratkim na seji pododbora in predsednikov občinskih komisij sprejeli program svojega delovanja v letu 1983, pri katerem bodo dali predvsem poudarek 40-letnici drugega zasedanja AVNOJ in 40-letnici ustanavljanja relejnih kurirskih postaj v Sloveniji.

Vsak na svojem območju se bodo nekdaj kurirji NOV udeleževali svečanosti ob dnevu mladosti, dnevu borca, dnevu vezistov in dnevu JLA, kot tudi osrednjih svečanosti, ki bodo v okviru teh praznikov organi-

zirane na Gorenjskem. Razen tega bodo sodelovali na tradicionalnem pohodu »po poteh partizanske Ljubljane« in pri izvedbi »kurirskove pošte«. Obiskali bodo prionirski odred G 34, Lom pod Storžičem in taborniški odred Bičkova skala. Poskrbeli bodo, da bo pionirski odred Ratitovec, ki deluje v osnovni šoli Prešernove brigade v Železnikih, dobil pokroviteljstvo. Sodelovali bodo tudi pri organizaciji smuka karavanških kurirjev in smučarskega teka. Spodbujali bodo pohode »po sledih relejnih postaj kurirjev NOV Gorenjske«. Na vseh kurirskih postajah so že odkrile spominske plošče. Izdelali bodo še poseben vodnik in poskrbeli za žige.

Tradicionalno srečanje relejnih kurirjev Gorenjske bodo pripravili sredi maja, in sicer na območju Medvod. Na njem bodo letnikom 1923 podelili zlate plakete, najzaslužnejšim kurirjem in sodelavcem pa posebna priznanja. V prihodnjem letu bodo še enkrat pregledali in izpopolnili dokumentacijo za mnografijo kurirjev Slovenije. Pri uresničevanju teh konkretnih nalog bodo sodelovali predvsem z občinskimi združenji ZB NOV, krajevnimi organizacijami ZB NOV, komisijami za ohranjanje tradicij pri občinskih konferencah SZDL Gorenjske, domilnimi odbori, sekcijo vezistov Gorenjske, odborom transverzale kurirjev in drugimi.

B. B.

Nov vrtec v Mojstrani (Foto I. Trojar)

DRUGA BREŠANOVA PREDSTAVITEV NA JESENICAH

V zadnjih dneh preteklega leta — 29. decembra — je amatersko gledališče Tone Čufar Jesenice uprizorilo svojo drugo premiero v tej gledališki sezoni, in sicer komedijo Iva Brešana HAMLET V MRDUŠI DONJI v režiji Vere SMUKAVEC.

Z Brešanom smo se na Jesenicah prvič seznanili v gledališki sezoni 1981/82, ko so jeseniški gledalištniki uprizorili njegovo komedijo Smrt predsednika hišnega sveta, prav tako v režiji Vere Smukavec. Do tedaj nismo poznali Brešana, hrvaškega dramatika in njegove dramaturške smeri. Zanimiv tekst v komediji Smrt predsednika hišnega sveta in poznavanje še nekaterih njegovih del nam je nakazalo, da se v Brešanovih igrh srečujemo z različnimi hamletovskimi ali faustovskimi motivi, ki doživljajo skrajno »radikalizacijo« oziroma »demokratizacijo«. Zanimivo je, da njegova dela bolj od nas poznajo na Poljskem, Madžarskem, v Avstriji in še kje in da je šele sedaj prišel ta »vaški kraljevič« Hamlet v Mrduši Donji tudi na jeseniški oder.

Brešan se je izkazal kot odrsko spreten vzporejalec in travestitor klasične tragedije ter tragično prilikavih, topografskih in zatohlih domačih razmer. Škoda, da smo ga pri nas spoznali šele po tolikih letih, v katerih smo se bridkih bodic te vrste in takega dosega že navadili in celo naveličali.

Brešanova igra se dogaja v neki vasi dalmatinskega Zagorja. Govori o devicijah mlade oblasti takoj po vojni in o diletantih, ki po »direktivah« in »linijah« pripravljajo in prilagajajo (novi oblasti) SHAKE-SPEAROVO umetnino. Tako se ob pripravah na IGRO HAMLETA V MRDUŠI DONJI razgrnejo pred gledalce razmere v povojnem podeželju in z njimi spletke, ki so podobne onim iz pravljicne zgodbe o kraljeviču Hamletu. Burka okrog aktivistično »posodobljenega« Shakespearovega Hamleta, ki jo je PRISILJEN »aktivizirati« (režirati) moralno strti vaški učitelj, se nenehno nagiba v preprosto kmečko (pa ne samo kmečko) žaloigro in se končno vanjo tudi sesuje.

Pod režijskim vodstvom Vere Smukavec in na sceni Joža Bedića so igrali: Ivan Berlot kot Bukara in Klavdij, Rado Mužan kot Puljo in Polonij, Julči Štamfelj-Andža in Ofelija, Tatjana Košir-Majkača in Gertrude, Klemen Košir-Škoko in Hamlet, Klemen Klemenc-Mačak in Laert, Borut Verovšek-Škunca in učitelj, Janez Kristan-Šimurina in krakani: Franci Znidaršič, Bojan Pogačnik, Sandi Jakopič, Irena Vark in Elizabeta Stefancioza.

Kako je prišlo do postopne »realizacije« direktiv in »linij«, je na jeseniškem odru povedal ŠIMURINA, ki je v Zagrebu gledal 'AMLETA'. Odtod naprej pa je teklo vse po volji krajevne partijskega sekretarja BUKARE in drugih funkcionarjev krajevnih partizanske organizacije. V veliko zadrego in težave so spravili vaškega učitelja, ki je kot ŠOLAN ČLOVEK dobil nalogo, naj 'Amleta' prilagodi tako, da bodo »tudi oni (kakor v Zagrebu) povzdignili gledališko kulturo v njihovi vasi«. Učitelj jih je zamlan prepričeval, »da to ne gre tako...«, da je Shakespeare največji angleški dramatik, da je... Nič ni pomagal! Če smo ugnali Nemce, bomo tudi tega »Šekspira« ali kako se mu že reče... in učitelj podeli vloge — po hierarhiji seveda. Bukara (partijski sekretar) je postal kralj Klavcij, Majkača kraljica Gertrude, Mačak postane Laert, Andža — Ofelija, Puljo — Polonij, Škoko — Hamlet (po njihovem 'Amlet')...

Delo je dobro prevedeno v slovenski jezik. Prevajalec je »pustil« nekaj izvornih stavkov, na katere se je tudi slovenščina lahko ujeta in prilagodila. V tem so bili igralci kar spretni in uspešni. Zlahka so sprejemali in uporabljali razne izposojene pri-

devnike, ki že postajajo naš vsakdanji spremljevalec. Pomlajena igral-ska skupina »hamletovcev« je skupaj s starejšimi igralci izpeljala igro dobro. Poleg nekaj šibkih dialogov so igralci uspešno vzpostavili neposrednost med odrom in gledalci. Mogoče je režija dovolila prežgodaj in preveč svobodnih dejanj — stiskanja — Bukari in Majkači, ko se nista bila v igri. Oba pa sta prepričljivo prikazala izvorno primitivnost nekega funkcionarja in vaške vdove, tudi vloge kronanih Klavdija in Gertrude so jima »ležale«. Izkazala sta se tudi Klemen Klemenc kot Laert in Borut Verovšek kot »režiser«. Ko je slednjemu Klavdij nataknil krono na glavo »v zahvalo za dobro režijo«, NA, TU JO IMAŠ, SAJ Z MONARHIJO SE VO IGRI NI NIČ... je v dvorani završalo od smeha. To je bil eden najprepričljivejših in najduhovitejših scenskih dogodkov in odlična režijska poteza, ki jo je izvedel Berlot in »prenesel ter pretrpel« moralno strit učitelj Verovšek. Ostali »hamletovci« so imeli na voljo le bolj skromno gradivo, ki so ga utelesili nekateri v bolj, drugi v manj duhovite, toda povsem standardne skice.

Za drobne zasuke in končni preobrat v resničnost si je vseskozi prizadeval Škoko, sedaj vaški Hamlet, pravljčni danski kraljevič. Vaške spletke in konflikti se po spretni režiji začno razvijati po hamletovsko. Do izraza pridejo mogočnosti malih veljavok, njihova spletkarska nara-v, pa tudi pravičnost malega človeka. Tako se Škoko, ta podeželski Hamlet, bori za čast in rešitev svoje-ga očeta, ko ga zapro zaradi suma poverebe in ga pripravijo do samomora. Dejanskega storilca poverebe odkrije v osebi krajevnega partijskega sekretarja, samozvanega »prvoborca od 1944«. A ne zgodi se nič posebnega! Vse ostane, se nadaljuje in konča po hamletovsko. Gniloba Mrduše Donje pa zaudarja naprej. Po dobri kapljici, s katero so zalivali propast monarhije in ugnanost »Šekspira«, se vsi »protagonisti« IGRE HAMLETA IZ MRDUŠE DONJE razidejo veseli, saj so izpolnili »direktive« in »linije« (V rani zori, zori, zori, kad svane dan, ja idem kući nakresan...).

V predstavi sodelujejo še: L. Bohinc — glasbena spremljava, Ivanka Leskova — garderoba, Mišo Šest — luč, Mišo Oman — inspicient in Bernarda Gašperšič — šepetalka.

Franjo Ropret

Železarski globus

MEHIKA

Japonska železarska družba Nippon Kokan je podpisala pogodbo z mehiško državno železarsko družbo SICARISA o dobavi štirih 200-tonskih obločnih električnih peči s pomožnimi napravami v vrednosti 260 milij. dolarjev. To je druga faza izgradnje železarne te mehiške družbe ob Tihem oceanu in zajema poleg elektro jeklarne za napravo za kontinuirno vlivanje slabov še napravo za proizvodnjo železove gobe s HyL postopkom in valjarno pločevine. Prva faza izgradnje je bila zaključena leta 1977 z letno proizvodnjo zmogljivostjo 1,3 milij. ton surovega jekla. Ko bo celotna izgradnja zaključena, bo lahko ta železarna izdelala letno 3,3 milij. ton surovega jekla in 2,5 milij. ton gotovih izdelkov.

NA OBISKU V DOMU DR. FRANCETA BERGLJA

Društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela ima v domu dr. Franceta Berglja letos kar 20 članov. Svoje člane, ki preživljajo jesen svojega življenja v domu, večkrat obiščemo, predvsem ob raznih praznovanjih. Tako smo jih obiskali ob praznovanju novega leta in jim pripravili kulturni program in skromno obdaritev.

Kulturni program je pripravila folklorna grupa DU Javornik-Koroška Bela in je bil namenjen vsem oskrbovancem doma, ki so lahko prišli v jedilnico.

Vse zbrane oskrbovance doma je v imenu Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela pozdravil podpredsednik društva Jaka Svetina in jim želel prijetno bivanje v domu in zdravja ter zadovoljstva. Poudaril je, da bodo člani društva tudi v letu 1983 večkrat prišli k njim in jim pripravili kulturni program. Posebej je pozdravil člane društva in jih povabil, da če jim to dopušča zdravje, večkrat pridejo v društveni dom.

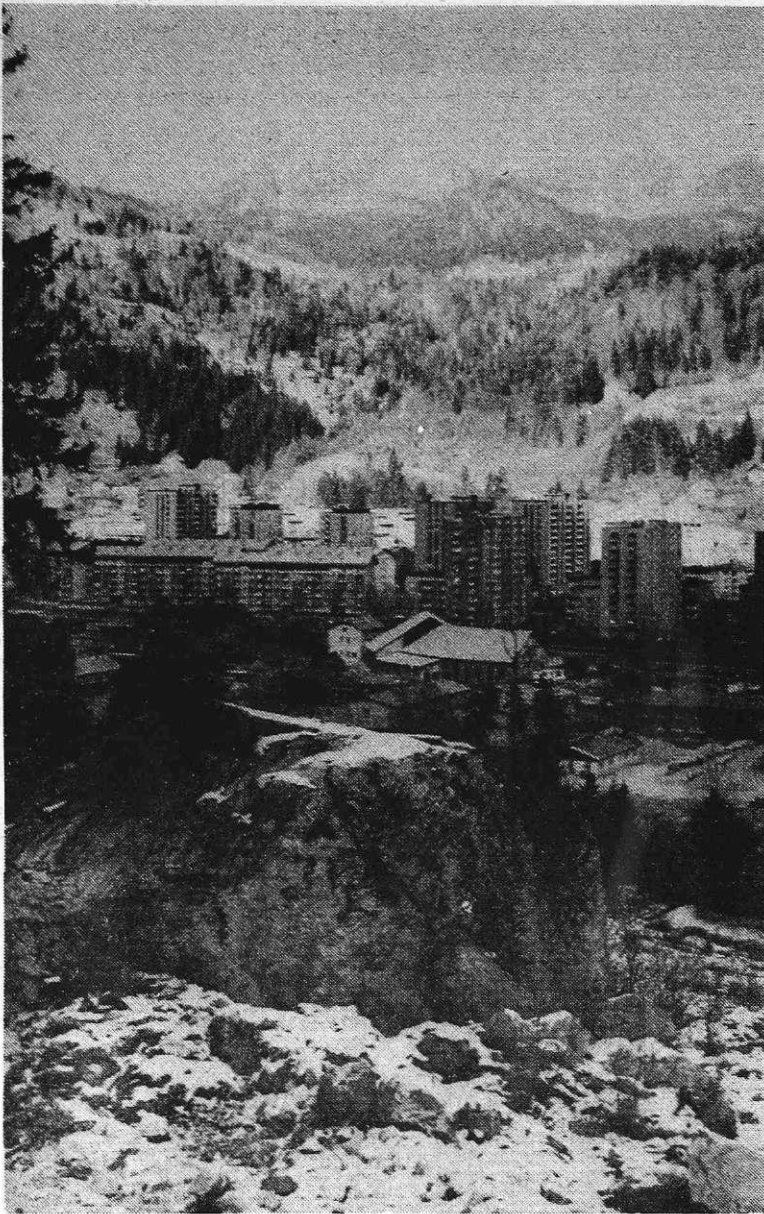
Po pozdravnih besedah je folklor zaplesala splet gorenjskih plesov in

požela precej aplavza za svoje izvajanje. Med posameznimi plesi sta Cilka Peternel in Fanika Turk ob spremljavi harmonike in kitare zapeli nekaj pesmi. Ko so se plesalci utrudili, sta Gabrijel in Drago zagrala nekaj poskočnih viž, tako da so se lahko tudi oskrbovanci zavrteli.

Kar prehitro je minil čas, ki je bil namenjen za obisk in smo se morali posloviti. Razšli smo se z obljubo, da se še večkrat oglasimo in jim pripravimo uro razvedrila.

Za obisk naše kulturne skupine se je v imenu oskrbovancev zahvalil upravnik doma Franci Merlak in poklonil nastopajočim lep šopek rož.

Stane Torkar

Pogled na Plavž z obronkov Mežakle (Foto B. Blenkuš)

ALI BO V LETOŠNJI SEZONI ZAŽIVELI SMUČIŠČE V PODMEŽAKLI?

S takimi in podobnimi vprašanji prihajajo pred smučarske delavce občani in organizacije v občini, ki želijo, da bi to smučišče res postalo smučišče, ne pa »greh tistih«, ki so na ta teren postavili vlečnico s Črnega vrha. Poznavalci razmer pred leti se bodo morda strinjali, da ta ocena le ne drži v celoti, kajti v času, ko je bil preživet del vlečnice s Črnega vrha prenešen v Podmežaklo, na prvotnem mestu ni imel prav nobene perspektive. Čeprav se je bilo resnično težko posloviti od ene prvih žičnic v Jugoslaviji, ki so jo povrh vsega zgradili še domači strokovnjaki, pa je vendar res, da žičnica že nekaj časa ni obratovala. Oprema je bila dotrajana, leseni stebri so propadli, trasa je bila zaraščena itd. Takratni upravljalec žičnic v Črnem vrhu Sportmetal in kasneje Viator nista imela niti interesa niti sredstev za vzdrževanje, še manj pa sredstev za pošteno investicijo, ki bi Črnemu vrhu in seveda jeseniškemu smučarjem ponudila tisto, za kar smo nekoč žrtvovali brez števila prostovoljnih ur. Edino, kar nam je iz tistih časov ostalo v izobilju, so bile ideje, kje vse bi lahko, če bi imeli to in ono, postavili novo žičnico — morda celo od Travnikov do vrha Španovega vrha itd. Žal je vse ostalo samo pri željah, kajti takratne možnosti so bile tako brezupne, da so od sicer upravičenih potreb v Črnem vrhu dvignili roke celo tisti, ki so in bodo ostali »zapraviženi občani Črnega vrha«. Tako je bila vlečnica — kar je bilo še uporabno — premeščena v Podmežaklo.

Leta 1975 je žičnico od takratnega smučarskega društva prevzela sedanja občinska zveza smučarskih organizacij Jesenice. V tem letu so domači strokovnjaki pod vodstvom tov. Breganta dogradili vlečnico, poleg tega pa smo z udarnimi in drugimi akcijami izsekali in zgradili smučišče v dolžini okrog 300 m. Čeprav ima lokacija smučišča pod Mežaklo tudi nekaj pomanjkljivosti, je bila kljub temu to velika pridobitev — predvsem za delo z mladimi, ki so v bližini doma lahko maksimalno izkoristili sončno smučišče, kjer ob normalnih razmerah sneg obliži tja do meseca marca. Za vlečnico in smučišče smo že takrat imeli vsa ustrezna dovoljenja, pa vendar smo večino voženj opravili bolj po domače kot pa po zakonu o žičnicah, ki je bil že takrat zelo strog. Ta žičnica tudi sicer nikoli ni imela komercialnega namena, vendar bi kljub vsemu morali imeti usposobljeno ekipo upravljavcev, ki bi lahko zagotovila varnost na vlečnici in na smučišču. Seveda takrat pritisk športne javnosti le ni bil še tako močan kakor danes, zato bo že v letošnjem letu potrebno rešiti tudi to vprašanje.

Občinska zveza smučarskih organizacij Jesenice je letos prislunila pobudi in povabila k sodelovanju vse delavljne občane, s katerimi smo do prvega snega poskušali opraviti vse tisto, s čimer lahko zagotovimo normalno obratovanje v tej sezoni. Žal smo se teh del lotili nekoliko pozno, predvsem pa prepozno, da bi sicer marljivim sankcem preprečili izdelavo sankaske proge na tem smučišču!!! Ni namen tega pisanja, da bi razpravljali, kako je sploh lahko prišlo do takega nesporazuma, ampak želimo javnost obvestiti predvsem o predvideni usodi tega smučišča. Naj navedemo nekaj ugotovitev:

1. Po izjavah strokovnjakov za izgradnjo hitre ceste žičnica ne bo ovirala gradnje in lahko ostane. Do sedaj je bilo vlaganje v posodobitev tega smučišča precej negotovo.

2. Interes športne javnosti se je zelo povečal, kar gre pripisati predvsem energetske krizi, ki v naslednjih letih prav gotovo ne bo bistveno manjša. Bližina te rekreacijske površine lahko pomembno vpliva na usmerjevo aktivnost občanov, predvsem pa solarjev, ki naj bi izbirali med drsalščem, smučiščem in drugo leto morda tudi sankalščem ter kasneje tekaško progo proti Mojstrani.

Sankaske progo je prav gotovo potrebno zgraditi, vendar na ločenem terenu, saj zakon prav zaradi varnosti tako druženje izrecno prepoveduje.

3. Izjemno senčna lega in pretežno travnat teren omogočata pripravo smučišča že

pri skromnih snežnih razmerah. Objektivno obstajajo tudi velike možnosti za uporabo »snežnih topov« itd.

4. Smučišče se z nekaterimi nujnimi zemeljskimi deli da razširiti, kar bi nedvomno povečalo kapaciteto in varnost na smučišču.

5. Strelski dom oziroma dom strelske družine heroja Matija Verdnika bo opuščen, kajti ta objekt sodi med tiste, ki jih je potrebno odstraniti zaradi hitre ceste. Prepričani smo, da se bodo našla sredstva za nov dom oz. spomenik heroju Verdniku na primeri lokaciji, kjer bo še vnaprej lahko nudil zavetje športnikom, ki že vrsto let s ponosom nosijo njegovo ime.

6. Nekoliko podaljšano smučišče proti kamnolomu bi celo zadostilo tekmovalnim zahtevam nekaterih mlajših kategorij.

Možnosti je kar precej in ob nekoliko širši družbeni podpori jih lahko v naslednjih letih tudi uresničimo. Letos smo bili zelo veseli konkretne pomoči sindikata Železarne in skupine občanov, ki so pod vodstvom Mirana Svetina, Janežiča in obeh Pančurjev — Cveta in Bojana opravili vsa tista dela, brez katerih ne bi mogli pridobiti potrebnih dokumentov. Žičnica je torej nared, zato komaj čakamo poštene snežne odeje.

E. K.

30 LET SODELOVANJA A ASKÖ NA KOROŠKEM

Leta minevajo in marsikdo od naših zamcev ne bo vedel, da smo pred 30 leti navezali športne stike z ASKÖ na Koroškem (Avstrija). Marsikdo se bo vprašal, kaj pomeni kratka ASKÖ — prevod v slovenščino bi se glasil: delavski športni klub Avstrije. V tej organizaciji so združene razne športne discipline, ki jih gojijo delavci Avstrije. To niso zajete samo zimske discipline, temveč tudi ostale dejavnosti, kot so: atletika, rokomet, košarka, nogomet, plavanje itd. Med zimskimi sekcijami so smučanje, sankanje, drsanje itd.

Takratno športno društvo Joža Gregorčič Jesenice je na pobudo SZDL občine Jesenice, okrajja Kranj in Radovljica, vzpostavilo stik s športno delavsko organizacijo na Koroškem in tako povežalo naše delavsko športno dejavnost z našimi sosedi. Pripomniti moram, da je bilo veliko naših koroških Slovencev vključenih ravno v športnih klubih ASKÖ. Takratni predsednik beljaške športne organizacije je bil Josef Spendal, ki je imel izreden posluš in smisel, da se dve društvi, ki delujeta v državah z različno družbeno ureditvijo, povežeta in sodelujeta na športnem področju. Tako smo leta 1952 prvič sodelovali na smučarski prireditvi na Koroškem. S tem sodelovanjem je bil vzpostavljen stik s športnimi delavci avstrijske Koroške in našimi zamejskimi Slovenci.

Istega leta je bila ustanovljena tudi gorenjska smučarska podzveza s sedežem na Jesenicah. Ta je prevzela povezavo z ASKÖ Koroška, jeseniško športno društvo pa z društvom v Beljaku. Sedaj že pokojni Danilo Bračič je takrat kot predsednik podzveze in podpredsednik OLO Radovljica, pozneje pa kot sekretar železarne

Jesenice, pritegnil v podzvezo razne organizacije s področja jeseniške in radovljjske občine. V okviru podzveze so se oblikovali odbori ali sekcije, ki so utrjevali sodelovanje in uvajali nove športne panoge. Takrat so bile vpeljane mnoge nove športne panoge kot tekmovalni športi, čeprav so bile pri nas poznane že pred vojno. Tako se je razvilo oziroma oživelo kegljanje na ledu, ki ga je vodil Stane Naglič z Bleda, kasneje je postal tudi prvi predsednik zveze za kegljanje na ledu.

Ravno tako smo tega leta dobili s Koroške prve tekmovalne sanke. Sankaske šport, ki je bil pri nas razvit kot rekreacijski, se je organiziral v klube in tako smo imeli že v letu 1952 klub na Jesenicah, v Bohinju, Begunjah, Trzinu, Kranju in na Bledu. Iz teh prvih začetkov sodelovanja s športnimi sodelavci s Koroške se je z leti povezava še bolj krepla. K temu je največ prispeval Josef Spendal, ki je danes predsednik ASKÖ Koroške in velik prijatelj naših športnikov. Skoraj vsak športnik Jesenic ga pozna kot humorista in dobrega športnega prijatelja naših športnikov-delavcev. Priznati moramo, da je bil ravno on tisti, ki je vzpostavil dobre športne odnose med delavci obeh strani, ki še danes potekajo v obojestransko zadovoljstvo na zdravih temeljih.

Ne bi našteval, koliko pomoči in nasvetov smo dobili pri teh naših športnih sodelavcih, ki so bili dejansko delavci v raznih podjetjih na Koroškem. Pripomnil bi le še to, da bi lahko SZDL Jesenice ali Gorenjske dala Josefu Spendalu pisno priznanje ali kako drugo priznanje za njegovo nesebično in tovariško sodelovanje med dvema krajema oziroma deželama, to je Koroško in Slovenijo.

čani.

POSEBNE POHVALE V SOSESKI SAVA

Upravni odbor in komisija za varstvo okolja pri Turističnem društvu Jesenice sta se odločila, da prejmejo posebno pohvalo za izredno prizadevanje v akciji »lepe rože in varstvo okolja« na področju sosese Sava naslednje prebivalce in prebivalci:

Sadeta AVDIČ, Ema BRAJER, Ivanka ERŽEN, Marta HAFNER, Jelena JERENIČ, Antonija KEMPERLE, Marija KORBAR, Anton KRŽIŠNIK, Stanislav LIČOF, Mira MATAROVIC, Marija MRAK, Hadžera MULALIČ, Tončka MULIČ, Bolta NOVOSIL, Neda OBLAK, Sava PILIPOVIČ, Zinka SMOLEJ, Ančka STOJAN, Jovanka ŠMITRAN, Ana TOLAR, Bogica VENGAR, Ivan VOVK, Tilka ŽEN.

B. B.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Samomor, klobasa, tisk, Risto, supermarket, zar, Roos, Akad, kriminal, trk, Ravena, anatema, alanin, Čadež, kitara, aki, ani, Elba, tnala, plastron, mikser, Rajko, Gummo, IS, Ork, večernik, oko, Ba, Emina, SR, radiator, lizika, adresa, OK, čaj.

Misel: Čas je dober zdravnik, a slab kozmetik.

V torek, 11. januarja, je komisija, ki so jo sestavljali: Diana Huseinbašić, Darja Logar in član uredništva, izžrebala nagrajene nagradne križanke, objavljene v 51. številki Železarnja. Prejeli smo 181 rešitev, komisija pa je izvela 35 rešitev, da je dobila deset pravih.

200 din prejme JULKA SLAMNIK — FRS; 150 din prejmeta: ZLATKO LIPOVŠČEK — Strojne delavnice in NEDA KARBA — ERC; po 100 — a prejmejo: LJUBA JELOVČAN, Bokalova 12, Jesenice, STANE ŽAK — J, RD-RTA in FRANC ZUPANČIČ, RD-RTA; po 75 din pa: MILAN SVEI — N — ERC, BORIS KOSELJ — SEO-ERC, MARIJAN HAJNE — RD-RTA in LEON VIDIC — Transport.

Nagrajenci, zaposleni v Železarni, bodo prejeli nagrade 15. februarja poleg osebnega dohodka, nagrajenka izven Železarnje pa po pošti. Vsem nagrajencem čestitamo!

ZA ULTRAZVOČNO RENTGENSKO APARATURO SO DAROVALI

V zadnjem mesecu preteklega 1982. leta, so za plačilo ULTRAZVOČNE RENTGENSKE APARATURE v jeseniški bolnišnici darovali:

— Planinsko društvo Jesenice 2.000,00 din, namesto venca na grob pokojnemu Tomažu Ravhekarju;

— oddelek plinske in vodne energije v TOZD Energetika Železarne 2.000,00 din, namesto venca na grob pokojnemu Tomažu Ravhekarju;

— inž. Miroslav Nikolič, Jesenice, Maršala Tita 85, prispevek 1.000,00 din.

Vsem darovalcem se delovni kolektiv Bolnice Jesenice in uredništvo Železarnje toplo zahvaljuje.

Ultrazvočna rentgenska aparatura že služi namenu, ker pa so v bolnici za njeno nabavo morali najeti tudi kredit, ki ga bo treba vrniti, bomo prispevke zbirali dokler aparatura ne bo plačana. Zato uredništvo vabi občane in organizacije, da tudi naprej namesto venec na grob pokojnim, namesto čestitk in drugih volil nakazujejo na žiro račun: Splošna bolnica Jesenice, štev.: 51530-603-31205 z navedbo namena nakazila.

V FONEITU ZVOČNIK		TUR	ZACETNIK ARIJAN-STVA	IGRALEC SERBED ŽIJA	OLIVER TWIST	POŽERŠ NICA	LJUBICAN PARK	ZELEZAR	PREŠER-NOVA PESEM
POZNA ZIVILNI BOBA		USTANO-VITELO PERBEJE		WHECKI OKANEK	PEVKA SRSEN CRNE POLJSKE PTICE		JURE PENGOV PLANOVA NAD RIZIJETI		
STOŽASTO TELO GLASBENIK HRUSOVAR		MESTO V SZ		SVEČA IZ PARAFINA	ZORANA ZELJAZA RUDARSKI ŽUŽKOVCI	VIOLIST GEM IME PESNIKA ANTICA		URIL JE SLAVKO ZLOČIN	
ZELEZAR	PROSTOR ZA OKA-GANJE SMETI	ŽIVAHNI ITALIJAN PLES	PEROCI	VILER ELDA	VELIK KUSCAR DRŽAVICA PIRENEJAH	MENADNA SHRT		DEL TASTER-JA	AKTINIJ
STREŽAJ NA LADJI	SL. PISA-TELJICA (MIMI)	OBDOBJE VEK	KAZALNI ZAIHEK	SILA JAKOST TAP AVSTRIJSKI SREBRNIK	PASJA KOŽA	DRČEN MIKROB	OSEBNI ZAIHEK	SL. PIŠEC (ROK) PLATINA	POZNA-VALEC VIN
MILANSKO NOGOM. MOŠTVO	DUHOV-NISKA NARAH-NICA	VELIKA VIOLINA	AFRIŠKA VOLOVSKA ANTILOP	SKLADAJ-TELJ HACA-TURJAN	DRAGO MLINARCI	POTEGI Z NOŽEM	SPONA VEZ HARVAŠKI PETROL	LESKOVAC LOJZE ROZMAN	SESTAVIL: RONNER
ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR	ZELEZAR

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, deda in pradedu

FRANCA ZUPANCA

se najlepše zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znanem in ostalim za izrečeno sožalje, tolažilne besede, izkazano pomoč ter darovano cvetje in vence. Zahvaljujem se zdravnikom Zdravstvenega doma Jesenice, ki so ga v zadnjih tednih težke bolezni obiskovali na domu in mi lajšali bolečine.

Hvala nekdanjim sodelavcem TOZD Jeklovlek, kolektivu ginekološko-porodniškega oddelka Bolnice Jesenice, kolektivu garaže železarne Jesenice in Gasilskemu društvu Hrušica.

Zahvaljujem se za slovo od njihovega dolgoletnega člana DPD Svoboda Hrušica, godbenikom za častno stražo in zadnje spremstvo, tovarišu Janku Vebro za poslovalne besede ob odprtem grobu. Enako se zahvaljujem tudi organizaciji ZB NOV Hrušica in govorniku Alojzu Grzetiču.

Iskrena zahvala sosedu Alojzu Mrviču za poslovalne besede pred domačo hišo in pihalnemu orkestru Jeseniških železarjev za zaigrane žalostinke.

Vsem, ki ste ga imeli radi in ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala.

Zaljubljeni vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti moje sestre

MARIJE, po domače Ažmanove iz Krnice pri Gorjah

se iskreno zahvaljujem dr. Zonigu za prvo pomoč in dr. Markežu za zdravljenje. Hvala darovalcem in nosilecem vencev, sosedom in vsemu sorodstvu ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi pevcem iz Zasi-pa pri Bledu za zapete žalostinke.

Sestra Ivanka z družinoma

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi drage žene, hčerke, sestre in tete

IDE JEKLIČ
roj. SKUMAVEC

se najlepše zahvaljujem vsem sorodnikom, znanem in sosedom za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Zahvaljujem se sodelavcem v TOZD Valjarna žice in profilov za denarno pomoč in za tolažilne besede. Prav tako se zahvaljujem pevcem za zapete žalostinke in Jožu Sušniku iz Univer-sala za poslovalne besede ob odprtem grobu.

Hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti v mnogo prerani grob.

Mož Peter

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Vzdrževanje se zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni. Vsem sodelavcem želim srečno in uspešno novo leto 1983.

Roman Dakskobler

ZAHVALA

Vsem, ki so naju obiskali in nama zaželeli uspešno ali pisno srečno novo leto, priručna hvala. Zahvaljujem se tudi Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela za čestitko in obdaritev in folklorni skupini za prijeten večer. Še enkrat vsem iskrena hvala. Tudi mi želim vsem skupaj zdravo in prijetno 1983. leto.

Pavel in Julka Klemenčič
Zahvali se pridružuje tudi

Ana Knez

ZAHVALA

Sodelavkam in sodelavcem TOZD Jeklovlek se ob smrti moje mame iskreno zahvaljujem za denarni prispevek, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Jožica Lukan

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Strojne delavnice se zahvaljujem za novoletno čestitko. Tudi jaz bivšim sodelavcem želim srečno, zadovoljstva in uspehov v letu 1983.

Ciril Bukovnik

ZAHVALA

Vsem nekdanjim sodelavkam in sodelavcem TOZD Strojne delavnice se iskreno zahvaljujem za prejeta novoletna čestitka in lepe želje.

Tudi jaz jim želim mnogo delovnih uspehov in razumevanja v letu 1983.

Angela Prestor

ZAHVALA

Sodelavcem in linije rezanja TOZD Valjarna bluming-štel, dnevne Pristov, se najtopleje zahvaljujem za darilo ob mojem 50. rojstnem dnevu. V letu 1983 jim želim veliko zdravja in osebnega zadovoljstva.

Lado Langus

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za prejeta čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Julka Pokelšek

ZAHVALA

Sodelavcem TOZD Transport se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, čestitke in obisk na domu. Vsem želim veliko delovnih uspehov v novem letu.

Jože Purgar

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Strojne delavnice se iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost in čestitko ob novem letu. Tudi jaz želim vsem nekdanjim sodelavcem medsebojnega razumevanja in nadaljnjih delovnih uspehov.

Upokojenec Jože Langus

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarna bluming-štel za novoletno čestitko, darilo in obisk na domu v času moje dolgotrajne bolezni.

Viktor Žurman

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za prejeta čestitko ob mojem življenjskem jubileju. Članom in društvu kot celoti tudi v prihodnje želim še mnogo uspehov.

Mirko Knific

ZAHVALA

Aktivni invalidi Železarne se iskreno zahvaljujem za darilo in obisk na domu ob novoletnih praznikih.

Jože Berčič

ZAHVALA

Iskrena hvala pihalnemu orkestru Jeseniških železarjev za poslovno čestitko, pozornost in dobre želje v letu 1983.

Rudi Ažman

ZAHVALA

Zahvaljujem se osnovni organizaciji zveze sindikatov TOZD Strojne delavnice za obisk na domu, pozornost in dobre želje v času moje bolezni, kakor tudi za denarno darilo.

Kolektivu TOZD Strojne delavnice želim v prihodnje veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Rudi Ažman

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavcem v adjustaži bluming-štel Javornik za prelepo darilo ob odhodu v pokoj.

Marija Blagne

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Strojne delavnice in vsem nekdanjim sodelavcem se iskreno zahvaljujem za prejeta darilo in obisk na domu.

Franc Stopar

ZAHVALA

Leto 1982 sem zaključil s pobiranjem članarine SZDL. Pri tem sem obiskal okoli 3000 članov v krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela.

Vsem se za tako prijazno sprejem in tako dober odnos do organizacije in mene priručno zahvaljujem.

Kot bорец NOV sem bil prijetno presenečen, zato se vam vsem še enkrat priručno zahvaljujem in želim vsem sreče in zdravja v letu 1983.

Peter Obid

ZAHVALA

Izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata TOZD Jeklarna se najlepše zahvaljujem za darilo ob novem letu in denarno pomoč v času moje dolge in težke bolezni. Iskrena hvala tudi sodelavcem za obiske v Kliničnem centru v Ljubljani. Vsem želim srečno novo leto in veliko delovnih uspehov.

Mahmut Mahmutović

ZAHVALA

Sodelavcem gradbenega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, čestitko in obisk na domu. Vsem želim srečno novo leto!

Ivan Razinger

DEŽURNA LEKARNA

V mesecu januarju bo za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 15. januarja, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini: Špecerija Bled - supermarket Union, Titova 22 in

Rožca, samopostrežna trgovina 9, Bokalova 5/a.

DEŽURSTVO V AVTOMEHANIČNIH DELAVNICAH NA JESENICAH

V soboto, 15. januarja: Bojan PANČUR, Jesenice, H. Verdnička 39.

REŠITEV KRIŽANKE IZ 1. ŠTEVILKE ŽELEZARJA:

gleženj, romantik, Makole, govor, Tana, OAS, Nisa, Triglavski dom, Krese, VA, Izola, stvor, strgalo, bran, voščenske, Alenka, smer, Edgar, dacar, Akka, kantata, New York, Ič, Ator, PA, Rei, eka, ami, eleat, dol, koc, lesket, Ana, ara, ostina.

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Elektrode se najlepše zahvaljujem za novoletno darilo in obnem želim vsem sodelavcem srečno, zdravo in uspehov polno novo leto 1983.

Vladimir Svetina

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Elektrode se zahvaljujem za novoletno čestitko in darilo. Želim jim še mnogo delovnih uspehov in srečno novo leto 1983.

Valentin Kunič

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se prav lepo zahvaljujem za prejeta čestitko ob mojem življenjskem prazniku. Še enkrat prav lepa hvala, članom društva pa želim v letu 1983 mnogo zdravja.

Marija Tomazin

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD transport se najlepše zahvaljujem za novoletno čestitko in denarno pomoč, ki mi je v času moje bolezni zelo dobrodošla.

Čazim Avdič

ZAHVALA

Članom zgodovinskega krožka Oš karavanskih kurirjev NOB se najlepše zahvaljujem za novoletno voščilo in jim želim mnogo sreče in uspehov v novem letu 1983.

Ivanka in Lojz Koršič

ZAHVALA

Sodelavcem TOZD Transport se iskreno zahvaljujem za pozornost in obisk, ki me je zelo razveselil. Sindikalni organizaciji se še posebej zahvaljujem za denarno pomoč.

Vsem sodelavcem želim obilo delovnih uspehov in osebnih sreč v letu 1983.

Franc Sabotin

ZAHVALA

Predstavnikom zveze vojaških vojnih invalidov Sava-Podmežakla se zahvaljujem za obisk v bolnici in obdaritev.

Enako se zahvaljujem odboru ZB NOV krajevene skupnosti Sava za obisk, toplo besedo in obdaritev na domu.

Vsem skupaj želim zdravja in veliko delovnih uspehov v letu 1983.

Mirko Kalan

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

15. januarja nemški barvni film OLD FIREHAND, ob 15. uri

15. in 16. januarja amer. barvni kavb. film JEZDECI NA DOLGE STEZE; režija Walter Hill, v gl. vlogi bratje Carradine; ob 17. in 19. uri.

17. in 18. januarja amer. barvni triler UBIJALEC IZ SLUŠALKE; režija Ken Widerhorn, v gl. vlogi Lorin Tjuz, ob 17. in 19. uri. (Umoril je 12 žensk, trinajsta se bo borila)

19. januarja franc. barvni kom. film GADJE POLAGAJO MATURO, ob 17. in 19. uri. Kdor se želi nasmejati, naj si ogleda ta film!

21. januarja amer. barv. film VSI SMO BILI HIPIJI; režija Paul Hazzursky, v gl. vlogi Michael Ontkean, ob 17. in 19. uri. Film je bil predvajan na FESTU!

22. in 23. januarja hong. barv. film UBIJALEC KING; režija Pasan, v gl. vlogi Jaki Liv, ob 17. in 19. uri.

KINO PLAVŽ

15. in 16. januarja amer. barvni triler UBIJALEC IZ SLUŠALKE, ob 18. in 20. uri.

17. in 18. januarja amer. barvni kavb. film JEZDECI NA DOLGE STEZE, ob 18. in 20. uri.

20. januarja franc. barvni kom. film GADJE POLAGAJO MATURO, ob 18. in 20. uri.

21. januarja amer. barvni kom. film POGON PREKO AMERIKE, ob 18. in 20. uri.

22. in 23. januarja franc. barvni kom. film OROŽNIK IZ SAN TROPEZA, ob 18. in 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA

15. januarja ital. barvni kavb. film PRESTRELJENI DOLAR, ob 20. uri.

19. januarja amer. barvni triler film UBIJALEC IZ SLUŠALKE, ob 20. uri.

22. januarja amer. barvni kavb. film JEZDECI NA DOLGE STEZE, ob 20. uri.

Zahvala

Najiskreneje se zahvaljujem vodstvu TOZD Remontne delavnice za čestitko za novo leto 1983. Prav tako se lepo zahvaljujem sindikalnemu odboru in vodstvu oddelka elektromontnih delavnic za obisk na domu, izražene pisne in ustne čestitke s poklonjenim darilcem.

Obnem želim vsem bivšim sodelavkam in sodelavcem ob novem letu zdravja, sreče in zadovoljstva, pri delu pa čim več dobrih uspehov.

Slavko Tuma

ZAHVALA

Delovnemu kolektivu restavracije Kazina se najlepše zahvaljujem za čestitko. Vsem želim v letu 1983 veliko delovnih uspehov.

Vida Ješe

ZAHVALA

Dr. Jožu Jensterlu se najlepše zahvaljujem za skrb in razumevanje ter pomoč ob moji bolezni in želim srečno, zdravo in zadovoljno leto 1983.

Hvaležni pacient

ZAHVALA

Občinskemu odboru ZZB NOV Jesenice se iskreno zahvaljujem za poslano čestitko ob mojem življenjskem jubileju.

Mirko Knific

ZAHVALA

Ob moji upokojitvi se vsem sodelavcem TOZD Valjarna debele pločevine iskreno zahvaljujem za prejeta darila. Vsem želim še veliko delovnih uspehov in medsebojnega sodelovanja.

Anton Smolej

ZAHVALA

Izvršnemu odboru aktivna zaposlenih invalidov železarne Jesenice se najtopleje zahvaljujem za obisk na domu in darilce v času moje bolezni, hkrati pa jim želim zdravja in veliko delovnih uspehov v tem letu.

Luca Sliško

ZAHVALA

Vsem nekdanjim sodelavcem v strojnih delavnicah se iskreno zahvaljujem za novoletno voščilo.

Želim jim tudi zdravja, sreče in mnogo delovnih uspehov v letu 1983.

Adolf Mulej, starejši

26. januarja franc. barvni kom. film OROŽNIK IZ SAN TROPEZA, ob 20. uri.

KINO DOVJE

15. januarja hong. barvni karate film ZADNJI POZDRAV BRUCE LEEA, ob 19. uri.

16. januarja ital. barvni kavb. film PRESTRELJENI DOLAR, ob 19. uri.

22. januarja amer. barvni triler film UBIJALEC IZ SLUŠALKE, ob 19. uri.

23. januarja amer. barvni kavb. film JEZDECI NA DOLGE STEZE, ob 19. uri.

ŠOLARJI! MED POČITNICAMI V KINO!

13. januarja amer.-ital. pust. film ŠERIF V DOLINI NILA, ob 10. uri.

14. januarja amer. barvni risani film PEPELKA, ob 10. uri.

15. januarja nemški barvni film OLD FIREHAND, ob 10. uri.

16. januarja franc. barvni risani film SREČNI LUKEC IN BRATJE DALTON, ob 10. uri.

17. januarja amer. barvni film LESSIJEVE CAROVNIJE, ob 10. uri.

18. januarja amer. barvni film DVA SUPER POLICAJA, ob 10. uri.

19. januarja slov. barvni film KEKČEVE UKANE, ob 10. uri.

20. januarja amer. barvni film LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM, ob 10. uri.

21. januarja nemški barvni film MED JASTREBI, ob 10. uri.

22. januarja amer. barvni risani film ZAJČEK DOLGOUHI NA MAH DVE MUHI, ob 10. uri.

Vsi filmi bodo predvajani v kinu na Plavžu. Vabljeni!

GLEDALIŠČE

PETEK, 14. januarja, ob 19.30: Ivo Brešan: HAMLET V MRDUŠI DONJI - gostovanje v Ribnem.

NEDELJA, 16. januarja, ob 19. uri: Ivo Brešan: HAMLET V MRDUŠI DONJI - gostovanje v Gorjah.

ZAHVALA

Osnovni organizaciji zveze sindikatov TOZD Valjarna debele pločevine se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času dolgotrajne bolezni. Jožetu Vrhuncu najlepša hvala za obisk na domu in za prijazne besede.

Kolektivu TOZD Valjarna debele pločevine priručno čestitke ob novem letu z željo, da bi dosegali dobre uspehe pri delu.

Franjo Antunovič

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD HVB se priručno zahvaljujem za obisk na domu, novoletno čestitko in denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Delavcem kolektiva TOZD HVB želim v novem letu 1983 predvsem zdravja in delovnih uspehov.

Drago Rozman

ZAHVALA

Zahvaljujem se izvršnemu odboru sindikata TOZD Transport za denarno pomoč og moji bolezni.

Matija Kramar

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarna debele pločevine se toplo zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni ter za novoletno čestitko.

Posebno sem dolžan zahvalo Anici Obid za obisk na domu in vsem ostalim, ki so me obiskali doma in v Kliničnem centru v Ljubljani.

Vsem skupaj želim srečno in zdravo novo leto ter veliko uspeha in zadovoljstva pri nadaljnjem delu.

Še enkrat iskrena hvala.

Mišo Stanišič

ZAHVALA

Osnovni organizaciji TOZD Jeklarna se zahvaljujem za darilo, še posebej pa Francu Pogačarju in Francu Nečimerju za obisk na domu ob moji dolgotrajni bolezni.

PRED DERBIJEM PORAZ V ZAGREBU

MEDVEŠČAK — JESENICE
4:3 (1:1, 0:1, 3:1)

Drsališče na Šalati. Gledalcev 1000, sodniki Rus (Beograd), Raca in Stipić iz Zagreba. Strelci: 0:1 Minarec 3, 1:1 Horvat 4, 1:2 Raspet 38, 1:3 M. Horvat 43, 2:3 Dubenik 51, 3:3 Oreščanin 52, 4:3 Tišma 56 min.

Zopet senzacija v našem nekvalitetnem državnem prvenstvu in zopet je žal povezanost z Jesenicami, ki nas, kot kaže, želijo v letošnji sezoni resnično preprečiti, da ne zaslužijo takšne pozornosti, kot jo jim namerjamo in kot si želijo.

Želje in prepričanje samih igralcev in njihovih zvestih privrženecv sta eno, rezultati pa povsem nekaj drugega. Gre očito za razkorak, ki postaja vsakemu vedno bolj očiten.

Ko govorimo o velikem neuspehu naših hokejistov v Zagrebu, je sicer potrebno povedati, da gre za poraz, ki ni niti tako pomemben, kajti veliko bolj pomemben bo drugi krog državnega prvenstva, kot tudi »super finale«, je pa vsekakor zaskrbljujoč.

Jesenjski hokejisti so bili skoraj ves čas srečanja v terenski premoči, devet minut pred koncem srečanja so se vodili s 3:1, nakar je prišlo do poloma. Čeprav so pred dnevi na Jesenicah gladko odpravili isto moštvo in čeprav imajo naši neprimerno boljše pogoje za vadbo in nastope kot Zagrebčani, je njihov poraz še enkrat nakazal na nezdržno stanje v tem hokejskem kolektivu.

Vse to se dogaja pred velikim derbijem z Olimpijo, kar samo po sebi nakazuje, da so ljubljanski hokejisti v letošnjem prvenstvu absolutni favoriti za osvojitve naslova državnega prvaka.

Čeprav smo šele na tretjini letošnjega državnega prvenstva, stvari, ki se pletejo okrog jeseniških hokejistov, dokazujejo, da marsikaj ni v redu. To je tembolj nerazumljivo, kajti nad pogoji, ki so jim na voljo za vadbo in za nastope, se ne morejo pritoževati, saj takšne težke najdemo pri drugih hokejskih kolektivih v državi. Ne moremo tudi mimo tega, da je zadnji neuspeh prvega moštva tudi klopota pred nedavnim izvoljen-

mu upravnemu odboru HK Jesenice, ki je začel z vrsto akcij za izboljšanje stanja v jeseniškem hokeju, za zagotovitev manjkajočih sredstev in podobno.

Seveda bo sobotni derbi med Olimpijo in Jesenicami ob 18.30 v dvorani v Podmežakli pokazal, kaj pravzaprav zmore sedanja generacija jeseniških hokejistov in kaj od nje sploh lahko pričakujemo v letošnjem prvenstvu.

Čeprav je Olimpija boljše moštvo, bolj uigrana ekipa in da resno jemlje svoje nastope, skratka je favorit številka ena v borbi za naslov prvaka, vendar od jeseniških hokejistov pričakujemo v soboto zvečer v dvorani v Podmežakli maksimum prizadevnosti, požrtvovalnosti in discipline, ne glede na končni izid.

LESTVICA:

Olimpija	11	10	0	1	97:11	20
Jesenice	11	9	0	2	137:31	18
Medveščak	11	7	0	4	56:29	14
Cinkarna	11	6	0	5	45:34	12
C. zvezda	11	5	0	6	56:57	10
Partizan	11	2	0	9	31:110	4
Vojvodina	11	0	0	12	18:170	0

Slovensko-hrvaška liga

TIVOLI — KRANJSKA GORA
4:16 (1:5, 1:6, 2:5)

Že v prvi tretjini je bilo jasno, da bodo izkušenejši in fizično močnejši Kranjskogorci slavili visoko zmago proti mladim ljubljanskim »upom«. Naši so ves čas srečanja igrali zelo resno, tako da visoka zmaga ni izostala.

LESTVICA:

Kr. gora	6	6	0	0	72:11	12
Triglav	6	4	1	1	35:14	9
Mladost	6	3	1	2	17:26	7
Bled	6	3	0	3	26:36	6
Tivoli	6	1	1	4	25:40	3
INA	6	1	1	4	21:44	3
Stavbar	6	1	0	5	19:40	1

D.

HOKEJSKA ŠOLA

V času zimskih počitnic organizira HK Jesenice začetno hokejsko šolo. Vabimo učence nižjih razredov osnovnih šol, ki obvladajo tehniko drsanja in imajo lastne drsalke, da se prijavijo trenerju, ki bo šolo vodil.

Udeleženci bodo razdeljeni po skupinah po letnikih in glede na znanje drsanja. Po končanem osnovnem tečaju bo opravljena selekcija za pionirsko ekipno hokejsko šolo.

Hokejski klub se obvezuje, da bo zagotovil strokovno vadbo, po koncu šolskih počitnic pa ustrezne termine treningov popoldne. Opozarjamo, da bomo sprejemali le učence s primernim šolskim uspehom, kar bomo tudi v prihodnje sproti preverjali.

Urniki treningov med počitnicami:

- ponedeljek od 7,15 do 8,45
- torek od 7,30 do 9,15
- sredo od 7,30 do 9,15
- petek od 7,30 do 9,15.

Poleg navedenih terminov bomo poskušali omogočiti še dodatno prosto drsanje za udeležence hokejske šole.

Tehnična komisija HK
Jesenice

USPEH PIONIRJEV

V soboto, 8. januarja, je bilo v Slovenski Bistrici 14. tekmovanje za memorial Pohorskega bataljona. V pionirski in članski konkurenci je nastopilo 140 judoistov iz petnajstih slovenskih klubov.

Pod vodstvom trenerja Brana Dvoršaka je v Slovensko Bistrico odpotovalo tudi pet judoistov iz naše občine. Štirje so člani judo sekcije TVD Partizan Jesenice, in sicer: Karahodžić, Vidic, Hadžić in David Dvoršak ter član SSD OS Gorenjskega odreda Žirovnica Krevsl.

V kategoriji do 35 kg sta nastopila Krevsl in Karahodžić in zreb ju je tudi določil, da se srečata v prvem kolu. Zmagal je Krevsl, ki pa mu je nato spodletelo v drugem kolu. V kategoriji do 42 kg je uspešno nastopil Hadžić, ki je klonil sele v finalu proti Persu iz Murske Sobote. Uspešen je bil tudi Vidic, ki je v isti kategoriji delil tretje do četrto mesto z Mikuličem. V kategoriji nad 58 kg je Dvoršak vse svoje nasprotnike premagal z 10:0 in prepričljivo zmagal pred Merdavsom (Maribor), Založnikom (Železnice) in Plošnjakom (Drava).

V ekipni razvrstitvi je med pionirji zmagal Ljutomer s 13 točkami, imel je tudi najštevilnejšo ekipo, druga je bila Šiška s 11 točkami. Odlično tretje mesto, ki ga delijo z mariborskim Železnice, so si med petnajstimi ekipami priborili Jesenice z devetimi točkami.

Pionirji judo sekcije TVD Partizan Jesenice so tudi tokrat razveselili. Pokazali so veliko borbenosti in znanja in tako znova potrdili, da prejšnji uspehi niso naključni in da bodo trd oreh vsem nasprotnikom.

Judo sekcija vabi vse, ki bi se radi naučili večini tega borilnega športa, da se

vpšejo v tečaj, ki bo potekal ob ponedeljkih, sredo in petkih z začetkom ob 18. uri v judo sobi TVD Partizan Jesenice. Tečaj se bo pričel v ponedeljek, 31. januarja.

V soboto, 29. januarja, bo v telovadnici TVD Partizan Jesenice republiško prvenstvo v judu za mladinke in članice. Popoldne bodo nastopile mladinke, popoldne pa članice. Organizator prvenstva je domača judo sekcija. Domače mladinke Berisa, Wolf in Cerin ter Triplatovala med članicami lahko posežejo po najvišjih naslovih.

-10k

OBČINSKO PRVENSTVO ŠSD V STRELJANJU Z ZRAČNO PUŠKO

V počastitev dneva JLA je bilo v organizaciji strelske družine Triglav z Javornika tekmovanje šolskih športnih društev osnovnih šol občine Jesenice v streljanju z zračno puško.

Udeležba je bila letos kar zadovoljiva, saj je nastopilo 43 pionirjev in pionirk. Predvsem pri pionirjih so bili doseženi odlični rezultati. Odlični so bili predvsem pionirji iz OS Karavanskih kurirjev NOV Koroška Bela, pri katerih se že pozna načrtno delo v šoli, predvsem pa v strelski družini Triglav, kjer se že več let zapored z vzgojo pionirjev-strelcev intenzivno ukvarjajo.

Slabši so rezultati pri pionirkah, kar pa je nekoliko odraz manjšega zanimanja pionirk za strelski šport, nekaj pa je vplivalo tudi manjše prizadevanje mentorjev v šolah, da bi med mlade strelce prišlo tudi čimveč pionirjk. Izjema je le osnovna šola Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora, saj so njihove pionirke zasedle vsa najboljša mesta med

posameznicami, prav tako pa so bile tudi ekipne zmagovalke.

Rezultati tekmovanja so bili naslednji: Pionirke posamezno: 1. Barbara Tof 113 krogov, 2. Mojca Peternelj 93, 3. Romana Kotnik 83 (vse iz OS Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora).

Pionirke ekipno: 1. OS Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora — 289 krogov. Pionirji posamezno: 1. Boštjan Urbas 163 krogov (od 200 možnih), 2. Robert Branc 163, 3. Drago Kostić 160, 4. Matej Keler 160, 5. Orce Josifov (vsi iz OS Karavanskih kurirjev NOV s Koroške Bele).

Pionirji ekipno: 1. OS Karavanskih kurirjev NOV (1. ekipa) 486 krogov, 2. OS Karavanskih kurirjev NOV (2. ekipa) 415 in 3. OS Karavanskih kurirjev NOV (3. ekipa) 356 krogov.

Udeležba in rezultati kažejo, da se zanimanje za strelski šport v občini med mladimi povečuje. Zato bi morali vsi, od občinske strelske zveze do šolskih športnih društev, omogočiti pionirjem čim več medsebojnih tekmovanj, saj bo le iz tega rasla kvaliteta, ki so jo mladi strelci z Javornika lani že potrdili z uspešnimi nastopi na republiškem in državnem prvenstvu.

S. D.

PRVENSTVO ŽELEZARNE V SANKANJU

Komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata železarne Jesenice organizira prvenstvo v sankanju za leto 1983 v nedeljo, 16. januarja, ob 9. uri pri Savskih jamah. Razglasitev rezultatov bo takoj po zaključnem tekmovanju v hotelu Belicijan v Planini pod Golico.

DRSALNA ŠOLA

Drsalni klub Jesenice obvešča vse prijavljene v drsalno šolo, da bo tečaj potekal do konca januarja. Po zaključku tečaja bo izbirno tekmovanje za drsalni klub:

DK Jesenice

ZMAGA ČLANOV, PORAZ ČLANIC

JESENICE : GOSTOL (Nova Gorica) — člani — 73:67 (38:38)

Dvorana ŽIC Jesenice, gledalcev 100, sodnika Burja in Strnad, oba iz Ljubljane. Jesenice: Azman 6, Božič 16, Rizvanović 6, Jelovčan, Pirih 12, Cunder 5, Trifković, Narobe, Janjić 10, Brgant, Matučec 18, Alibegović.

Jesenjani so v zadnji tekmi prvega dela lige na Jesenicah premagali dobro moštvo Gostola iz Nove Gorice. Zmaga bi bila lahko višja, če ne bi predvsem zunanji igralci naredili toliko napak pri podajah.

JESENICE : KLADIVAR ŽIRI — članice — 70:100 (35:57)

Dvorana ŽIC, gledalcev 50, sodila sta Burja in Strnad, oba iz Ljubljane.

Jesenice: Azman 17, Slamnik 15, Vavpotič 28, Šmitran 2, Stražisar 4, Krznarič 2, Derešić 2, Berus, Kučina, Lah, Smolej.

Mlade Jesenjanke se niso mogle uspešno meriti z izkušnimi Žirovkami, ki vodijo v ligi. Zaradi poškodb so nastopile v okrnjeni postavi, za nameček pa se je na tej tekmi poškodovala še Azmanova.

V naslednjem kolu se bodo dekleta v Divjači pomerila s Senožetami, fantje pa gostujejo v Ajdovščini pri Fructalu.

MB

PRVENSTVO KS ŽIROVNICA V ODBOJKI

V soboto, 8. januarja, je TVD Partizan Žirovnica organiziral prvenstvo krajevnih skupnosti v odbojki. Turnirja se je udeležilo osem vaških ekip. Svojih moštev nista sestavili le Vrba in Doslovec. Po žrebu so bile ekipe razporejene v dve skupini. V prvi skupini, ki je tekmovala v telovadnici osnovne šole, so bile ekipe Rodin, Brega, Most in Smokuča. V drugi skupini, ki je merila svoje moči v telovadnici TVD Partizan, pa ekipe Breznice, Sela, Zabreznice in Žirovnice. Vsa srečanja so bila zelo borbeno, nekatera pa tudi razmeroma kvalitetna. Velika udeležba na turnirju je pokazala, da je odbojka v Žirovnici še vedno priljubljena tako med mladimi kot starejšimi.

REZULTATI PREDTEKMOVANJA: PRVA SKUPINA: Breg : Rodine 2:0, Moste : Smokuč 2:0, Rodine : Smokuč 2:0, Moste : Breg 2:0.

DRUGA SKUPINA: Selo : Breznica 2:0, Žirovnica : Breznica 2:1, Žirovnica : Selo 2:1, Breznica : Zabreznica —.

V borbi za tretje mesto sta se srečali ekipi Sela in Brega. Selani so bili boljši in so prepričljivo zmagali z 2:0. V finalu sta zaigrali Žirovnica in Moste. V zanimivi in borbeni tekmi so pred polno dvorano navijačev zmagali Žirovnčani z 2:1 in osvojili prvenstvo.

Končni vrstni red: 1. Žirovnica, 2. Moste, 3. Selo, 4. Breg, 5. Zabreznica, 6. Rodine, 7. Smokuč, 8. Breznica.

M. I.

KROPA — DRŽGOŠE

V nedeljo, 9. januarja, je bil 26. pohod »po poteh partizanske Jelovice«. Pohoda po poti narodnega heroja Lojzeta Kebeta se je udeležilo trideset ekip, ki so bile sestavljene iz treh članov ZRVS in treh članov ZSMS brez smuču. Te manifestativno-sportne prireditve s preverjanjem znanja po programu usposabljanja ZRVS in dejavnosti ZSMS na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite za leto 1983 so se udeležile skupne ekipe občinskih konferenc ZSMS. V tekmovanje je bilo vključeno: reševanje topografskih nalog, reševanje teoretičnih vprašanj na temo »oblike in izvajalci neoboroženega odpora agresorju v primeru začasnega zasedbe ozemlja«, streljanje z malokalibrsko puško in pohod od Krope do Dražgoše, okrog 12 km s 400 m višinske razlike. Tekmovanje so organizirali in izvedli v sodelovanju z republiško konferenco ZRVS občinski konferenci ZRVS in ZSMS Radovljica in športno društvo Plamen Kropa.

Rezultati: prvo mesto je osvojila ekipa iz občine Ljubljana-Vič-Rudnik v postavi: Anton Strel, Friderik Hren, Franci Špacapan, Mitja Beber, Amadeo Prosen in Matjaž Černe — 576 točk; druga je bila ekipa iz občine Tolmin v postavi: Zivko Kvas, Goran Komac, Boris Mlekuz, Simon Čopi, Simon Černuta in Iztok Kenda — 574 točk; tretja pa prva ekipa iz občine Radovljica v postavi: Marko Meglič, Ciril Godec, Darko Štular, Miran Vovk, Ivan Hrovat in Robert Rimak — 573 točk. Ostale ekipe pa so se uvrstile: 4. Radovljica II — 569 točk, 5. Kočevje — 566, 6. Vrhnika — 560, 7. Domžale — 558, 8. Murska Sobota — 555, 9. Brežice — 553, 10. Trebnje — 551, 11. Novo mesto — 549, 12. Cerklje — krajevna organizacija — 545, 13. Kamnik — 539, 14. Mozirje — 534, 15. Celje — 532, 16. Slovenske Konjice — 532, 17. Laško — 518, 18. Škofja Loka — 516, 19. Velenje — 513, 20. Trzin — 494, 21. Ljubljana-Bežigrad — 490, 22. Metlika — 486, 23. Zalec — 483, 24. Ilirska Bistrica — 479, 25. Murska Sobota — 477, 26. OK Moste — 476, 27. Kranj — 476, 28. Ljubljana-Siška — 440, 29. Ljubljana-Center — 431 in 30. Trbovlje — 419 točk.

Prva ekipa je prejela prehodni pokal in pokal v trajno last, posamezniki pa zlato medalje in praktične nagrade. Druga in tretjevršena ekipa sta prejeli pokal v trajno last, posamezniki pa srebrne oziroma bronzaste medalje in knjižne nagrade. Vsi tekmovalci so prejeli spominske značke.

Ciril Rozman

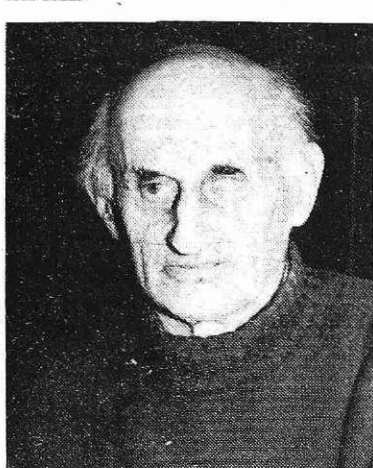

Ob sotočju Male in Velike Pišnice (Foto B. Blenkuš)

ŠESTDESET LET SMUČANJA V RATEČAH

Decembra lani so v Ratečah praznovali šestdesetletnico Smučarskega društva Rateče-Planica. Kako so leta 1922 ustanovili klub in o smučanju v Ratečah do konca druge svetovne vojne se spominja eden prvih ustanoviteljev kluba Maks Juvan iz Rateč:

»Smučati sem začel, ko mi je bilo deset let. To je bilo med prvo svetovno vojno. Sam sem si naredil smuču iz bukovega lesa okrog meter dolge. Smučala sva skupaj s sosedom Šumarjem-Janezom Kerštanom. Po prvi svetovni vojni, ko nam je bilo že sedemnajst let, smo smučali v Voglah in v Slatnah. Takrat se je porodila misel, da bi se bolj organizirali in da bi ustanovili smučarski klub. Tudi Vinko Jalen je smučal in smo ga vprašali, če bi on prevzel vajeti. Pristal je na sodelovanje in prvi odbor kluba je bil izvoljen leta 1922.»

Maks Juvan (Foto A. Kerštan)

Izvolili so prvi odbor Smučarskega društva Rateče, katerega predsednik je bil Vinko Jalen, tajništvo je prevzel Janez Kerštan, blaginjak je bil Franc Tof, člani pa so bili Maks Juvan, Franc Žerjav in Jože Petrič. Rateški smučarji so se takoj povezali s smučarsko zvezo, začeli z intenzivnim smučanjem, za pomoč pa so prosili inž. Janka Janšo z Dovjega, da je pokazal, kako se pravilno smuča.

»Mi smo vadili ob nedeljah popoldne.« se spominja Maks in nadaljuje: »Tekmovati smo začeli najprej v svojem klubu in to v te-

kih na 15 in 18 kilometrov. Tekaška proga je bila speljana iz Rateč do Tamarja in za Savo do Podkorena in nazaj v Rateče. Potem smo se odločili, da bomo tekmovali v zveznem merilu. Emil Žerjav in jaz sva tekmovala v Kranjski gori, Bohinju in na Jahorini. V tistem času je bila udarniško narejena tudi prva dvajsetmeterska skakalnica za železnico v Planici. Smučarsko društvo je sklenilo, da bi začeli učiti smučati tudi turiste, saj se je v Ratečah začel razvijati turizem. Emil Žerjav in jaz sva se udeležila smučarskega tečaja na Krvavcu, kjer nas je smučarskih večšin učil Ivan Tavčar iz Ljubljane. Bilo nas je okoli 20 tečajnikov, med njimi tudi znani prezelec Uroš Župančič. Na Krvavcu smo naredili izpit za smučarske učitelje, potem pa smo v Ratečah učili turiste smučati.»

Smučarska šola je potekala do druge svetovne vojne. Ko je prišel okupator, se je vse to končalo. Maks Juvan je še vedno smučal, vendar za svoje potrebe. Med vojno se je povezal tudi s partizani. Takrat so se rateški aktivisti dogovorili, da bodo v Ratečah ustanovili OF. Tako so se zbrali 2. februarja leta 1942 pri planiških skakalnicah. Ustanovitev so se udeležili: delegat okrožnega odbora OF Franc Gregori iz Podkorena in Ratečan Maks Juvan, Jakob Kajzar, Janez Kavalar, Franc Oder, Jože Tof, Alojz Makovec, Janez Makovec in Alojz Oman. O tem se Maks spominja:

»To je bil prvi odbor OF v Ratečah. Povezali smo se z Ivanom Krivcem in ostalimi terenci, ki so delovali v okolici Rateč. Pomagali in obveščali smo jih vedno, v zimskem času so v ta namen prav prišli smuču in seveda smučarsko znanje. Odbor je bil leta 1943 izdan gestapovcem. Vsi člani odbora smo bili pripeljani v Begunje, kjer smo bili obsojeni na smrt. Vendar je bil po zaslugi in prošnjah takratnega rateškega župana Josipa Dolinarja odbor pomiloščen. Toda vseeno so nas odpeljali v taborišče, nekatere v Dachau, mene pa so dodelili v delovno taborišče Raichennau pri Innsbrucku. Eni so ostali v taboriščih, drugi smo se vrnili. Po osvoboditvi so v smučarskem društvu v Ratečah začeli delovati mlajši. Med njimi je bilo več dobrih smučarjev, tudi olimpijcev.»

Maksovo smučarsko znanje pa je prišlo prav tudi pri njegovem delu. Bil je lovski nadzornik pri gojitvenem lovišču Triglav na Bledu. Pozimi je nadzoroval Malo Pišnico in Martuljek, v pomoč pa so mu bile smuču in dereze, da je lažje premagoval snežne ovire. Kljub starosti še vedno rad stopi na smuču in pokaže, da ni pozabil tistega, kar se je naučil v mladosti.

A. Kerštan

Razstava priznanj ob 60-letnici Smučarskega društva Rateče (Foto A. Kerštan)

REZULTATI ŠPORTNO-REKREACIJSKIH TEKMOVANJ V ŽELEZARNI ZA LETO 1982

V letu 1982 je bilo na vseh rekreacijskih tekmovanjih Železarne 2.447 nastopov, kar pomeni udeležbo 38 % vseh zaposlenih v TOZD in delovnih skupnostih.

Najboljšo udeležbo so imeli sodelavci iz TOZD Ljavnra, kjer je zaposlenih 88 sodelavcev, imeli pa so 160 nastopov.

KONČNI REZULTATI PO UDELEŽBI: 1. Ljavnra 198 točk, 2. E-TKR-N 155, 3. Remontne delavnice 133, 4. Energetika 120, 5. Strojne delavnice 118, 6. HVB 114, 7. Vzdrževanje 111, 8. Transport 103, 9. Vratni podboji 99, 10. HV Jesenice 92, 11. Žičarna 84, 12. Jeklarna 77, 13. VBS 72, 14. Želbarna 70, 15. KO-FI 64, 16. Valjarna deb. pločevine 55, 17. Profilarna 54, 18. Valjarna žice in profilov 48, 19. KSI 45, 19. Valj 45, 21. Elektrode 44, 22. Družbena prehrana 24, 23. Jeklovlek 22 točk.

REZULTATI SKUPNI DEL-ŽENSKKE: 1. E-TKR-N 96 točk, 2. KO-FI 92, 3. Remontne del. 57, 4. Transport 54, 5. HVB 33, 6. KSI 32, 7. Vzdrževanje 29, 8. Družbena prehrana 26, 9. Strojne delavnice 17, 9. Vratni podboji 17, 11. Jeklarna 14, 11. VBS 14, 13. Ljavnra 11, 14. Valjarna žice in profilov 6, 15. Elektrode 5 točk.

REZULTATI LETNI DEL — MOŠKI: 1. Remontne del. 115 točk, 2. E-TKR-N 111, 3. Vzdrževanje 105, 4. Transport 86, 5. Energetika 84, 6. Strojne del. 83, 7. VBS 75, 8. HVB

74, 9. Jeklarna 67, 10. HVJ 66, 11. Žičarna 65, 12. Ljavnra 58, 13. Plavž 55, 14. Valjarna žice in prof. 52, 15. KSI 46, 16. Valjarna deb. ploč. 31, 17. KOFI 24, 18. Družbena prehrana 14, 19. Jeklovlek 13, 20. Elektrode 10, 21. Želbarna 9, 22. Profilarna 7, 23. Vratni podboji 6 točk.

REZULTATI ZIMSKI DEL — MOŠKI: 1. E-TKR-N 179 točk, 2. Vzdrževanje 153, 3. Remontne del. 150, 4. Transport 121, 4. Jeklarna 121, 6. Jeklarna 113, 7. HVB 110, 8. VBS 108, 9. Energetika 105, 10. Strojne del. 102, 11. Ljavnra 95, 12. HVJ 95, 13. KO-FI 90, 14. Elektrode 63, 15. KSI 60, 16. Vratni podboji 57, 17. Plavž 44, 18. Valjarna žice in profilov 41, 19. Želbarna 36, 20. Valjarna deb. ploč. 32, 21. Profilarna 27, 22. Družbena prehrana 24, 23. Jeklovlek 19 točk.

REZULTATI SKUPNI DEL-MOŠKI: 1. E-TKR-N 290 točk, 2. Remontne del. 265, 3. Vzdrževanje 258, 4. Transport 207, 5. Energetika 189, 6. Jeklarna 188, 7. Strojne del. 185, 8. HVB 184, 9. VBS 183, 10. Žičarna 178, 11. HVJ 160, 12. Ljavnra 153, 13. KSI 106, 14. Plavž 103, 15. KO-FI 94, 16. Valjarna žice in profilov 93, 17. Elektrode 73, 18. Valjarna debele ploč. 63, 19. Vratni podboji 63, 20. Želbarna 45, 21. Družbena prehrana 38, 22. Profilarna 34, 23. Jeklovlek 32 točk.